

Pogrzebane tożsamości Żołnierzy Wyklętych

Nawet 150 wywrotek ziemi, w których znajdowały się szczątki osób zamordowanych przez funkcjonariuszy reżimu komunistycznego, mogło wyjechać z przebadanego w latach 2013–2016 przez pion śledczy IPN terenu Aresztu Śledczego w Białymstoku.

s.5

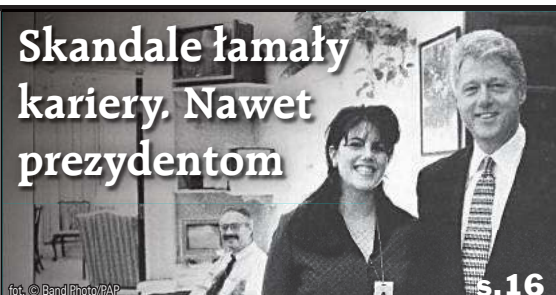
Sobota-Niedziela
19-20/05/2018

cena **2 zł**
(w tym 8% VAT)

#115 (2029)
NAKLAD 63 314
INDEKS 100625
WYDANIE 1

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

Skandale łamały
kariery. Nawet
prezydentom

s.16

A CO JEŚLI **TO TY**
TERAZ **WYGRASZ?**

KUMULACJA

5 000 000

Graj w

AFERA \ Komu płacił francuski handlarz bronią

Jak BOR aferzystę chronił

| fot. Piotr Galant/Gazeta Polska

Handlarz bronią Pierre Dadak miał pożyczyć kilkaset tysięcy złotych pułkownikowi wojskowych służb PRL, skazanemu za powoływanie się na wpływy i płatną protekcję – ustaliła „Gazeta Polska”.

s.3

ŚWIAT

s.6

Prezydent Duda w ONZ o Smoleńsku

W czasie debaty na temat roli prawa międzynarodowego w utrzymywaniu globalnego bezpieczeństwa w Radzie Bezpieczeństwa ONZ prezydent Andrzej Duda poruszył kwestie dotyczące m.in. reparacji wojennych oraz katastrofy smoleńskiej.

GOSPODARKA

s.9

Ropa drożeje, ceny benzyny rosną

Przez cały rok ceny ropy brent urosły aż o 61 proc., tymczasem na stacjach Orlenu benzyna podrożała tylko o 11 proc. To dzięki temu, że zarząd spółki robi wszystko, by utrzymać ceny na jak najniższym poziomie. Cena baryłki wynosi już prawie 70 dol.

ŚWIAT

s.6

Merkel z wizytą u Putina

Kancelarz Niemiec Angela Merkel spotkała się w piątek z prezydentem Rosji Władimirem Putinem w Soczi. Przywódcy obydwu państw rozmawiali na temat prac nad gazociągami Nord Stream 2, który ma zwiększyć zależność energetyczną Europy od Kremla.

POLSKA

s.4

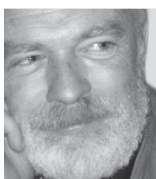
Usługi pralnicze kancelarii prawniczej

Prokuratura Regionalna w Szczecinie postawiła zarzuty prawnikom z warszawskiej kancelarii w związku z aferą policką. Chodzi o pomoc w wypraniu 22 mln zł pochodzących z przestępczego procederu. Wcześniej w aferze polickiej zarzuty usłyszeli już byli zarząd Zakładów Chemicznych Police i prominentni działacze zachodniopomorskiej Platformy Obywatelskiej, w tym były wojewoda Marcin Z.

TERLIKOWSKI \ Choć mogłoby się wydawać, że w Europie nie grozi nam łamanie zasady rozdziału państwa od Kościoła, jest inaczej. Przykładem są Niemcy.

s.2

LUBACH \ Nowe wcielenie idei prometeizmu staje się stopniowo coraz bardziej realnym zjawiskiem geopolitycznym w Europie w postaci projektu Międzymorza.

s.14

@19_05 kod 20837119_06_20_issn

Jean Vanier

(ur. 1928 r.) kanadyjski działacz społeczny, organizator wspólnot L'Arche

\\ Miłość to nie tylko radość w chwili spotkania, lecz także wola podtrzymywania drugiego, niesienie go na rękach i udzielanie mu pomocy w chwili próby. Miłość to postęga i dobro w życiu codziennym. \\

Marcin Wolski

Flaga na maszt!

Powiewa nad Brukselą
flaga barwy tęczy,
nikt gejów i lesbijek
dłużej nie pomoże.
Za to będą rozbite
za pomocą klina
opresyjne przeżytki
– Kościół i rodzina.
Choć trzeba – gdy to mówię
– czuję dziwne dreszcze,
dwie flagi nad Brukselą
wywiesić by jeszcze.
Aby się w Europie
jak najlepiej działo:
zieloną z półksiężycem
i rzecz jasna – białą!

POGODA

Sobota	19.05	Przejaśnienia
WSCHÓD słońca	ZACHÓD słońca	Imieniny obchodzą: Bernarda, Celestyn, Cyriaka, Dunstan, Iwo, Kryspin, Mikołaj, Nikola, Potencjana, Pudencjana, Pękosław, Pękosława, Urban
04:35	20:29	

Gdańsk	Lublin
15°C	16°C
9°C	12°C
Katowice	Kraków
19°C	20°C
13°C	13°C
Łódź	Poznań
17°C	18°C
10°C	11°C
Warszawa	Wrocław
19°C	17°C
12°C	12°C

Niedziela	20.05	Pogodnie
WSCHÓD słońca	ZACHÓD słońca	Imieniny obchodzą: Anastazy, Asteriusz, Bazyla, Bernard, Bronimir, Bronisław, Dawid, Elfrida, Karol, Kolumba, Saturnina, Taleus, Teodor
04:34	20:30	

Gdańsk	Lublin
17°C	18°C
11°C	13°C
Katowice	Kraków
20°C	21°C
12°C	11°C
Łódź	Poznań
19°C	19°C
11°C	12°C
Warszawa	Wrocław
20°C	20°C
11°C	12°C

MICHAŁ KUŻ

Bawaria skręca w prawo

Od 1 czerwca bawarskie urzędy będą prawnie zobowiązane do zawieszenia krzyża w widocznym miejscu. To inicjatywa nowego premiera landu Markusa Södera. Wcześniej całe Niemcy emocjonowały się wypowiedziami innego bawarskiego polityka, Horsta Seehofera – szefa CSU i ministra spraw wewnętrznych w rządzie Angeli Merkel. W wywiadzie dla „Bildu” stwierdził on: „Islam nie jest częścią Niemiec”. Szerokim echem odbiły się także niedawne słowa Alexandra Dobrindta, szefa frakcji bawarskiej CSU w Bundestagu. W kontekście zwalczania nielegalnej migracji mówił on bowiem o „agresywnym przemyśle antydeportacyjnym”. Wszystkie te przypadki zostały przez media skrytykowane, na tym jednak nie koniec. Rząd w Berlinie wyraźnie nie chce bawarskich polityków i ich wyborców drażnić. Ci zaś poczynają sobie coraz śmielej.

Rafał Zawistowski

PIOTR PAŁKA

„Polska Wielki Projekt” w międzynarodowej obsadzie?

VIII Kongres „Polska Wielki Projekt” to dowód na świadomość obecnej władzy i szerzej środowisk konserwatywnych, że w polityce czysta praktyka to za mało. Że jeżeli praktyce nie towarzyszy głębsza refleksja, przegląd trendów w różnych dziedzinach, nie może być skuteczna. Obecny kongres wyróżnia się wyjątkowo licznym uczestnictwem osób spoza Polski. Medal „Odważa i Wiarygodność” otrzyma rumuńska lekarka, wybitna tłumaczka dr Anca-Maria Cerna, a swoje wykłady wygłoszą prof. Thomas Sargent z USA, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii, i prof. Peter Sloterdijk z Niemiec, jeden z najbardziej wpływowych europejskich intelektualistów. W dyskusjach wezmą udział także osobistości z Węgier i Hiszpanii. Międzynarodowy skład kongresu kontrastuje z twierdzeniami, że obecne polskie władze są izolowane w Europie, że nikt nie chce z nimi rozmawiać, a także z zarzutami, że są antyintelektualne i w swoich działaniach opierają się wyłącznie na czystej sile woli, a nie na głębokich analizach rzeczywistości.

Ryszard
Czarnecki

Rozszerzenie UE – tak, pogłębienie – nie!

Szczyt UE–Bałkany Zachodnie, który z udziałem polskiego premiera odbył się w Sofii, był o tyle ważny, że zwrócił uwagę na kwestię rozszerzenia Unii. Proces ten w ostatnich latach znalazł się w cieniu pogłębiania UE. Macron, Schulz, Verhofstadt i inni chcieli leczyć poważną chorobę Unii, deficyt demokracji, hasłami typu: „Więcej Europy w Europie” i oddawaniem przez państwa narodowe kolejnych swoich kompetencji instytucjom unijnym – tym było właśnie owo „pogłębienie”. To kiepski pomysł, całkowicie sprzeczny z polską wizją Europy ojczyzn, Europy narodów. Alternatywą dla pogłębienia UE jest jej poszerzenie o kolejne kraje z naszego regionu Europy. Trzeba patrzeć realistycznie: chodzi o kraje bałkańskie, bo przed Ukrainą jest bardzo długa droga. Polska we własnym dobrze pojętym interesie powinna być ambasadorem rozszerzenia Unii o kraje takie jak Czarnogóra czy Serbia. Tym bardziej, im mniej tego chcą płatnicy netto do wspólnej kasy. Szeroko rozumiane Bałkany to też nowa Unia. Polsce będzie łatwiej toczyć europejskie gry polityczne, gdy w UE znajdą się kolejne kraje naszego regionu. Państwa, którym to Rzeczpospolita pierwsza będzie zapalała zielone światło.

Tomasz P.
Terlikowski

Ingerencja niemieckich polityków w Kościół

Jestem, co może dla wielu być zaskoczeniem, zwolennikiem klasycznie rozumianej zasady rozdziału państwa i Kościoła. Klasycznie – to znaczy w duchu amerykańskim – czyli uznając, że zasada ta ma bronić Kościół przed wtrącaniem się w jego życie przez polityków. I choć mogłoby się wydawać, że w Europie nam to nie grozi, to jest inaczej, czego znakomitym przykładem są Niemcy, gdzie politycy zaczęli apelować do Kościoła katolickiego, by ten wprowadził interkomunię dla protestanckich małżonków katolików. Taki apel, powołując się na swój przykład jako osoby żyjącej w małżeństwie międzywyznaniowym, wygłosił na konferencji niemieckich katolików w Münster prezydent Niemiec Frank-Walter Steinmeier. Trudno nie dostrzec, że to wtrącanie się przez polityków w sferę, która nie dla nich jest zareszerwowana, a zarazem próba narzucania luteranckiego pojmowania Komunii katolikom, którzy rozumieją ją inaczej. Dla niemieckiego luteranina, który historycznie przyzwyczajony jest do tego, że władcy narzucali, zmieniali, reformowali mu wiarę, a nawet przymusowo łączyli z innymi wyznaniem, to może być norma, ale dla katolika jest to głębokie wypaczenie rozumienia Kościoła i Eu-charystii.

REPRYWATYZACJA WARSZAWSKA

2,7 MLN OD PREZYDENT WARSZAWY \ W latach 2007–2013 prezydent Hanna Gronkiewicz-Waltz przyznała urzędnikom zajmującym się reprivatyzacją nagrody w wysokości ponad 2 mln 732 tys. zł – podał w piątek wiceszef komisji weryfikacyjnej ds reprivatyzacji Sebastian Kaleta.

TEMAT DNIA

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

SOBOTA-NIEDZIELA 19-20 MAJA 2018

3

AFERA \ Komu płacił francuski handlarz bronią

Jak BOR aferzystę chronił

Handlarz bronią Pierre Dadak miał pożyczyć kilkaset tysięcy złotych pułkownikowi wojskowych służb PRL, skazanemu za powoływanie się na wpływy i płatną protekcję – ustaliła „Gazeta Polska”.

Piotr Nisztor

To była jedna z najbardziej spektakularnych akcji hiszpańskich organów ścigania ostatnich lat. W połowie 2016 r. ponad stu funkcjonariuszy wkroczyło do strzeżonej niczym twierdza luksusowej wili na Ibizie, zatrzymując jej właściciela Pierre’a Dadaka. To Francuz polskiego pochodzenia, który zajmował się międzynarodowym handlem bronią. Zarzuty? Kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą, pranie brudnych pieniędzy, groźby i skorumpowanie policjanta. 42-letni dziś Dadak w areszcie spędził półtora roku. Wyszedł po wpłaceniu 30 tys. euro kaucji. Francuz sporo wie o kulisach funkcjonowania polskiego przemysłu zbrojeniowego. W latach 2010–2012 współpracował z państwowym gigantem zbrojeniowym Bumar (obecnie Polski Holding Obrony), którym kierował Edward Nowak. Po długich namowach zgodził się o tym porozmawiać z „Gazetą Polską”. Do spotkania doszło w niewielkim hotelu na Ibizie. Francuz ma bowiem zakaz opuszczania Hiszpanii. Winą za to, że nie udało się

mu doprowadzić do podpisania żadnego kontraktu obwinia przedstawicieli rządu PO-PSL. Najbliżej było do zawarcia w 2011 r. intratnej umowy z Kolumbią. Jednak mimo zaawansowanych rozmów do niczego nie doszło. Rozmowy były prowadzone też m.in. z Kamerunem. Kulisy tych niedoszłych kontraktów opisujemy szczegółowo w najbliższych numerach tygodnika „GP”.

W wyniku kilkumiesięcznego śledztwa udało się nam zdobyć dokumenty na ten temat – wewnętrzne mejle spółki, jej dokumenty, a także pisma MON i MSZ w tej sprawie. Część z nich nie ma nawet... w archiwum PHO (dawnego Bumaru). Potwierdzają one wersję przedstawioną przez Dadaka. Sam Francuz przyznaje, że współpraca z polską firmą sporo go kosztowała. – Nie otrzymałem z Bumaru ani grosza. Wydawałem tylko z własnej kieszeni. W sumie jakieś pół miliona euro – przekonuje. Na co poszły te pieniądze? – Na hotele, bilety lotnicze i spotkania – mówi Francuz. Jak się jednak okazuje, nie tylko. – Bodajże 400 tys. zł pożyczyłem na chorą żonę Aleksandrowi, takiemu wpływowemu człowiekowi służb. Obiecował, że pomoże

Aleksander Lichocki pożyczył od Dadaka 400 tys. zł
| fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

mi w wielu sprawach – opowiada Dadak. O kogo chodzi? O płk. Aleksandra Lichockiego, oficera wojskowych służb specjalnych PRL. W 2015 r. został on skazany na cztery lata więzienia za powoływanie się na wpływy w komisji

weryfikacyjnej WSI i płatną protekcję. Lichocki nie stał się w terminie do odbywania kary. Jest obecnie ścigany listem gończym.

Dadak sporo wydał też na ochronę – kilkadziesiąt tysięcy złotych mie-

sięcznie. – Najpierw było to dwóch komandosów z Formozy. Zwolniłem ich jednak, bo ciągle chcieli więcej pieniędzy – mówi Dadak. W tym czasie wynajmował dom przy ul. Wojewódzkiej w podwarszawskim Konstancinie-Jeziornie. Był on strzeżony przez firmę Konsalnet, stworzoną na początku lat 90. przez byłych funkcjonariuszy SB. Spółka ta – jak twierdzi Dadak – zajęła się też jego ochroną osobistą. Bezpośrednio odpowiadało za to dwóch funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu (obecnie Służba Ochrony Państwa). Marek S. był już na emeryturze, z kolei Wojciech B., ps. Biskopt, cały czas zajmował się ochroną najważniejszych osób w państwie. Do dziś jest funkcjonariuszem SOP. „Biskopt” w czasie gdy strzegł bezpieczeństwa Dadaka, był również w grupie ochronnej ówczesnego ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego. Na jakich zasadach Konsalnet współpracował z „Biskoptem”? Spółka w piśmie do „GP” stwierdza, że nie udziela informacji na temat klientów, zakresu świadczonych usług, a także pracowników i współpracowników firmy. Z kolei SOP nie odpowiedział na przesłane przez „GP” pytania.

.....
Kulisy niedoszonego kontraktu dawnego Bumaru w Kolumbii ujawniamy w najbliższym numerze „Gazety Polskiej”. W kioskach w środę.

Prześladowany za przekonania

PRAWO \ Sąd dyscyplinarny skazał radcę prawnego na 10 tys. za obrazę feministek. Dokładnie chodzi o użycie wobec feministek domagających się dostępu do aborcji określenia „czarne szmaty”. Tymczasem feministki używają wobec siebie słowa „szmata” (np. marsz szmat) i są z tego dumne. Wyrok dyscyplinarny wraz z uzasadnieniem okazał się niedopuszczalny dla Sądu Najwyższego.

Sąd dyscyplinarny radców prawnych działający w Wałbrzychu postanowił w 2017 r. surowo ukarać radcę Sławomira Bukowskiego z Dzierżoniowa za napisanie przez niego fraszki o feministkach, które domagają się prawa do bezkarnego zabijania dzieci nienarodzonych. Radca swój czterowiersz, w którym odniósł się do „czarnych szmat”, zamieścił na prywatnym profilu na Facebo-

oku. Sąd dyscyplinarny postanowił ukarać radcę z nie-spotykaną surowością. Ukarzał go grzywną 10 tys. zł.

Radca podkreślał, że nie zamierzał wzbudzać pogardy wobec konkretnych osób, lecz jedynie chciał wywołać refleksję nad tym, czy aborcja i eutanazja prognozują pomyślnie dla trwałości cywilizacji.

Sąd stwierdził jednak, że przejrzał „prawdziwe” intencje obwinionego. Sędzio-

wie uznali, że radca chciał obrazić uczestniczki marszu, i że to właśnie do nich kierowane są słowa. Jedyny dowód, jaki na to przedstawili, to fakt, że fraszka pojawiła się parę dni po jednym z marszów feministek w 2016 r.

Radca podkreślał, że jego wpis to działalność artystyczna, fragment poetycki. Odwoływał się do wolności słowa i wolności artystycznej. Zaznaczał, że profil, na którym umieścił wpis,

nie wiązał się z jego działalnością zawodową. Wskazywał, że używając określenia „czarne szmaty”, odnosił je do ruchu społecznego o tej nazwie, który organizuje proaborcyjne performance propagujące feminizm i tzw. prawa kobiet. Jak wiadomo, feministki same używają zakazanego określenia wobec siebie także w innych przypadkach, jak choćby w corocznych organizowanych przez siebie marszach szmat.

Wskazywał, że feministki zapytane przez jedną z internetek, czy to określenie im nie uwłacza, stwierdziły, iż są z niego dumne. Te fakty przedstawione w sprawie dyscyplinarnej przez radcę sąd jednak pominął, stwierdzając, że nie mają one żadnego związku ze sprawą. W czwartek Sąd Najwyższy uznał wyrok sądu dyscyplinarnego radców prawnych za niedopuszczalny. Nakazał jeszcze raz zająć się sprawą.

Radca Bukowski jest niewygodny dla wpływowych przedstawicieli swojej korporacji, gdyż staje w obronie krzyża, dzieci nienarodzonych, wartości patriotycznych oraz fundamentów cywilizacji.

.....
Maciej Marosz

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

SPOŁECZEŃSTWO

17

WARTO POSŁUCHAĆ

18

PROGRAM TV

19

SPORT

20

#SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

ŚPIEWAK GOTOWY NA START...

...ALE Z POPARCIEM \ Jestem gotowy do startu w wyborach na prezydenta Warszawy, ale nie wystartuję bez wystarczająco szerokiego poparcia – zapowiedział Jan Śpiewak, prezes stowarzyszenia Wolne Miasto Warszawa.

4

SOBOTA-NIEDZIELA 19-20 MAJA 2018

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. Filip Błazewski/Gazeta Polska

GDAŃSK \ Dylematy turystów, problemy branży rekreacyjnej

Ścieki mogą wystraszyć turystów

Prezydent Gdańska Paweł Adamowicz triumfalnie ogłosił wczoraj, że awaryjny zrzut ścieków do Motławy się zakończył. Tymczasem to dopiero początek problemów, bo niestety w tym wypadku już się wylało, i to bynajmniej nie mleko, ale 120 mln l fekaliów. – Koszty są ogromne – mówią eksperci.

Jacek Liziniewicz

Skażenie jest olbrzymie. Przez trzy dni ścieki z całego Gdańska leciały do rzeki Motławy, nie przechodząc przez oczyszczalnię. Woda zamieniła się w ściek, co widać i niestety czuć. – Istnieje ryzyko poważnej katastrofy ekologicznej. Spółka, w której ma udział miasto Gdańsk, próbowała rzucić odpowiedzialność na dostawcę energii. Tymczasem nawet nie zakładano, że awaria może się zdarzyć. Nie było zapasowego zestawu sprzętu, który dopiero po awarii trzeba było szybko ściągać z zagranicy. Nie poczyniono odpowiednich inwestycji, które odciążąłyby przepompownie ścieków w razie awarii – mówi nam Sławomir Mazurek, wiceminister środowiska. Jego zdaniem prawdziwe problemy dopiero przyjdą. – Do wody trafiły potężne ilości ścieków, które w wyniku procesów biologicznych mogą znacząco wpłynąć na rozwój zatrutych morze sinic – dodaje.

Przez trzy dni ścieki z całego Gdańska leciały do rzeki Motławy, nie przechodząc przez oczyszczalnię | fot. Fotomag/Gazeta Polska

To niedobra wiadomość dla mieszkańców Gdańska i hotelarzy. Prawdopodobnie będzie to oznaczać, że przez tygodnie woda będzie zanieczyszczona.

– Według moich informacji dopiero za kilka tygodni okaże się, jak groźne są bakterie, które dostały się do Motławy i Zatoki Gdańskiej. Ale już teraz wiemy, że ujście Motławy jest skażone i przywrócenie

terenu do stanu pierwotnego może kosztować nawet kilka milionów złotych. Ten koszt poniesie spółka Saur Neptun Gdańsk, w której miasto ma 49 proc. udziałów. Do kosztów katastrofy dochodzi grzywna, którą nałożą instytucje odpowiedzialne za ochronę środowiska, oraz skutki długofalowe w postaci spadku liczby turystów. Z moich rozmów wynika, że już

część rezerwacji w hotelach jest odwoływanych – mówi nam Kacper Płażyński. Kandydat PiS na prezydenta Gdańska nie zostawia suchej nitki na działaniach Pawła Adamowicza. Jego zdaniem nie zabezpieczono interesów mieszkańców, a wielu z nich nie wiedziało o skażeniu oraz m.in. w dniu katastrofy łowiło ryby i kąpało się nieopodal miejsca skażenia.

Katastrofa ekologiczna może mieć również konsekwencje międzynarodowe. Prądy morskie i wiatry na Bałtyku prawdopodobnie sprawią, że z sinicami problem będzie miała Szwecja. Wczoraj poinformowano, że prokuratura wszczęła śledztwo w sprawie awarii w przepompowni. Karę z pewnością nałoży Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Usługi pralnicze kancelarii prawnej

AFERA POLICKA \ Prokuratura Regionalna w Szczecinie postawiła zarzuty prawnikom z warszawskiej kancelarii w związku z aferą policką. Chodzi o pomoc w wypraniu 22 mln zł z przestępczego procederu. Wcześniej w aferze polickiej zarzuty usłyszeli już byli członkowie zarządu Zakładów Chemicznych Police i prominentni działacze zachodniopomorskiej Platformy Obywatelskiej, w tym były wojewoda Marcin Z.

Zatrzymań dokonali funkcjonariusze CBA we wtorek. Zatrzymani to prawnicy z renomowanej warszawskiej kancelarii prawnej, należącej do sieci międzynarodowych firm doradczych. Chodzi o adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego i aplikanta adwokackiego, a także o prezesa spółki świadczącej usługi dla ZCh Police.

– Adwokat, radca prawny i prezes spółki usłyszeli zarzuty udzielenia pomocy w wyrządzeniu spółce African Investment Group szkody majątkowej w wysokości 6 mln dol., tj. ponad 22 mln zł – mówi prokurator Marcin Lorenc z Prokuratury Regionalnej w Szczecinie.

– Z kolei adwokat i prezes spółki ponadto dostali zarzuty prania brudnych pieniędzy, tj. podjęcia działań polegających na udaremnieniu i utrudnieniu stwierdzenia przestępczego pochodzenia środków, w kwocie blisko 0,5 mln dol., tj. ponad 1,7 mln zł – dodaje.

Funkcjonariusze CBA dokonali także przeszukań w warszawskiej kancelarii. W ramach nich stwierdzono, że podjęto próbę utrudnienia śledztwa – niszczone dokumentację oraz elektroniczne nośniki pamięci. Warszawska kancelaria zajmowała się optymalizacją podatkową w spółkach

zarejestrowanych w rajach podatkowych.

W okresie rządów PO-PSL zarząd ZCh Police kupił udziały w senegalskiej spółce African Investment Group, która z kolei zakupiła dwa złoża fosforytów – surowca niezbędnego do produkcji nawozów sztucznych. Z afrykańskich złóż nie dostarczono do Polic fosforytów, a według śledczych poprzedni zarząd od początku miał świadomość, że dostarczenie ich nie będzie możliwe. Mimo to pieniądze w wysokości 29 mln zł zostały wypłacone.

– W toku śledztwa ujawniono proceder prania brudnych pieniędzy, tj. legalizacji

korzyści osiągniętych w wyniku przestępstwa polegającego na wyrządzeniu spółkom African Investment Group oraz Zakłady Chemiczne Police szkody w wielkich rozmiarach – mówi prokurator Marcin Lorenc.

Do tego procederu wykorzystywano zarówno podmioty polskie, jak i zagraniczne. W przestępcze działania zaangażowani byli zatrzymani, w tym przedsiębiorca oraz adwokat, który jest związany z podmiotem świadczącym usługi m.in. w zakresie optymalizacji podatkowej.

Śledztwo w sprawie afery polickiej zostało wszczęte po zawiadomieniu organów ścigania przez Woj-

ciecha Wardackiego, obecnego prezesa Grupy Azoty. Obejmuje ono wiele wątków, dotyczących nie tylko fikcyjnego zakupu złóż w Senegalii. Śledczy badali m.in. korzystanie ze służbowych kart kredytowych przez zarząd i kadre kierowniczą. Płacono nimi za luksusowe zegarki, za operacje plastyczne biustu i za usługi w klubach go-go. Niektóre karty miały limit 100 tys. zł miesięcznie. Jedna osoba wydała w ciągu trzech lat 1,2 mln zł. Tylko w jednym roku osoba ta dokonała zakupów kartą na 470 tys. zł.

Tomasz Duklanowski

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

SPOŁECZEŃSTWO

17

WARTO POSŁUCHAĆ

18

PROGRAM TV

19

SPORT

20

#SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

NAGRODY DO BUDŻETU

ZAPOWIEDZI SCHETYNY \ Posłowie PO zapowiedzieli złożenie w Sejmie projektu ustawy, który przewiduje zwrot do budżetu państwa nagród przyznanych ministrom rządu PiS.

KOLEJ PRIORYTETEM

PODKREŚLA MINISTER \ Priorytetem rządu jest rozwój infrastruktury kolejowej – zaznaczył w piątek w Stalowej Woli minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

SKANDAL \ Kości bohaterów na prywatnych działkach

Pogrzebane tożsamości Żołnierzy Wyklętych

Nawet 150 wywrotek ziemi, w których znajdowały się szczątki osób zamordowanych przez funkcjonariuszy reżimu komunistycznego, mogło wyjechać z rzekomo przebadanego w latach 2013–2016 przez pion śledczy IPN terenu Aresztu Śledczego w Białymstoku.

Jan Przemyski

Jak już informowaliśmy, kilkanaście dni temu w Białymstoku doszło do szokującego odkrycia. W ziemi wywiezionej z tamtejszego aresztu, która została zrzucona na tereny prywatnych działek, znaleziono ludzkie kości należące do ofiar systemów totalitarnych.

Prace archeologiczno-ekshumacyjne były prowadzone w białostockim więzieniu od 2013 r., wówczas w pierwszym ich etapie kierował nimi prof. Krzysztof Szwagrzyk, dyrektor Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN. Następnie śledztwo zostało przejęte przez Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Białymstoku, czyli pion śledczy IPN. Jego pracownicy do przeprowadzenia poszukiwań wynajęli firmy zewnętrzne ze Szczecina i z Warszawy. W 2016 r. ogłoszono, że poszukiwania zostały zakończone, a z ziemi wydobyto kości należące do 385 osób.

W zeszłym roku podjęto decyzję o budowie zbiornika retencyjnego i w czasie pro-

wadzenia prac zaczęto wywozić ziemię, w której – jak później stwierdzono – były szczątki ludzkie. Z informacji, do których dotarła nasza redakcja, wynika, że z terenu więzienia mogło wyjechać nawet 150 wywrotek ziemi.

Warto zaznaczyć, że władze IPN nie mają wpływu na działalność pionu śledczego. Komórka ta podlega Prokuraturze Krajowej i Ministerstwu Sprawiedliwości.

Do sprawy już odniósł się m.in. wiceprezes IPN prof. Krzysztof Szwagrzyk, który podkreślił, że podlegała mu komórka nie miała z tą sytuacją nic wspólnego. – Przez takie wydarzenia na wizerunku traci cały IPN. W pewnym stopniu to uderza również w moich współpracowników. W odbiorze społecznym to my, osoby z Biura Poszukiwań i Identyfikacji, jesteśmy odpowiedzialni za prace archeologiczno-ekshumacyjne, a ze sprawą z Białegostoku nie mieliśmy nic wspólnego – powiedział nam prof. Szwagrzyk.

O ustosunkowanie się do sprawy poprosiliśmy naczelnika Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Bia-

łymstoku, prokuratora Janusza Romańczuka. „W kwietniu br. szczątki kostne ujawniono w miejscu, w którym nie były prowadzone prace archeologiczne. W miejscach przy budynku gospodarczym oraz w miejscach, w których były drzewa, nie można było wykonać pewnych odkrywek archeologicznych, gdyż doprowadziłoby to do naruszenia konstrukcji budynków i powalenia drzew” – m.in. takie wytłumaczenie otrzymaliśmy w pierwszej korespondencji.

„Codzienna” postanowiła dopytać, jak to się stało, że podczas prac archeologiczno-ekshumacyjnych w latach 2013–2016 nie można było zbadać tego terenu (ze względu na „budynki i drzewa”), a w 2018 r. już spokojnie można było wywieźć ziemię z tego miejsca. A także o to, czy pion śledczy dysponuje informacjami o każdej wywrotce, która wyjechała z terenu białostockiego aresztu.

„W trakcie prowadzonych przez prokuratora OKŚZpNP w Białymstoku w latach 2013–2016 prac ekshumacyjnych Areszt Śledczy nie wyraził zgody na usunięcie

Prace ekshumacyjne w Białymstoku | fot. Artur Reszko/PAP

części drzew i budynków na terenie dawnego ogrodu więziennego. Teren, który mogliśmy przebadać, przebadaliśmy z należytą dokładnością i starannością. Gdyby prokurator został powiadomiony przez AŚ o planowanych pracach ziemnych na terenie dawnego ogrodu więziennego, opisywana sytuacja nie miałaby miejsca. Ziemię z terenu AŚ wywieziono do miejscowości Izabelin, gdzie dokonano stosownych jej sprawdzeń, przesiania ziemi i zabezpieczenia

szczątek kostnych” – przesłano nam w odpowiedzi.

„Codzienna” postanowiła się dowiedzieć, czy Areszt Śledczy w Białymstoku powinien poinformować pion śledczy IPN o zamiarze budowy zbiornika retencyjnego, a także czy prawdą jest, że w latach 2013–2016 jego władze nie wyraziły zgody na usunięcie części drzew i budynków. Odpowiedzi nie uzyskaliśmy do czasu zamknięcia tego wydania. Sprawą będziemy się zajmowali w naszych mediach.

Piękny rejs promujący naszą niepodległość

OBCHODY 100. ROCZNICY \ „Marynarze, proszę nie wychylać się za burtę!” – śpiewa w popularnej piosence Krzysztof Krawczyk. W niedzielę 20 maja z portu w Gdyni w piękny rejs dookoła świata – Rejs Niepodległości – wyruszy „Dar Młodzieży”. To jedno z wydarzeń towarzyszących obchodom stulecia polskiej niepodległości.

„Dar Młodzieży”, trzymasztowy polski żaglowiec szkolny Akademii Morskiej w Gdyni, następcą „Daru Pomorza”, swoją pierwszą podróż dookoła świata odbył w 1988 r. Dzisiaj, 30 lat później, wyrusza w kolejny wielki rejs – Rejs Niepodległości. Tysiąc młodych osób z całej Polski i 22 porty w 18 państwach świata – to krótkie liczbowe

podsumowanie tego wielkiego wydarzenia wpisującego się w obchody setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

W poszczególnych portach, do których zawinie żaglowiec, będą się odbywały wydarzenia promujące Polskę. Celem wyprawy jest Panama, gdzie w styczniu 2019 r. odbędą się Światowe Dni

Młodzieży. Wezmą w nich udział uczestnicy rejsu.

– Przesłaniem Rejsu Niepodległości jest zaakcentowanie w globalnej przestrzeni publicznej tak wyjątkowej rocznicy, jaką jest stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Drugim punktem kluczowym byłby udział żaglowca w ŚDM w Panamie w dniach 22–27 stycz-

nia 2019 r. Oba przesłania łączą w harmonijny sposób historię z przyszłością – stulecie polskiej niepodległości ze świętem młodości manifestowanym w Panamie przez młodzież z całego świata – podkreślają organizatorzy.

– Biorę udział w pierwszym odcinku rejsu, czyli Gdynia–Kopenhaga. To wielki zaszczyt i okazja do zrobienia czegoś niepowtarzalnego, co przejdzie do historii i na pewno zostanie w naszej pamięci na zawsze – mówi nam Ada Lisicka, laureatka konkursu Rejs Niepodległości zorganizowanego przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, w którym nagrodą było uczestnictwo w tym wyjątkowym wydarzeniu.

Jak zaznacza Ada, przygotowanie wyprawy to ogrom-

ne przedsięwzięcie, ale i wyzwanie dla samych uczestników. – Kolejne etapy konkursu, tygodniowe szkolenie w Gdyni, mnóstwo papierologii – wylicza. Radość jest ogromna, a obawy? – Trochę martwi mnie moja choroba morska, ale mam nadzieję, że jakoś dam radę – dodaje ze śmiechem Ada.

Pierwszy, bałtycki etap wielkiej podróży rozpocznie się w niedzielę 20 maja w samo południe. „Dar Młodzieży” wyruszy z portu w Gdyni w kierunku Kopenhagi. Uczestników pożegnają m.in. premier Mateusz Morawiecki oraz minister gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Marek Gróbarczyk. Zostanie też odczytany list prezydenta Andrzeja Dudy.

.....

Dorota Łomicka

fot. Sergei Karpukhin/Reuters

NOWY-STARY ROSYJSKI RZĄD

MOSKWA \ Premier Rosji Dmitrij Miedwiediew w piątek zaprezentował prezydentowi Władimirowi Putinowi kandydatów na ministrów w powoływanym rządzie. Na swoich stanowiskach pozostaną m.in. szef dyplomacji Rosji Siergiej Ławrow i minister obrony Siergiej Szojgu.

DYPLOMACJA \ Kolejny dzień wizyty prezydenta RP w USA

Temat katastrofy smoleńskiej w ONZ

Prezydent Andrzej Duda reprezentował nasz kraj w Radzie Bezpieczeństwa ONZ
| fot. Jakub Szymczuk/KPRP

W czasie debaty w Radzie Bezpieczeństwa ONZ Andrzej Duda poruszył kwestie dotyczące m.in. reperacji wojennych oraz katastrofy smoleńskiej. – Chciałem, żeby głos w sprawie wyjaśniania katastrofy smoleńskiej został dany również na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ – oświadczył prezydent RP.

Paweł Kryszczak

W czwartkowe późne popołudnie w siedzibie ONZ w Nowym Jorku odbyła się prowadzona przez polskiego prezydenta debata na temat roli prawa międzynarodowego w utrzymywaniu

globalnego bezpieczeństwa. W dyskusji tej wzięły udział delegacje ze stu krajów świata.

– Chcemy podkreślić, że nie ma pokoju bez prawa. Prawo międzynarodowe pozostaje najsilniejszym narzędziem dla cywilizowanych narodów, aby zapewnić długotrwały pokój – pokój oparty na zaufaniu oraz wzajemnie respektowanych normach i wartościach – mówił Andrzej Duda.

Prezydent zaznaczył na forum ONZ, że prawo musi być „siłą wspierającą” dla szukających sprawiedliwości m.in. w sprawach rekompensat za straty historyczne czy „współczesnych śledztw, np. dotyczących katastrof lotniczych, takich jak pełne wyjaśnienie przyczyn katastrofy polskiego samolotu w Smoleńsku, w której zginęli prezydent Polski Lech Kaczyński, jego żona i wszyscy członkowie polskiej delegacji”.

Już po zakończeniu debaty Andrzej Duda w rozmowie z dziennikarzami oznajmił, że poruszenie istotnej dla bezpieczeństwa RP kwestii katastrofy smoleńskiej było wypełnieniem zapowiedzi dotyczącej skorzystania z szansy, jaką jest niestałe członkostwo Pol-

ski w Radzie Bezpieczeństwa ONZ. – Chciałem, żeby głos w sprawie wyjaśniania katastrofy smoleńskiej został dany również na tym forum. Mamy dwa lata na prace i zobaczymy, co się uda uzyskać – podkreślił Andrzej Duda.

W piątek prezydent spotkał się z gubernatorem Stanu Illinois Bruce'em Raunem w siedzibie konsulatu RP w Chicago. Następnie Andrzej i Agata Dudowie złożyli wizytę w Muzeum Polskim w Ameryce.

Kolejnym punktem wizyty pary prezydenckiej w Stanach Zjednoczonych było złożenie kwiatów przed pomnikiem Katyńskim oraz tablicą smoleńską, które mieszczą się na cmentarzu św. Wojciecha w Niles. Prezydent tego samego dnia złożył wizytę w bazie Gwardii Narodowej Stanu Illinois. Spotkał się tam z amerykańskimi żołnierzami polskiego pochodzenia.

W sobotę, która jest ostatnim dniem pięciodniowej wizyty pary prezydenckiej w USA, zaplanowane jest spotkanie w chigagowskim Millenium Park z przedstawicielami Polonii mieszkającymi w Stanach Zjednoczonych.

Asad na Kremlu

SOCZI \ Prezydent Syrii Baszar al-Asad udał się do letniego kurortu w Rosji, aby osobiście podziękować za wsparcie militarne, którego udzielił mu Kreml w konflikcie na Bliskim Wschodzie. Tuż po nim na spotkanie z prezydentem Rosji Władimirem Putinem udała się kanclerz Niemiec Angela Merkel.

W czwartek prezydent Rosji Władimir Putin podjął w swojej letniej rezydencji nad Morzem Czarnym prezydenta Syrii Baszara al-Asada i pogratulował mu „sukcesów w walce z terrorystycznymi formacjami”. – Terrorysty złożyli broń, co pozwoliło na odbudowę syryjskiej infrastruktury – powiedział – jak wynika z transkrypcji zamieszczonej na stronie internetowej Kremla – prezydent Rosji. Jednocześnie Putin zapewnił, że Rosja zaangażowała się w konflikt na Bliskim Wschodzie po to, aby pokonać agresywnych islamskich ekstremistów, którzy po przejęciu kilku regionów kraju zaczęli organizować zamachy na całym świecie.

Gość Putina złożył mu natomiast gratulacje z okazji zwycięstwa w marcowych

wyborach prezydenckich oraz serdecznie podziękował za wsparcie militarne, którego Rosja udzieliła syryjskiemu wojsku. – Jest coraz stabilniej, a to otwiera możliwości rozwoju procesu politycznego, który rozpoczęliśmy jakiś czas temu – powiedział Assad, cytowany przez kremlowskie źródło.

Czwartkowy wyjazd do Soczi był trzecią wizytą, którą prezydent Syrii złożył rosyjskiemu prezydentowi. Od rozpoczęcia konfliktu w 2011r. Al-Asad rzadko opuszczał teren kraju, ale zawsze informował o spotkaniach z sojusznikiem w Moskwie. Pierwszy raz syryjski prezydent udał się na północ w październiku 2015 r. na krótko po tym, jak Rosja militarnie wsparła jego wojska, druga wizyta

odbyła się w listopadzie 2017 r.

Dzień po wizycie Asada do największego letniego kurortu w Rosji udała się kanclerz Niemiec Angela Merkel. Podczas piątkowej rozmowy z prezydentem Rosji szefowa niemieckiego rządu poruszyła kwestię Ukrainy, temat wycofania się USA z porozumienia nuklearnego z Iranem oraz projektu budowy gazociągu Nord Stream 2.

Przed wyjazdem organizacja Human Rights Watch zaapelowała do Merkel o to, aby polityk zapytała o losy działacza rosyjskiej organizacji zajmującej się badaniem i propagowaniem wiedzy o zbrodniach komunistycznych oraz obroną praw Ojuba Titijewa, który przebywa w rosyjskim areszcie. „Merkel powinna wywrzeć nacisk na Putina, aby Titijew został wypuszczony przed rozpoczęciem mistrzostw świata” – oświadczył przewodniczący HRW na terenie Niemiec Wenzel Michalski.

Joanna Kowalkowska

Kanclerz Merkel z wizytą u Putina

GEOPOLITYKA \ Angela Merkel spotkała się w piątek z prezydentem Rosji Władimirem Putinem w Soczi. Przywódcy obydwu państw rozmawiali na temat prac nad gazociągiem Nord Stream 2, który zwiększy zależność energetyczną Europy od Kremla.

We wtorek rozpoczęto w Niemczech budowę gazociągu Nord Stream 2, która ma się zakończyć w 2019 r. Projekt energetyczny przewiduje 1200 km dwunitkowej magistrali gazowej przez Morze Bałtyckie z Wyborga w Rosji do Greifswaldu w Niemczech.

„Inwestycja w Nord Stream 2 jest inwestycją w rozbiście Europy. Europa stoi przed wyborem: albo poprze tych, którzy chcą się połączyć z Europą, albo zdecyduje się na budowę całkowicie zbytecznego gazociągu, który połączy Europę z kimś, kto nią pogardza” – pisze ukraiński prezydent Petro Poroszenko w artykule zatytułowanym „Nord Stream 2 karmi bestię”, opublikowanym na łamach „Frankfurter Allgemeine Zeitung”. Według niego „polityka energetyczna Kremla zawsze była podporządkowana ideologii”. Poroszenko zauważa,

że Nord Stream 2 jest „geopolitycznym projektem Kremla”, który nie ma nic wspólnego z interesami ekonomicznymi.

Szkodliwemu dla krajów Europy projektowi energetycznemu, który omija Ukrainę oraz Europę Wschodnią, sprzeciwiają się nie tylko Ukraina, Polska i kraje bałtyckie, lecz także USA. Pełnomocnik ds. dyplomacji energetycznej w amerykańskim Departamencie Stanu Sandra Oudkirk oświadczyła podczas czwartkowej wizyty w Berlinie, że Stany Zjednoczone sprzeciwiają się budowie gazociągu Nord Stream 2. – Użyjemy całej naszej siły przekonywania, aby nie dopuścić do realizacji tego projektu – oznajmiła. Oudkirk nie wykluczyła przy tym potencjalnych sankcji nałożonych na podmioty zaangażowane w Nord Stream 2.

(pk)

SKRIPAL OPUŚCIŁ SZPITAL

SŁUŻBY \ Sergiej Skripal, były agent służb brytyjskich i rosyjskich, wyszedł ze szpitala. Skripal i jego córka trafili tam po próbie ich otrucia, o co oskarżono służby rosyjskie.

UCZCZONO PAMIĘĆ BOHATERÓW

MONTE CASSINO \ W piątek z udziałem szefa MSWiA Joachima Brudzińskiego oraz szefa MON Mariusza Błaszczaka odbyły się obchody 74. rocznicy bitwy pod Monte Cassino.

UNIA EUROPEJSKA \ Szczyt bułgarskiej prezydencji w Sofii

Bruksela trzyma Bałkany na dystans

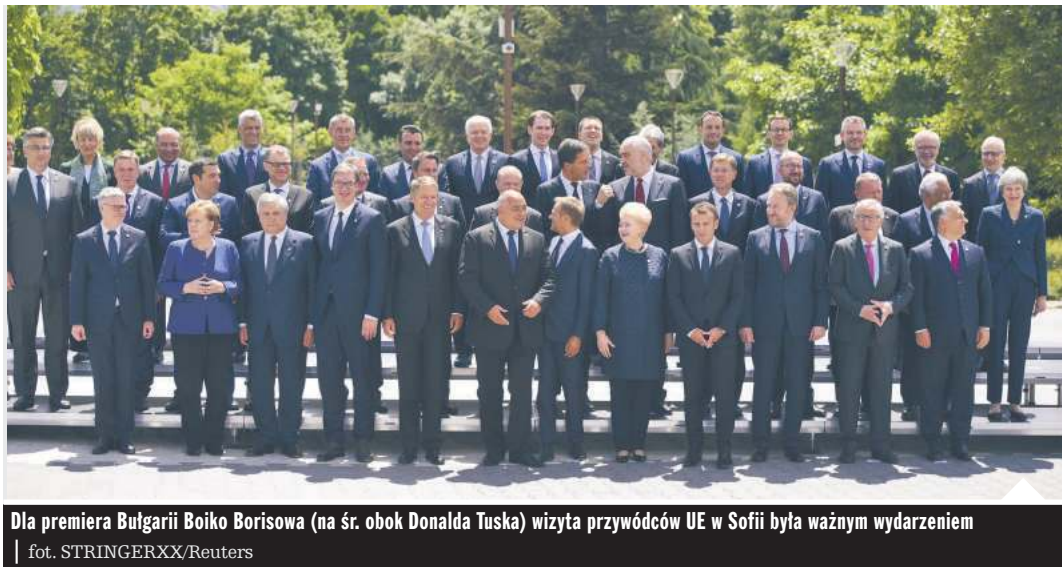
Jeśli państwa tzw. bałkańskiej szóstki spodziewały się konkretów po sofijskim szczycie UE, to mogły się poczuć zawiedzione. Unia starała się zrobić tyle, by państw Bałkanów Zachodnich zupełnie nie zniechęcić, ale nie uczyniła wystarczająco dużo, by przekonać je, że przybliżyła się perspektywa akcesji do Wspólnoty.

Maciej Kożuszek

korespondencja z Sofii

Szczyt, który z założenia miał być poświęcony sprawie akcesji sześciu państw Bałkanów Zachodnich – Macedonii, Serbii, Bośni i Hercegowiny, Albanii, Czarnogóry i Kosowa, którego status pozostaje nierozstrzygnięty – do UE, zdominowały tematy bardziej aktualne i w większym stopniu zaprzatające głowy przywódcom państw członkowskich.

Na pierwszym planie był oczywiście Iran. Premier Theresa May, kanclerz Angela Merkel i prezydent Emmanuel Macron rozmawiali we własnym gronie na ten temat, udało się też uzyskać wspólne stanowisko Unii ws. umowy nuklearnej. Polska, choć przyłączyła

Dla premiera Bułgarii Boiko Borisowa (na śr. obok Donalda Tuska) wizyta przywódców UE w Sofii była ważnym wydarzeniem
| fot. STRINGERXX/Reuters

się do głosu Wspólnoty, jak podkreślał premier Mateusz Morawiecki, stała na stanowisku, że ewentualne nowe porozumienie z Iranem musi zawierać zakaz dotyczący broni balistycznej. – W swoim wystąpieniu starałem się wyraźnie

podkreślić, że w poszukiwaniu nowego rozwiązania musimy blisko współpracować z naszymi partnerami, co oznacza przede wszystkim USA – mówił na konferencji w Sofii polski premier, odpowiadając na pytanie „Codziennej”.

W sprawie akcesji Bałkanów Zachodnich do UE szczyt sofijski nie przyniósł konkretów, na które liczyły państwa bałkańskie. Unijni przywódcy zadeklarowali zadowolenie z wysiłków podejmowanych przez bałkańską szóstkę, padły też pewne

propozycje dotyczące wspólnego rynku energetycznego i innych unijnych programów. W kulisach szczytu mówiło się jednak sporo o tym, że problemy z Polską i Węgrami, a przede wszystkim korupcja w Bułgarii i Rumunii są czynnikami, które powodują dystans wobec idei rozszerzenia Wspólnoty, przede wszystkim ze strony państw starej Unii. Polska jako jedna z niewielu w zdecydowany sposób podczas dyskusji opowiadała się za rozszerzeniem UE o Bałkany Zachodnie. Jak przekonywał premier Mateusz Morawiecki, dopóki kraje tego regionu nie staną się częścią UE, mają potencjał, by powodować destabilizację całej Europy. – Trzeba też sobie, tak strategicznie i geopolitycznie, bardzo jasno powiedzieć: jeżeli Unia Europejska nie będzie tam obecna, to wejdą tam, w tę przestrzeń, inne wielkie potęgi, jak Rosja i Chiny. Tym obszarem interesuje się również Turcja – zwracał uwagę w Sofii polski premier.

Unia Europejska chce chronić swoje firmy w Iranie

POLITYKA GOSPODARCZA \ Unia Europejska zapowiada, że będzie chroniła przedsiębiorstwa zaangażowane w Iranie przed amerykańskimi sankcjami. Będzie też chciała przekonać Waszyngton, by wyłączył ją z cel na stal i aluminium.

W trakcie trwania szczytu Unia Europejska–Bałkany Zachodnie w Sofii Komisja Europejska poinformowała, że przedstawiciele krajów członkowskich wyrazili swoje jednomyślne stanowisko w sprawie negocjacji ze Stanami Zjednoczonymi. Unia będzie się starała przekonać USA do wyłączenia jej z taryf celnych dotyczących stali i aluminium, za co w zamian jest gotowa na zliberalizowanie handlu z Waszyngtonem, a także zwiększenie współpracy w obszarze energetyki – co miałyby zwłaszcza dotyczyć skroplonego gazu ziemnego (LNG). Przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker zaproponował też omówienie z Waszyngtonem kwestii reformy Światowej Organizacji Handlu, a także większego dostępu do eu-

ropejskiego rynku produktów przemysłowych, przede wszystkim samochodów. Miałoby to być odpowiedzią na skargi prezydenta Donalda Trumpa, który oceniał, że amerykańskie auta są objęte na Starym Kontynencie wyższymi cłami niż europejskie samochody w Stanach Zjednoczonych. Na razie amerykańskie władze tymczasowo wyłączyły UE z wprowadzonych w ostatnim czasie dodatkowych cel na stal i aluminium. Pierwszy termin upłynął 1 maja, następny został ustanowiony na 1 czerwca. Szczyt w Sofii został też wykorzystany do pokazania jednności UE w sprawie Iranu, wobec którego Stany Zjednoczone zapowiadają wprowadzenie sankcji. Jest to konsekwencja wycofania się Donalda Trumpa z poro-

zumienia nuklearnego z Teheranem. W ostatnim czasie amerykańskie władze zapowiedziały możliwość nałożenia kar na państwa prowadzące interesy z Iranem. Kraje członkowskie zgodziły się jednogłośnie, że Wspólnota będzie podtrzymywała umowę dopóty, dopóki Iran będzie spełniał zapisane w niej zobowiązania. Część krajów, w tym Polska, opowiada się jednak za renegowaniem umowy. Przewodniczący Komisji zapowiedział z kolei, że instytucja ta przyjmie regulacje prawne uruchamiające tzw. status blokujący. Ma on chronić europejskie firmy przed amerykańskimi sankcjami na Iran. Pozwoli na uzyskanie odszkodowania wynikającego z takich sankcji od tych, którzy je spowodowali, a także anuluje efekt wyroków zagranicznych sądów opartych na tych restrykcjach. Bruksela jeszcze nigdy nie skorzystała z tej instytucji prawnej.

Aleksander Klos

Macedonia zmieni nazwę

BAŁKANY \ Konflikt Macedonii z Grecją o nazwę tego pierwszego państwa zbliża się do zakończenia. Premie-ry obu krajów poinformowali, że udało się im dojść do porozumienia, które akceptują obie strony.

Podczas szczytu Unia Europejska–Bałkany, który odbył się w Sofii, szefowie rządów Macedonii Zoran Zaew i Grecji Aleksis Cipras poinformowali, że udało się im znaleźć rozwiązanie konfliktu, który blokuje Macedonii przystąpienie do NATO i UE. Sprawdzane zostały różne opcje, a jedna z nich jest możliwa do zaakceptowania przez obydwie kraje. Przywódcy nie ujawnili jednak nowej nazwy. Media sugerują, że możliwe jest dodanie do nazwy „Macedonia” określenia „Nowa” lub „Północna”, co jednak ma przeciwników w obu państwach. Konflikt o nazwę „Macedonia” wzmocnił się po tym, gdy państwo to uzyskało w 1991 r. niepodległość. W rezultacie Ateny na forum UE wymusiły stosowanie oficjalnie nazwy „Była Jugosłowiańska Republika Macedonii”. Strona grecka

sprzeciwia się stosowaniu nazwy „Macedonia”, gdyż taką ma jedna z jej prowincji, której ośrodkiem administracyjnym są Saloniki. Ateny podejrzewają Skopje, że upierając się przy nazwie „Macedonia”, pozostawia sobie możliwość wystąpienia w odpowiednim momencie z roszczeniami terytorialnymi do tego greckiego terytorium, a także oskarżają je o zawłaszczanie tradycji związanych z Aleksandrem Macedońskim i jego ojcem Filipem Macedońskim. Niedawno Zoran Zaew poinformował, że jego państwo jest gotowe zrezygnować z tej spuścizny, jeśli to pomoże w rozwiązaniu sporu o nazwę kraju. Przed trzema miesiącami Macedonia zmieniła nazwę lotniska im. Aleksandra Wielkiego w Skopje na Międzynarodowe Lotnisko Skopje.

Aleksander Klos

X EUROPEJSKI KONGRES GOSPODARCZY \ Dialog o teraźniejszości i przyszłości Europy

Europa musi być solidarna wobec słabszych

Dwa wydarzenia zdominowały tegoroczny, jubileuszowy Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach – debata o kryzysie Unii Europejskiej, a przede wszystkim wizyta i wystąpienie premiera Mateusza Morawieckiego, który zapewnił, że państwo przestało już działać jedynie jako nocny stróż, na którego obywatele, w tym przedsiębiorcy, nie mogą liczyć.

Mariusz Andrzej Urbanke

Państwo ma być we współpracy i wspierać przedsiębiorców, zwłaszcza tych najmniejszych w ich ekspansji międzynarodowej – mówił na Kongresie Mateusz Morawiecki. Jak zaznaczył premier, w Unii Europejskiej odbywa się brutalna walka o rynek również na poziomie regulacyjnym. – Musimy być tutaj aktywnym graczem i umiejętnie walczyć o nasze interesy narodowe – podkreślił.

Walka z oszustwami VAT-owskimi przynosi efekty

Choć premier obiecał uczestnikom Kongresu, że nie będzie wpływał na poziom ich ciśnienia, mimo że skrót nazwy tej imprezy to EKG – jak żartował – to jednak kwestia polityki gospodarczej poprzednich rządów u wielu biznesmenów do dziś burzy krew. – W naszym środowisku wiele się mówiło o oszustwach VAT-owskich, bo uderzają też w legalny, uczciwy biznes, ale nikt nie zdawał sobie sprawy, że ich skala jest tak wielka. Z publikowanych obecnie danych wynika, że w czasie poprzednich rządów grupy przestępcze ukradły Polakom co najmniej 160 mld z VAT, mówi się nawet o kwocie przekraczającej grubo 200 mld zł – mówił w rozmowie z „GPC” Cezary Kaźmierczak, Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców. – Nie przypuszczaliśmy, że uda się ograniczyć ten proceder tak szybko i to za pomocą relatywnie prostych środków. Pojawia się więc pytanie, dlaczego wcześniej ich nie stosowano, choć wielokrotnie pisaliśmy do Ministerstwa Finansów w tej sprawie.

Premier przypomniał, że poprzednie osiem lat rządów PO-PSL przyniosły nie tylko ogromną lukę w VAT, ale i zaskakującą niezdolność państwa do egzekwowania podatku CIT od firm. – Podatek ten wynosił 34 mld zł w 2008 i przez osiem lat poprzednich rządów zmalał do 33 mld zł, choć przybywało dużych in-

X Europejski Kongres Gospodarczy | fot. Arkadiusz Lawrywianiec/Gazeta Polska (2)

westycji – wyliczył premier. – Dzięki naszym wysiłkom podatek ten w ciągu jednego roku przyszedł o 13 proc., w tym roku będzie podobnie.

Ściągalność CIT rośnie

Jak podkreślił premier, nie stało się to kosztem małych i średnich firm, ale dzięki sięgnięciu głębiej do kieszeni potężnym korporacjom, które czuły się do niedawna w Polsce niczym w raju podatkowym, korzystając nie tylko na prywatyzowaniu sreber rodowych, ale i na przemykaniu przez państwo oka na rozmaite sprytne rozwiązania prawne, które pozwalały płacić 2-3 proc. podatku zamiast 19 proc. Pod koniec rządów PO-PSL Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego oceniło, że Polska traci na wyprowadzaniu przez firmy dochodów za granicę 10 mld zł wpływów z podatku CIT. Tymczasem CIT to czwarty pod względem wysokości wpływów podatek w Polsce. Pieniądze z CIT dostają też samorządy. Niestety niektóre firmy wyprowadzały dochody z Polski do krajów, w których są one niżej opodatkowane. Takie transfery odbywały się poprzez nierynkowe ustalenia tzw. cen transferowych na towary lub usługi w transakcjach z podmiotami powiązanymi kapitałowo. Oto przykład. Firma z Polski posiada na Cyprze spółkę córkę. Stawka

CIT w Polsce to 19 proc., na Cyprze 10. Dzięki transferowi dochodu na Cypr, np. poprzez zakup usług od spółki cypryjskiej po zawyżonych kosztach, właściciel zarówno polskiej, jak i cypryjskiej spółki jest w stanie zredukować swoje globalne obciążenia podatkowe.

Rząd Prawa i Sprawiedliwości stara się skutecznie zwalczać takie praktyki i prowadzi kampanię w UE, by też zajęła się tym problemem, a nie sztucznie wywoływanymi konfliktami o reformę sądownictwa czy wycinkę lasów w Polsce. – Najważniejsze są jednak działania pozytywne – podkreśla premier. – Dlatego obniżaliśmy z 19 na 15 proc. podatek dla MSP, a teraz po raz kolejny na 9 proc., a mimo to CIT rośnie – zaznaczył Morawiecki. Wreszcie Polska zarabia na licznych galeriach, na biurowcach, które unikały podatku, bo stosowały „luksembursko-holenderskie sztuczki prawne”. – Zachód co roku czerpie dywidendy z Polski na poziomie 100 mld zł, a netto przypływa do Polski 25 mld zł – wyliczał premier. Warto się więc zastanowić, czy teoria totalnej opozycji, że byliśmy do niedawna „unijnym pieszczochem”, a tylko PiS wszystko popsuł, jest prawdziwa.

Konieczne solidarność i współdziałanie

Kwestia korzyści z członkostwa w UE pojawia się pod-

czas wielu debat na Kongresie. Jak twierdzili ich uczestnicy, współdziałanie, jednakowe standardy dla wszystkich i autentyczna solidarność – tym powinna kierować się UE w swojej polityce. Natomiast wzrost gospodarczy powinien służyć przede wszystkim interesom szarego Europejczyka, a nie grupie uprzywilejowanych państw i koncernów. Mówili o tym na kongresie byli premierzy Grecji i Słowacji. – Nierówności wciąż się pogłębiają – zauważył George A. Papandreu. – A władza jest skupiona w wąskich grupach przy braku kontroli – dodał. Iveta Radičová, premier Słowacji w latach 2010-2012 mówiła, że nowa europejska polityka powinna jej zdaniem opierać się na etyce i poszanowaniu godności indywidualnej jako fundamentu przywództwa odpowiedzialnego, traktowanego jako służba. – Tymczasem rośnie napięcie między zainteresowanym monopolami i przywilejami globalnym biznesem a demokratycznymi rządami. Pogłębiają się podziały społeczne; młode pokolenie po raz pierwszy od zakończenia II wojny światowej ma mniej szans, by żyć na poziomie wyższym niż ich rodzice – mówiła premier Słowacji, dodając, że szary Europejczyk nie odczuwa na co dzień wielkich korzyści z Unii.

Wyliminować podwójne standardy

Szef polskiej dyplomacji Jacek Czaputowicz zwracał uwagę na protekcyjność działania krajów Europy Zachodniej, które przeczą podstawowym swobodom Unii. – Jeśli mamy myśleć o unijnej jedności, to wcześniej należy zadać pytanie, czy prawa poszczególnych krajów UE są takie same – podkreślił. Dodał, że „demokracja protekcyjności niszczy konkurencyjność. Minister krytykował też stosowanie różnych standardów przez niektóre państwa Unii, wskazując na paternalistyczne praktyki starszych wobec młodszych członków Wspólnoty. Polityk zaznaczył, że UE musi zachować jedność, a urzeczywistnienie „polityki różnych prędkości” prowadziłyby do jej rozpadu. – Potrzebujemy silnej Europy opartej na demokracji, włączającej na debatę także sceptyków. Potrzebujemy swobody nie tylko dla elit i wybranych. Chodzi nam o Europę solidarną wobec słabszych, Europę, która jest przykładem dla innych. Są jednak w UE zwolennicy ograniczenia swobód, zwłaszcza przepływu pracowników czy świadczenia usług. Niektóre państwa zachodnie tego chcą, a powinny raczej reformować swoją gospodarkę, ponieważ ciągną całą Unię w dół – powiedział Jacek Czaputowicz.

Wojciech Kuśpik – inicjator EKG, prezes Grupy PTWP – przedstawiając najważniejsze nurty tegorocznej edycji Kongresu zwrócił uwagę, że właśnie katowicki Kongres jest ważnym i wciąż potrzebnym miejscem dialogu o teraźniejszości i przyszłości Europy. – Tak liczna obecność gości tutaj dowodzi, że Europejski Kongres Gospodarczy realizuje autentyczną potrzebę otwartej debaty, nadal chcemy i umiemy ze sobą rozmawiać – przekonywał zgromadzonych gości.

Patronat medialny

WYKRYTO NAJBARDZIEJ WYSUNIĘTE NA ZACHÓD OGNISKO ASF

ROLNICTWO \ 109. ognisko afrykańskiego pomoru świń (ASF) stwierdzono w gospodarstwie w gminie Nasielsk w powiecie nowodworskim (woj. mazowieckie). Było w nim 28 świń. Jest to piąte ognisko tej choroby wykryte w 2018 r. – poinformował główny lekarz weterynarii.

Lucyna Piwowska

Cena ropy brent oscyluje już wokół 79 dol. za baryłkę; w marcu było to 67 dol., a w październiku ub.r – zaledwie ok. 50 dol. Magazyn „Forbes”, powołując się na analityków, m.in. z Bank of America Merrill Lynch, podaje, że cena ropy do przyszłego roku może osiągnąć nawet 100 dol. za baryłkę. Na stacjach w Polsce średnia cena benzyny 95 przekroczyła już 5 zł za litr, do tej granicy zbliża się również ON. Ceny w porównaniu z początkiem kwietnia wzrosły o 35 gr.

Głównym powodem wzrostu cen paliw w Polsce i na świecie są rosnące ceny ropy naftowej, zgodni są wszyscy analitycy. Jak wyjaśnia Zbigniew Leszczyński, członek zarządu ds. sprzedaży PKN Orlen, dzięki aktywności prezesa Daniela Obajtka w PKN Orlen przyspieszono dywersyfikację dostaw ropy i optymalizowane są koszty produkcji. Wszystko po to, by utrzymać ceny paliw w Polsce na jak najniższym poziomie. Obecnie są one jednymi z najniższych w Europie. Główny eko-

SUROWCE \ Zarząd PKN Orlen robi wszystko, by tankowanie nie wydrenowało kieszeni

Ropa drożeje, benzyna również

Przez cały rok ceny ropy brent urosły aż o 61 proc., tymczasem na stacjach Orlenu benzyna podrożała tylko o 11 proc. To dzięki temu, że zarząd spółki robi wszystko, by utrzymać ceny na jak najniższym poziomie.

fot. Tomasz Adamowicz/Gazeta Polska

nomista spółki Adam Czyżewski ocenił, że powodem gwałtownego skoku cen ro-

py jest tzw. premia strachu związana z tym, że USA zerwało porozumienie nukle-

arne z Iranem. Stany Zjednoczone ogłosiły też, że odmrożą sankcje gospodarcze

wobec Iranu. Inwestorzy obawiają się, że te zdarzenia ograniczą podaż irańskiej ropy na rynek. Iran jest bowiem trzecim największym producentem ropy w OPEC po Arabii Saudyjskiej i Iraku. Obecnie produkuje 2,5 mln baryłek dziennie. Nowe restrykcje mogą sprawić, że będzie sprzedawał nawet o 1 mln baryłek dziennie mniej. Podwyżki cen ropy wynikają też z tego, że doszło do porozumienia kartelu OPEC z Rosją, zakładającego ograniczenie produkcji surowca, by podbić jego ceny. Stan finansów Rosji zależy bowiem od cen ropy. Im bliżej 100 dol. za baryłkę (co daje równowagę w rosyjskim budżecie), tym Rosjanie bardziej zacierają ręce. Na to wszystko nakłada się jeszcze nierozwiązany konflikt w Syrii, która choć nie jest eksporterem ropy, to jednak leży na Bliskim Wschodzie. Dla światowego rynku ropy każde zawrowanie w tamtym regionie powoduje, że inwestorom zapalają się czerwone światła. Na ceny wpływa też załamanie gospodarki w Wenezueli (należącej do OPEC), gdzie doszło do spadku produkcji ropy.

Małe firmy otwarte na innowacje

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ \ Pomimo różnych barier ograniczających innowacyjność polskie firmy przemysłowe z sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) inwestowały i nadal planują inwestowanie w rozwój technologiczny – wynika z raportu Smart Industry Polska 2018.

Raport przygotowała firma Siemens Sp. z o.o. we współpracy z Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii. Z przeprowadzonych na ich zlecenie przez Instytut Kantar Millward Brown badań na grupie mikro, małych oraz średnich firm wyłania się obraz polskiego przedsiębiorcy, który walczy o utrzymanie swojej firmy na konkurencyjnym rynku i mierzy się z barierami rozwoju technologicznego.

– Konsekwencją tych codziennych zmagania jest odkładanie na drugi plan tematyki innowacji i długofalowej strategii. Jednocześnie widać wzrost świadomości dotyczącej znaczenia poszczególnych technologii dla rozwoju firm. Przedsiębiorcy chcą się rozwijać i to najbar-

dziej cieszy – stwierdził podczas prezentacji raportu Tomasz Haiduk, członek zarządu Siemens Sp. z o.o.

Z badania wynika, że największymi barierami hamującymi rozwój innowacyjności w firmach z sektora MŚP są brak środków finansowych (64 proc. wskazań) oraz brak czasu (62 proc. wskazań). Istotną barierą w rozwoju polskich małych i średniej wielkości przedsiębiorstw są także problemy z pozyskiwaniem odpowiednio wykształconych kadr (średnio 53 proc. wskazań).

Do czynników zewnętrznych (otoczenia firmy) hamujących innowacyjność zalicza się głównie biurokrację. Polskich przedsiębiorców istotnie ograniczają także coraz większe trudności z pozyskaniem

pracowników oraz niewystarczające wsparcie ze strony organów publicznych – państwa i samorządów.

Według ankietowanych przedsiębiorców najbardziej oczekiwanym wsparciem są zachęty podatkowe, zapewnienie ram edukacyjnych powalających na dostosowanie kształcenia przyszłych kadr do potrzeb firm oraz przejrzystość regulacji prawnych. Na trudności z uzyskaniem dotacji unijnych skarżą się głównie firmy najmniejsze, tj. zatrudniające do 9 pracowników.

Pomimo licznych barier firmy z sektora MŚP przeznaczają średnio 14,5 proc. przychodów na wdrażanie nowych technologii. – Firmy inwestują zarówno w automatyzację linii produkcyjnych, oprogramowanie do analityki danych i optymalizacji produkcji, a także obniżające koszty prototypowania – poinformował Haiduk.

.....
Andrzej Ratajczyk

Pensje rosną dynamicznie

PŁACE \ W kwietniu br. płace rosły najszybciej od ponad dziewięciu lat – zauważa ekonomista banku Pekao Piotr Piękoś w komentarzu do piątkowych danych GUS o wynagrodzeniach i zatrudnieniu.

W kwietniu dynamika wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw wyraźnie wzrosła – do 7,8 proc. w skali rok do roku z 6,7 proc. w poprzednim miesiącu. – Jest to najwyższy odczyt dynamiki płac od ponad 9 lat, nie licząc jednorazowego skoku w styczniu 2012 r. związanego z przesunięciami premii w związku z podwyżką składki rentowej – stwierdził Piękoś.

Piękoś wskazał na badania NBP, z których wynika, że już prawie jedna trzecia pracowników ma być objęta w najbliższym czasie podwyżkami płac. – W dalszej części roku oczekujemy dynamiki płac średnio w okolicach 8 proc. r./r. – ocenił Piękoś. Uważa on też, że na wzrost presji płacowej przekładają się braki kadrowe.

– Pensje rosną w Polsce za szybko – twierdzi Cezary

Kaźmierczak, prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców. – Jest niedobór pracowników i pracodawcy o nich walczą, a jedną z metod tej walki jest podnoszenie wynagrodzeń – mówi. Kaźmierczak uważa, że za wzrostem płac nie nadąza wzrost wydajności i produktywności. – To dla gospodarki w dłuższym okresie jest niedobre – podkreślił. Zwrócił też uwagę, że wprowadzenie problemu emigracji zarobkowej młodych Polaków już się ustabilizowało, ale nie ma powrotów.

Z kolei Piotr Kuczyński, analityk firmy Xelion, zwraca uwagę, że rosnące płace będą przysparzały problemów zwłaszcza małym firmom. – Na razie tego nie widać, ale coraz wyższe zarobki w końcu się przełożą na inflację – podsumował.

.....
(jak, PAP)

GOSP...

9

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13 KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

SPOŁECZEŃSTWO

17

WARTO POSŁUCHAĆ

18

PROGRAM TV

19

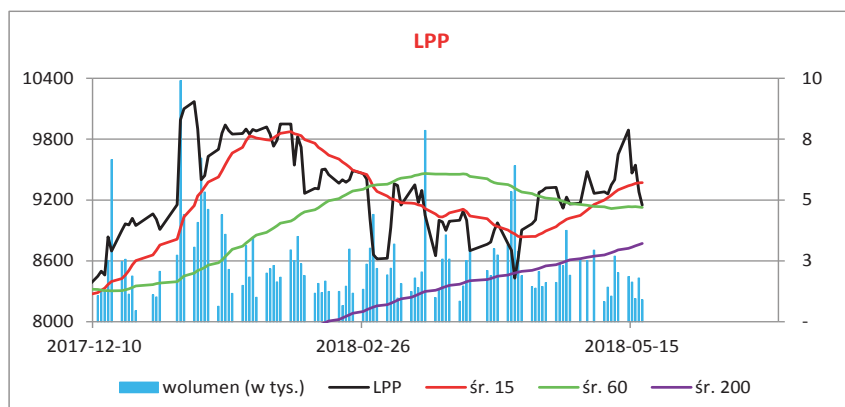
SPORT

20

#SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

Czerwony kolor po raz piąty

GIEŁDA \ WIG20 i pozostałe segmenty na minusie. Na GPW odnotowano małe obroty. Parkiet w Mediolanie przez politykę poleciał w dół. W Warszawie słabo wypadły sektor paliwowy i górnictwo.

Czwartek przyniósł kolejny spadek parkietu nad Wisłą. WIG20 stracił prawie 0,9 proc., o takim wyniku zdecydowała końcówka notowań. Kiepsko było także w segmencie małych i średnich firm, a indeks sWIG80 znowu znalazł się poniżej 14 tys. pkt. Europa zaprezentowała zdecydowanie ciekawszy obraz, zyskały akcje we Frankfurcie, w Paryżu i Londynie. Nad Sekwaną indeks CAC40 osiągnął nawet roczne maksimum.

Rozczarowały parkiety w USA, oba indeksy odnotowały spadki wynoszące 0,2 proc. To po części efekt mocnego dolara oraz rosnącej rentowności obligacji. Fatalnie zaprezentowały się akcje w Rio de Janeiro, tamtejszy indeks Bovespa stracił ponad 3,3 proc.

Azja w piątek wykazała jednak optymizm, czołowe wskaźniki

na kontynencie odnotowały wzrost, a SHC zyskał ponad 1,2 proc.

Europejskie piątkowe otwarcie przyniosło przeważnie symboliczne zmiany. W Zurychu po 10 minutach indeks tracił 0,5 proc., za to w Warszawie WIG20 zyskiwał ponad 0,4 proc. Tuż przed godz. 10 warszawski wskaźnik zwyżkował już tylko o 0,1 proc., co i tak na tle czerwonej Europy było niezłym wynikiem. Dobrze prezentowały się walory CD Projektu, które zyskiwały ponad 1,6 proc., niwelując w części spadek z drugiej połowy czwartku, gdy walory straciły prawie 10 zł. W segmencie średnich firm po 2 proc. traciły Bogdanka i Dino PL.

O godz. 10 WIG20 przełamał poziom zamknięcia, a pół godziny później tracił już prawie 0,5 proc. Przeniesienie dotknęło sektor paliwowy, ni-

welując cały czwartkowy wzrost. Kolejne minimum osiągnął Tauron.

Przed południem WIG20 tracił już 0,6 proc. i rysowała się perspektywa, że cały tydzień zakończy się pięcioma sesjami na minusie. Na minusie było 15 spółek, a z rosnących żadna nie zyskiwała więcej niż 1 proc. CD Projekt ograniczył wzrost do 0,4 proc., kurs akcji zaś był poniżej 140 zł. Znacząco traciły Lotos, JSW i PKN Orlen, a niskie obroty wskazywały na pewne wycofanie inwestorów.

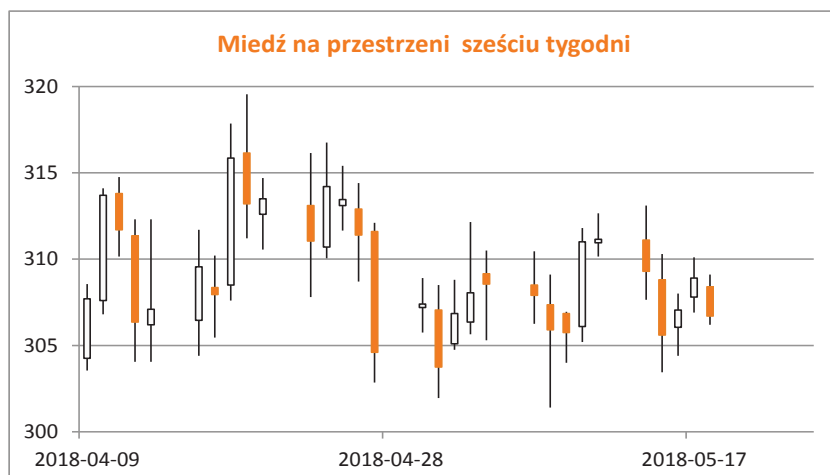
Europa w drugą połowę dnia wchodziła z przewagą czerwonego koloru. Słabo prezentował się Mediolan tracący ponad 1,2 proc., co wskazywało, że śródogowy spadek (ponad 2 proc.) nie był przypadkowy. W grę wchodzi polityka oraz być może realny sojusz Ligi Północnej i Ruchu Pięciu Gwiazd. Strefa euro poza danymi z zakresu handlu zagranicznego nie zaprezentowała żadnych istotnych wskaźników, a słabnąca waluta przynajmniej w teorii powinna umocnić notowania.

Warszawa tuż przed godz. 13 pozostawała na minusie, najgorzej prezentowały się małe firmy – wśród nich traciły walory Trakcji (ponad 8 proc.) oraz Biotonu zniżającego o 5 proc. Jednak farmaceutyczna spółka w ostatnim kwartale zyskała aż 75 proc., co w innym świetle stawia spadek kursu. W giełdowej elicie przy spadku indeksu o 0,8 proc. spółki paliwowe nie poprawiły swojego odczytu. Słabo prezentowały się KGHM i LPP.

Rafał Grodowski

Granica 80 dol. za baryłkę pokonana

SUROWCE \ Ropa w czwartek z kolejnym rekordem, w piątek paliwo nadal mocne. Złoto coraz tańsze.

Sugestie analityków znalazły potwierdzenie. W czwartek mimo mocnego dolara baryłka ropy kosztowała ponad 80 dol. W tle tego umocnienia były i są obawy o sankcje wobec Iranu, co zdaniem analityków banku Jefferies może usunąć z rynku nawet milion baryłek

dziennie. Wpływ na tak wysoki kurs mają także kłopoty Wenezeli oraz prognozy dla światowej gospodarki wskazujące na utrzymanie silnego globalnego popytu.

Ropa w czwartek przekroczyła poziom 80,5 dol., by potem spaść do wartości 79 dol. Jednak piątko-

we wczesne przedpołudnie przyniosło już poprawę notowań i za baryłkę płacono powyżej 79,5 dol.

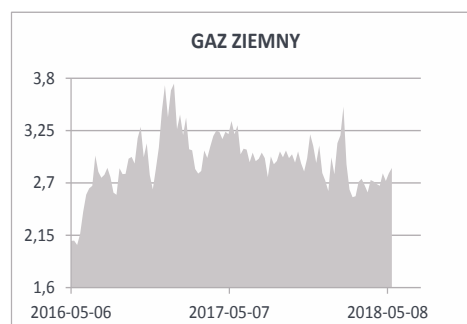
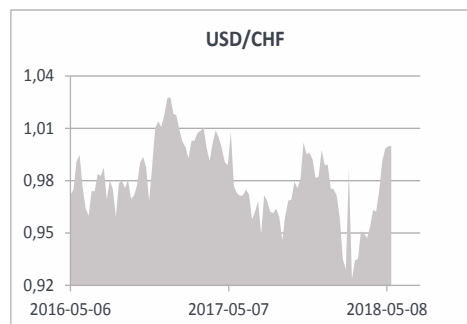
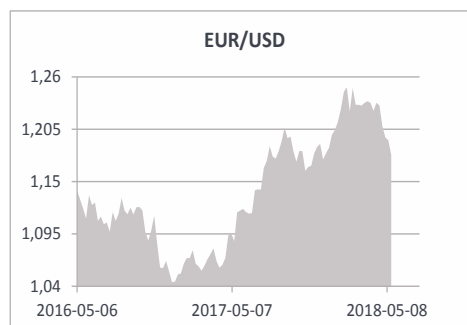
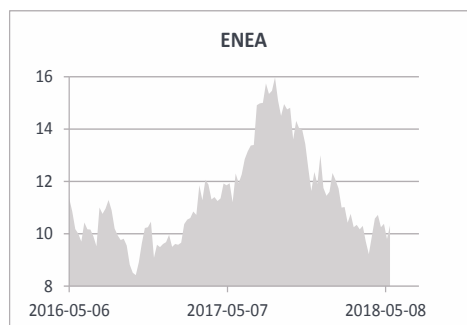
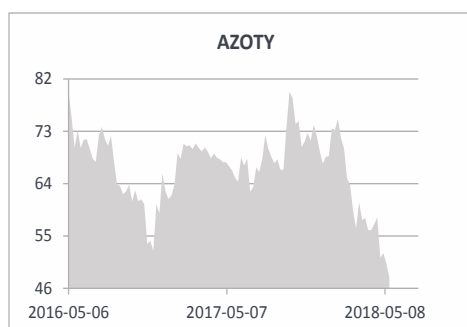
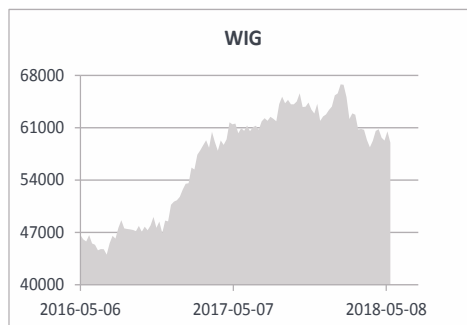
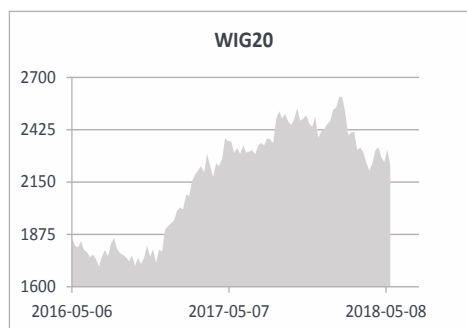
Miedź, której notowania w środę spadły poniżej 304 centów, w piątek kosztowała ponad 307 centów. Jednak metal naznaczony był trendem spadkowym. Tuż po godz. 10 stracił ponad dwa centy.

Złoto, które we wtorek spadło poniżej poziomu 1300 dol., w piątek wraz z utrzymującym się silnym dolarem pozostawało poniżej tego poziomu. Przed godz. 11 mimo lekkiego osłabienia USD traciło 0,1 proc., co być może oznacza, że rynek oczekuje dalszego umocnienia, co jest związane ze wzrostem inflacji w USA i większą rentownością papierów skarbowych. Oprócz złota stratę notowały także srebro, pallad i platyna.

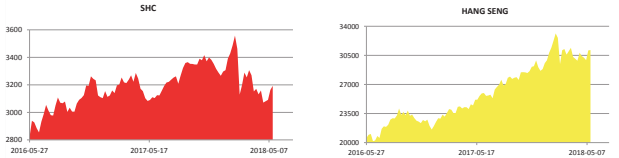
Bardzo dobrze prezentował się nikiel, który w piątek przed południem drożał o 1,2 proc., zbliżając się do kursu 14,8 tys. dol.

W piątkowe południe ropa zyskiwała 0,5 proc., wahania notowań nie przekraczały 20 centów na baryłce. W utrzymaniu kursu pomagają poniekąd informacje o spadku zapasów. Te jednak nie były zbyt znaczące, choć to właśnie ich środowa publikacja rozpoczęła ostatnią zwyżkę.

(rg)

↓ 0,99996	-0,15%	USDCHE	↓ 16,41	-0,43%	SREBR	↓ 7773,6	-0,18%	FTSE 100	Kursy NBP		
↑ 111,004	0,20%	USDJPY	↓ 1285,9	-0,27%	ZŁOTO	↑ 22930,36	0,40%	NIKKEI			
↓ 1,34832	-0,24%	GBPUSD	↓ 306,7	-0,71%	MIEDZ	↑ 13119,52	0,04%	DAX			
↓ 1,1779	-0,14%	EURUSD	↑ 79,69	0,49%	ROPA BRENT	↓ 24713,98	-0,22%	DJIA POPRZEDNI			
									3,6385	0,28%	DOLAR
									3,6413	0,51%	FRANK
									4,2958	0,21%	EURO

POLITYKA SUROWCOWA PAŃSTWA \ Reforma prawa geologicznego i górniczego

Musimy chronić polskie złoża

Mamy silną konstrukcję Polityki Surowcowej Państwa. Budujemy nowy i efektywny system, reformujemy prawo geologiczne i górniczne – powiedział w Łodzi prof. Mariusz Orion Jędrysek, pełnomocnik rządu ds. tejże polityki, główny geolog kraju.

Jarosław Chilmon
Magda Groń

Spotkanie było siódmą konferencją z cyklu 12 regionalnych spotkań odbywających się w ramach konsultacji społecznych projektu Polityki Surowcowej Państwa (PSP). W środę w dyskusji wzięli udział wiceminister spraw zagranicznych Piotr Wawrzyk oraz posłowie Waldemar Buda i Ireneusz Zyska. Wśród gości nie zabrakło naukowców, przedsiębiorców i ekspertów, którzy tym razem wzięli na warsztat uwarunkowa-

fot. mat. pras/d

nia prawne Polityki Surowcowej Państwa, czyli przede wszystkim dostosowanie przepisów do wdrożenia i funkcjonowania PSP. – Polityka Surowcowa Państwa jest dokumentem o znaczeniu fundamentalnym. Do tej pory chodziliśmy po omacku – podkreślił podczas spotkania poseł Ireneusz Zyska, przewodniczący parlamentarnego zespołu górnictwa i energii. Z kolei Ministerstwo Środowiska przedstawiło plan prac nad kompleksową re-

formą prawa geologicznego i górniczego. Jednym z ważniejszych punktów reformy będzie zapewnienie ochrony strategicznych złóż poprzez utworzenie specjalnego rejestru, który mógłby być uwzględniany w studium i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Prace nad nowelizacją ustawy przebiegają również w obrębie udzielania koncesji na eksploatację złóż, dotyczącą projektu koncesji 2020. Ekspertcy podkreślili, że PSP poprzez instrumenty praw-

ne powinno gwarantować firmom finalizację inwestycji w górnictwie. Chodzi o obniżenie ryzyka inwestycyjnego, co jest głównym celem wdrażanego dokumentu. W preambule projektu PSP możemy przeczytać, że polityka surowcowa jest

zbiorem nadrzędnych zasad i działań dla zmniejszenia ryzyka w podaży surowców, mających na celu zabezpieczenie wieloletnich potrzeb gospodarczych i społecznych państwa. Aby tak się stało, potrzebna jest agencja wykonawcza zajmująca się geologią w służbie państwa – ma to być Polska Agencja Geologiczna. W konferencji wzięło udział ok. 200 osób. Dyskutowano także na temat surowców w regionie łódzkim, który jest nie tylko bogaty w węgiel brunatny, lecz także ma bardzo dobre warunki geotermalne. Wkrótce, 23 maja, konsultacje dotrą do Kielc. Tematem tamtejszej konferencji będzie upowszechnianie wiedzy o geologii, górnictwie i surowcach mineralnych.

Darmowy internet na poczcie

CYFRYZACJA \ Już w co drugiej placówce poczty dostępny jest darmowy internet. Do tej pory z takiej możliwości skorzystało 230 tys. klientów. – Udostępniając wi-fi w naszych placówkach, chcieliśmy przede wszystkim wyjść naprzeciw oczekiwaniom klientów z małych miejscowości – tłumaczy prezes spółki Przemysław Sypniewski.

Poczta od pewnego czasu stawia na cyfryzację. W 2017 r. zakończyła proces wyposażania swoich kurierów w terminale płatnicze. Ponadto pocztowcy mają ok. 22 tys. tabletów i kilka tysięcy padów, przeznaczonych do potwierdzania odbioru przesyłek awizowanych. Od 2017 r. roku przesyłki z elektronicznym potwierdzeniem odbioru, nadawane przez sądy, są obsługiwane na terenie całego kraju. Spółka udostępnia też swoim klientom oraz osobom znajdującym się w zasięgu hot spotów darmowy dostęp do internetu. Dzięki projektowi z bezprzewodowego dostępu można korzystać w 3,8 tys. placówkach pocztowych w całej Polsce.

Ma to szczególne znaczenie w małych miejscowościach i na wsiach, gdzie dostęp taki jest utrudniony przez ograniczenia techniczne czy ekonomiczne. Wraz z cyfryzacją urzędów pocztowych spółka rozwija sieć swoich placówek. W ciągu ostatnich dwóch lat otworzyła ponad 280 nowych punktów w całej Polsce. W tym roku zamierza uruchomić ok. 100 nowych. – Poczta to firma komercyjna, która działa na bardzo konkurencyjnym rynku i musi na siebie zarabiać – mówi minister infrastruktury Andrzej Adamczyk. – Ale jednocześnie to firma z misją, wrażliwa na potrzeby społeczne, na potrzeby lokalnych społeczności. Przywracanie i otwie-

ranie placówek pocztowych na wsiach oraz bezpłatne wi-fi to przykłady realizacji misji przeciwdziałania wykluczeniu Polaków z dostępu do usług – podkreśla Adamczyk. – Stawiając na cyfryzację swoich usług, dostosowujemy się do wymagań rynku. Przyjmując w strategii rozwiązania dotyczące udostępniania darmowego wi-fi w naszych placówkach, chcieliśmy przede wszystkim wyjść naprzeciw oczekiwaniom klientów z małych miejscowości – wyjaśnia Przemysław Sypniewski. – Dzięki sieci placówek pocztowych jesteśmy obecni w każdej gminie, więc możemy pełnić funkcję swoistego komunikacyjnego krwioobiegu państwa – tłumaczy prezes Poczty Polskiej. Obecnie operator narodowy dysponuje siecią prawie 7,5 tys. placówek. Dziennie 24 tys. listonoszy oraz 2,5 tys. kurierów obsługuje 4,7 mln listów i 200 tys. paczek. .... (p.woz)

Dużo prądu z małej wody

OZE \ Urząd Regulacji Energetyki przedstawił dane o produkcji prądu z odnawialnych źródeł energii zaliczanych do grupy tzw. małych instalacji. Największy udział w tej produkcji ma energetyka wodna. Z danych Urzędu Regulacji Energetyki za 2017 r. wynika, że najwięcej energii w segmencie małych instalacji wytworzyły małe elektrownie wodne – 105,464 GWh, z tego 95,7 GWh wprowadzono do sieci dystrybucyjnej. Małe biogazownie, wykorzystujące substrat inny niż pochodzenia rolniczego, wytworzyły 24,27 GWh energii elektrycznej, z tego 4,03 GWh udało się sprzedać. Systemy fotowoltaiczne, zaliczane do małych instalacji, wytworzyły 7,7 GWh, z tego 3,46 GWh sprzedano sprzedawcy zobowiązanemu. Małe elektrownie wiatrowe, które uwzględniono w rejestrze URE wytworzyły w ub.r. 2,12 GWh, z tego 1,55 GWh sprzedano. Uwzględnione jeszcze przez URE, małe instalacje produkujące energię z biomasy w 2017 r. wytworzyły 174,3 MWh energii elek-

trycznej, z tego sprzedawcy zobowiązani kupili 59,6 MWh. W sumie małe instalacje OZE we wszystkich technologiach wytworzyły w ub.r. 123,17 GWh energii elektrycznej, z tego do sieci trafiło i zostało zakupione przez sprzedawcę zobowiązanego 104,82 GWh, a więc 85 proc. wytworzonej energii. Udział energii, którą odkupili sprzedawcy zobowiązani, był dużo niższy, jeśli nie uwzględnimy w tym zestawieniu małych elektrowni wodnych. Bez nich produkcja z małych instalacji OZE wyniosła 17,7 GWh, z tego sprzedawcy zobowiązani zakupili 9,11 GWh, czyli 51,5 proc. Zgodnie z ustawą o OZE małe instalacje mogą mieć łączną moc od 40 kW do 200 kW. Może to jednak ulec zmianie, gdyż poprawka do ustawy czeka w Sejmie. .... Karol Lausz

5 LAT TELEWIZJI
REPUBLIKA

Poland Daily

BUSINESS

Financial, market & economic news

EVERYDAY on Telewizja Republika

10:10 PM, 12:10 AM, 2:10 AM, 4:10 AM
(Warsaw time)

Oglądaj Telewizję Republika również na: www.telewizjarepublika.pl

KONCERT \ Polska Opera Królewska oraz Fundacja Chronić Dobro zapraszają na koncert Hebdomas, czyli siedem pieśni o stworzeniu świata Sebastiana Klonowica. Koncert odbędzie się 20 maja o godz. 16.30 w kościele opactwa benedyktynów w Tyńcu. Wstęp wolny.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

SOBOTA-NIEDZIELA 19-20 MAJA 2018

KULTURA

13

JUBILEUSZ \ Przybliżyć nauczanie Hetmana Chrystusa

Papież, pontyfikat, kultura

Kulminacja obchodów 40. rocznicy wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową nastąpi 16 października. Tymczasem rozpoczął się cykl wydarzeń wpisujących się w ten jubileusz. W programie także wydarzenia kulturalne. Na półki księgarń trafił I tom biografii papieża.

Sylvia Krasnodębska

Episkopat Polski ogłosił, że obchody 40. rocznicy wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową rozpoczęły się wczoraj, w 98. rocznicę jego urodzin. O godz. 17 w sanktuarium św. Jana Pawła II na Białych Morzach metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski przewodniczył mszy św. Po Eucharystii zostały wręczone nagrody dla laureatów IV Międzynarodowego Konkursu Literackiego pt. „Św. Jan Paweł II Apostoł Miłosierdzia – Patron Rodziny”, wyłonionych przez jury pod przewodnictwem pisarza Ernesta Brylla.

W sobotę urodziny swojego patrona będą świętowali stypendyści Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia. O godz.

19.50 wyruszą sprzed bazyliki św. Floriana w Krakowie. Śpiewając radosne pieśni, przejdą przez pl. Matejki, ul. Floriańską, Rynek Główny, aż na ul. Grodzką i pod okno papieskie przy ul. Franciszkańskiej 3.

W Dzień Papieski 14 października odbędzie się spotkanie z kard. Stanisławem Dziwiszem, świadkiem pontyfikatu, oraz jak co roku koncert. Dzień wcześniej rozdane będą Totusy, nagrody zwane chrześcijańskimi Noblami. 4 października w gmachu Sejmu RP w Warszawie zostanie otwarta okolicznościowa wystawa „Święty pontyfikat”.

Tymczasem wydawnictwo Biały Kruk wydało właśnie I tom biografii Karola Wojtyły pt. „Hetman Chrystusa. Biografia św. Jana Pawła II”

Jan Paweł II był pasterzem wyrazistym, konsekwentnym, odpowiedzialnym i odważnym. Przekonują się o tym kolejne pokolenia | fot. Marcin Pegaz/Gazeta Polska

autorstwa Jolanty Sosnowskiej. „Książka ta zrodziła się z fascynacji polskim papieżem i z niezgody na traktowanie go jako dobrotliwego staruszka i miłośnika kremówek, na umniejszanie jego postaci, przebogatego dorobku i ogromnego autorytetu. Ojciec Święty jawi się tu jako osobowość zachwycająca – pasterz wyrazisty, konsekwentny, inteligentny, odpowiedzialny i odważny” – czytamy na stronie wydawnictwa Biały Kruk.

Jolanta Sosnowska w I tomie przybliży postać papieża z lat 1978–1982. Autorka, wędrując śladami Jana Pawła II, przytacza fragmenty jego nauczania. Myśli polskiego papieża mają walor sprawdzających się współcześnie przepowiedni. „Jan Paweł II już 40 lat temu dostrzegał wielkie zagrożenia dla rodziny i małżeństwa, które z taką destrukcyjną siłą objawiły się ostatnimi czasy. Dostrzegał i ostrzegał” – pisze autorka. Na kartach jej książki Karol Wojtyła jawi się jako niezłomny i waleczny intelektualista oraz dyplomata ufający Bogu. Dlatego Sosnowska nazywa go Hetmanem Chrystusa.

Solidarnością i miłosierdziem

ROCZNIK \ „Na sprawy polityczne patrzeć z perspektywy ostatecznej” – takie przesłanie przyświecało 15 lat temu inicjatorom „Teologii Politycznej”. Czy dyskusja nad związkami solidarności i miłosierdzia wpisuje się w ten trend? O tym przekonamy się, sięgając po jubileuszowy 10. rocznik wydany przez „TP”.

Parafraza tytułu jednej z części Trylogii Henryka Sienkiewicza dobrze oddaje główny motyw przewijający się w jubileuszowym wydaniu rocznika „Teologia Polityczna”. Jak wieki temu chrześcijaństwo podbijało pogańskie krainy ogniem i mieczem, tak współcześnie szanse w efektywnej popularyzacji myśli chrześcijańskiej autorzy „TP” upatrują w dwóch słowach kluczach: solidarności i miłosierdziu.

Choć pojęcia te zdają się dotyczyć zgoła innych dziedzin, to z perspektywy historii najnowszej ich związki stają się ciekawym polem do szerokiej dyskusji m.in. nad ich rolą w kształtowaniu naszej narodowej tożsamości czy znaczenia Polski dla Europy i świata. „Solidarność i miłosierdzie stanowiły odpowiedź Polaków na absolutne zło, które

pojawiało się na naszej ziemi za sprawą dwóch totalitaryzmów: nazizmu i komunizmu” – możemy przeczytać we wstępie do rocznika.

Dwa bloki tematyczne „TP” bezpośrednio nawiązują do motywu przewodniego i zostały poświęcone wzajemnym związkom solidarności i miłosierdzia, a także postaci s. Faustyny Kowalskiej, krzewicielki Bożego Miłosierdzia. Dwa pozostałe bloki zgodnie z tradycją traktują o zależnościach między polityką a teologią i skupiają się na omówieniu najciekawszych publikacji – autorzy biorą na warsztat m.in. esej Jarosława Marka Rymkiewicza „Przez zwierciadło” i głośne „Królestwo” Emmanuela Carrère’a.

Magdalena Fijołek

Komiks o Pileckim

BOHATER \ „Epizody z Auschwitz. Raport Witolda cz. 2” – na rynku ukazał się kolejny zeszyt z serii komiksów historycznych o Auschwitzu. Tym razem poświęcony jest postaci rtm. Witolda Pileckiego.

Rotmistrz walczył w szeregach Wojska Polskiego w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r., był żołnierzem września 1939 r., członkiem ZWZ-AK, konspiratorem i ochotnikiem do Auschwitzu. Po wojnie uznany za „zdrajcę narodu polskiego”, został zamordowany w więzieniu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego na warszawskim Mokotowie.

Osią opowieści o losach rtm. Pileckiego jest przesłuchanie w kazamatach Urzędu Bezpieczeństwa. W komiksie szczegółowo przedstawiono okoliczności przybycia rtm. Pileckiego do KL Auschwitz, jego ucieczki z obozu oraz rozważane plany ataku na obóz i odbicia więźniów przez Armię Krajową.

(sk, mat.pras.)

Weekend Złotych Palm

CANNES 2018 \ W sobotni wieczór poznamy laureatów 71. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Cannes. W kuluarach mówi się, że „Zimna wojna” Pawła Pawlikowskiego ma duże szanse na wyróżnienie. Projekcja na festiwalu zakończyła się 15-minutowym aplauzem. Nagrody będzie wręczała przewodnicząca jury Cate Blanchett.

Paweł Pawlikowski z gwiazdami „Zimnej wojny” | fot. Regis Duvignau/Reuters

Przypominamy inne polskie akcenty w Cannes. „Ayka” w reżyserii Siergieja Dworcewoja jest koprodukcją aż pięciu krajów: Chin, Niemiec, Rosji, Kazachstanu, a także Polski. Z kolei produkcja „III” w reżyserii Marty Pajek zakwalifikowała się do konkursu filmów krótkometrażowych.

W sekcji Cinéfondation canneńskiego festiwalu prezentowane są filmy zrealizowane w szkołach filmowych. Polskę reprezentują film „Inny” Marty Magnuskiej ze Szkoły Filmowej

w Łodzi oraz „Dots” Eryka Lenartowicza, absolwenta Gdyńskiej Szkoły Filmowej.

Poza konkursem został zaprezentowany pełnometrażowy film animowany „Jeszcze dzień życia” w reżyserii Damiana Nenowa i Raúla de la Fuente. Fabuła jest oparta na książce Ryszarda Kapuścińskiego.

W ramach sekcji Un Certain Regard został pokazany film „Żniwa” ze zdjęciami Michała Englerta.

(sk)

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-11 GOSPODARKA
13 KULTURA
14-15 PUBLICYSTYKA
16 SPOŁECZEŃSTWO
17 WARTO POSŁUCHAĆ
18 PROGRAM TV
19 SPORT
20 #SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

fot. Wikipedia/d

NASZ CYKL \ Klub Prometeusza

Prometeizm oczami cudzoziemców

Nowe wcielenie prometeizmu staje się stopniowo realnym zjawiskiem geopolitycznym. Kto w naszym kraju lub regionie twierdzi coś odwrotnego, jest bez wątpienia na żołdzie Moskwy.

Jerzy
Lubach

Od kilku już miesięcy w cyklu Klub Prometeusza piszę dla Czytelników „Gazety Polskiej Codziennie” o historii i współczesności zrodzonego w Polsce projektu geopolitycznego zwanego niegdyś właśnie ideą prometejską, a dziś odradzającego się w postaci projektu Intermarium, który ma obecnie znacznie bardziej sprzyjające warunki do urzeczywistnienia niż kiedyś. Często spotyka się to jednak z zarzutem, że jest to wykwit polskiego zadufania w sobie, jakiejś nieodpowiadającej realnemu układowi sił wielkomocarstwowości. Zbadajmy więc pogląd na ten temat ludzi nieogarniętych „polską manią wielkości”, czyli bezstronnych cudzoziemskich znawców tematu.

Spojrzenie z Kremla

Zacznijmy od postaci wyjątkowej, bo nie tylko analityka, ale aktywnego – i wielce wpływowego – uczestnika polityki, Amerykanina Paula Goble’a. Jego oficjalny biogram jest nader lakoniczny, ale w istocie ów skromny „profesor uniwersytecki” – nie wiedzieć czemu posiadacz estońskiego Orderu Krzyża Ziemi Maryjnej, łotewskiego Orderu Trzech Gwiazd i litewskiego Orderu Wielkiego Księcia Gedymina – jest jednym z najwybitniejszych znawców tematyki, od lat ściśle powiązany z CIA, z której ramienia nadzorował w swoim czasie Radio Wolna Europa i Głos Ameryki, był doradcą prezydenta Busha ds. narodowościowych w obszarze post-sowieckim, doradcą ds. bezpieczeństwa prezydenta Estonii Toomasa Ilvesa i wykładowcą Uniwersytetu w Tartu, następnie doradcą prezydenta Azerbejdżanu İlhamu Alijewa i organizatorem oraz kierownikiem Azerbejdżańskiej Akademii Dyplomacji.

Jak mówi Irena Lasota: „Znany z nieposkromionego

języka i wrogości wobec rosyjskiego imperializmu Goble lubi powtarzać, że Rosja będzie niegroźna dla swoich sąsiadów dopiero wtedy, gdy z najwyższej wieżycy Kremla będzie można zobaczyć wszystkie granice Rosji”. Ten rzadki wśród sowietologów przypadek prawdziwego znawcy Rosji i świadomego antykomunisty, odznaczony przez Fundację Pamięci Ofiar Kommunizmu (Victims of Communism Memorial Foundation) Medalem Wolności im. Trumana-Reagana, jest także autorem bloga „Okno na Eurazję” (Window on Eurasia) oraz wykładowcą prestiżowego waszyngtońskiego think tanku Institute of World Politics.

Właśnie w tym instytucie w grudniu 2013 r. Goble wygłosił wykład pt. „Prometeizm odrodzony. Stosunek Polski do Wschodu przed II wojną światową i po niej”. Przedstawił w nim niezwykle pozytywny obraz prometeizmu przedwojennego, akcentując jego praktyczne znaczenie zgodne z formułą marszałka Józefa Piłsudskiego „romantyzm celów, pozytywizm środków”, i stwierdza jednoznacznie, że idea ta nie tylko nie zdezaktualizowała się w naszych czasach, ale zyskała potwierdzenie swojej funkcjonalności w działaniach prezydenta Lecha Kaczyńskiego, które doprowadziły do uratowania Gruzji od całkowitego podboju przez Rosję w 2008 r.

W konkluzji Paul Goble mówi: „Sama geografia nie tłumaczy tego, dlaczego Polacy promują nie tylko sojusz państw od Bałtyku po Morze Czarne przeciw Rosji, ale uważają, iż służy to obronie zarówno Polski, jak i Europy. Są po temu głębsze tego przyczyny niż tylko antagonizm między Rosją a Rzeczpospolitą od 1612 r. Chodzi także o specyfikę polskiego nacjonalizmu [...], który co najmniej od XIX w. określa hasło »Za waszą wolność i naszą«, co w przełożeniu na politykę zagraniczną stanowi esencję prometeizmu. Rozumiał to marszałek Pił-

Paul Goble:
„Sama geografia nie tłumaczy tego, dlaczego Polacy promują nie tylko sojusz państw od Bałtyku po Morze Czarne przeciw Rosji, ale uważają, iż służy to obronie zarówno Polski, jak i Europy. Chodzi o specyfikę polskiego nacjonalizmu, który co najmniej od XIX w. określa hasło »Za waszą wolność i naszą«, co w przełożeniu na politykę zagraniczną stanowi esencję prometeizmu”. //

sudski i równie dobrze rozumieją to obecni architekci polityki wschodniej Polski. W rezultacie więc odrodzenie prometeizmu jest bardzo realnym zjawiskiem dla Polaków, dla Zachodu, a zwłaszcza dla tych, którzy nadal podlegają opresji lub zagrożeniu ze strony Rosji”.

Fenomen europejski

A więc nie jest prometeizm czymś przebrzmiałym, ideą od początku chybioną, wyrazem polskich ambicji niemających oparcia w realnej sile? Pytałem o to kilku uczestników niezwykle interesującej konferencji naukowej „Ruch prometejski – fenomen europejski”, zorganizowanej w Warszawie kilka lat temu przez Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk.

Co do sensu prometeizmu historycznego, owego z lat 20. i 30. ubiegłego wieku, to odpowiedzią jest właściwie już tytuł konferencji, wybrany przez jej organizatora prof. Marka Kornata. Potwierdzają to wypowiedzi zagranicznych prelegentów. Dr Zaur Gasimow z Azerbejdżanu, wykładowca Instytutu Historii Europy w Moguncji, czy dr Georgi Mamoulia z Gruzji, wykładający w Paryżu, jednogłośnie stwierdzili (a są wybitnymi znawcami tego tematu), że prometeizm był politycznym fenomenem przede wszystkim z dwóch powodów: skali geopolitycznej i bezinteresowności głównych twórców ruchu.

A więc było to myślenie polityczne niezaściankowe, lecz w skali ogromnej – od Bałtyku po Morze Czarne i Kaukaz z Morzem Kaspijskim. Druga ważna kwestia, którą w rozmowie ze mną szczególnie podkreślił japoński uczestnik konferencji prof. Hiroaki Kuromiya z Indiana University w USA, to – nie bójmy się tego słowa – szlachetność politycznego wszak zamysłu prometejskiego. Polska, jego spiritus movens, nie kierowała się bowiem tradycyjnymi mocarstwowymi motywami, jak choćby ojczyzna prof. Kuromii Japonia, „wyzwalająca” Mandżurię, by stworzyć całkowicie sobie podporządkowane Mandżukuo. Ani Piłsudskiemu przed wojną, ani prezydentowi Kaczyńskiemu, ani dzisiejszym animatorom idei Intermarium nie chodziło o stworzenie państw marionetkowych, podporządkowanych Rzeczypospolitej, ale o zbudowanie łańcucha solidarności, który słabszym pozwoli przetrwać w konfrontacji z rosyjskim kolosem, o którym już w 1920 r. marszałek Piłsudski powiedział stanowczo w wywiadzie dla gazety angielskiej: „Bez względu na to, jaki w Rosji jest rząd, biały czy czerwony, zawsze pozostaje ona za cieką imperialistyczna”.

Kiedy pytałem o współczesne formy prometeizmu, wszyscy moi rozmówcy zaczęli od stwierdzenia, że w istocie nie jest on skierowany przeciwko Rosji, a przeciwnie – pragnie jej prawdziwej demokracji, wyzbycia się przez nią imperialnych zakusów, co jest niezbędną przesłanką do prawdziwie dobrosąsiedzkich stosunków. Krzewieniu takiej świadomości poświęcony jest kwartalnik „Nowy Prometeusz”, którego sygnałny numer został zaprezentowany podczas konferencji. Pismo to redagowane jest w Warszawie przez Azerbejdżankę, doktorantkę

Studiów Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, panią Hijran Alijewą.

To nie jest megalomania

Podobnie zdefiniował działania założonych przez siebie studiów dyrektor Jan Malicki. Przewinęły się przez nie setki młodych ludzi z Ukrainy, Białorusi i krajów kaukaskich. Dyrektor Malicki odwołał się do myśli Piłsudskiego, sformułowanej przezeń również w 1920 r. Marszałek stwierdził wówczas, że satripią Rosji białej gardził i zwalczał ją od młodości, z brutalną dyktaturą sowiecką zaś nie chce mieć nic do czynienia, natomiast marzy o „trzeciej Rosji”, rządzonej demokratycznie, wyzbytej żądz podbojów niebezpiecznych dla wszystkich jej sąsiadów.

Niestety, ta „trzecia Rosja” pozostaje nadal tylko marzeniem i nic nie wskazuje na to, by niekoronowany (na razie?) car Władimir miał kiedykolwiek zmienić odwieczną rosyjską politykę ukierunkowaną nie na polepszenie dobra własnych obywateli, ale na podbój i zgębnienie innych. Na szczęście dla nas ta niemiła prawda powoli i w bólach przebija się do świadomości politycznych przywódców Zachodu, a przynajmniej Stanów Zjednoczonych. Zapewne nie bez udziału Paula Goble’a podczas warszawskiego szczytu NATO w 2016 r. prezydent Donald Trump wziął też udział w obradach Trójmorza – Intermarium, które zgromadziły wówczas przywódców państw regionu Europy Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej: Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Litwy, Łotwy, Estonii, Słowenii, Chorwacji, Bułgarii i Rumunii. Obiecał im wówczas konkretne wsparcie USA, przede wszystkim w dziedzinie uniezależnienia energetycznego od Rosji.

Konsekwencje tego spotkania i szczytu NATO, czyli rozmieszczenie wojsk amerykańskich, brytyjskich i niemieckich w Polsce i innych krajach wschodniej flanki NATO oraz dostawy gazu z USA do portu w Świnoujściu, świadczą najlepiej, że nowe wcielenie prometeizmu przy wsparciu tak znaczącego sojusznika nie da się już nadal traktować jako wyraz polskiej megalomanii, a staje się ono stopniowo realnym zjawiskiem geopolitycznym. Od siebie dopowiem brutalnie, że kto w naszym kraju lub regionie twierdzi coś odwrotnego, jest bez wątpienia na żołdzie Moskwy, która bynajmniej nie zamierza się pogodzić ze zmianą widoku z najwyższej wieży Kremla.

John H. Hallowell

(1913–1991) amerykański politolog, autor „Moralnych podstaw demokracji”

\\ Polityka jest sztuką wymagającą wiedzy o naturze ludzkiej i o tym, co stanowi wyróżniające ją dobro. Obywatele to nie rzeczy, którymi można manipulować, lecz osoby dążące do właściwych sobie celów, a ukierunkowanie tych celów należy do sztuki męża stanu. \\

PUBL...

15

USA-KRLD \ Cena bomby wodorowej Kim Dzong Una

Kto stanie po stronie Korei Północnej?

Zapowiadane na czerwiec spotkanie Donalda Trumpa i Kim Dzong Una będzie okazją nie tylko do pokazania przewagi Zachodu nad Wschodem i rozbrojenia psychopatycznego komunistycznego watażki – światowa lewica wykorzysta ten fakt do uderzenia w prezydenta USA i w samą Amerykę.

Adam Nowowiejski

Notowania Korei Płn. wzrosły po tym, jak 3 września 2017 r. jej władze ogłosiły, że zakończyły udany test własnej bomby wodorowej. Do tej pory szalone groźby i retoryka Pjongjangu były traktowane jak mrzonki szaleńców w specyficznych reżimowych mundurach. Jednak na hasło „bomba wodorowa”, która od lat 50. jest królową śmiercionośnych broni ludzkości, świat nie mógł zareagować obojętnością.

We wrześniu doszło do ostrej wymiany zdań liderów USA i KRLD, w której przywódca Korei nazwał amerykańskiego prezydenta „łajdakiem i gangsterem”. Rozpoczęły się dwie kampanie medialne o zasięgu światowym – jedna informuje o rozgrywkach wokół unieszkodliwienia uzbrojenia Korei Płn., a druga... dezinformuje i dezawuuje rolę Waszyngtonu w pilnowaniu światowego porządku i pokoju na świecie.

Ogień i furia

Donald Trump interesuje się sytuacją Korei Płn. z pasją szeryfa z Dzikiego Zachodu, który nie chce na swoim podwórku zdziaczałych opryszków. Słowa lidera USA zrobiły furorę, gdy 8 sierpnia 2017 r. na dziennikarskie pytanie o Koreę Północną Trump odpowiedział: „Niech Korea Północna lepiej przestanie grozić Stanom Zjednoczonym. W przeciwnym razie odpowiedzą jej ogień i furia na niespotykaną dotąd skalę (...) Odpowiemy na nie ogniem, furią i mocą, jakiej nie widział świat”. Podkreślone słowa stały się nie tylko tytułem bestsellerowej książki o Białym Domu, autorstwa Michaela Wolffa, ale też epitetem określającym obecną głowę amerykańskiego państwa.

Korea błaga, nie inaczej

10 maja prezydent Donald Trump poinformował, że spotka się z Kim Dzong Unem 12 czerwca w Singapurze. Będzie to pierwsze w historii spotkanie głów tych państw, a przedmiotem rozmów ma być denuklearyzacja Półwyspu Koreańskiego.

12 czerwca odbędzie się pierwsze w historii spotkanie głów USA i Korei Płn. Na razie jednak musi nam wystarczyć spotkanie sobowtórów Donalda Trumpa i Kim Dzong Una | fot. Bobby Yip/Reuters

I po to od ponad dwóch dekad Korea Płn. pracuje nad bronią nuklearną, by móc ją zlikwidować za ogromną cenę – m.in. za środki materialne niezbędne już nie tyle do rozwoju kraju, ale do jego dalszego przetrwania, a zwłaszcza do przetrwania jego komunistycznej elity. Dżucze, oficjalna ideologia reżimu, mówi o konieczności zagwarantowania samowystarczalności państwa północnokoreańskiego. Wyglądzone i umęczone społeczeństwo jest zastraszane przez media i edukację o rzekomej wrogości całego świata do maleńkiego i pokojowo nastawionego kraju wciśniętego między Koreę Płd., Chiny a Rosję. Jednak samowystarczalność reżimu nie dotyczy ani produkcji przemysłowej, ani dóbr konsumpcyjnych. Po rozpadzie Związku Sowieckiego i wstrzymaniu wsparcia gospodarczego ze strony Moskwy w Korei Płn. zaplanował kryzys wszech czasów – z głodu zmarło ponad 10 proc. ludności, a państwu zagroził kompletny paraliż z powodu niedożywienia społecznego – ludzie zwyczajnie nie byli w stanie pracować, całe miejscowości zamaryły w bezruchu i poszukiwaniu resztek jedzenia. W obliczu niedoborów absolutnie wszystkich towarów komunistyczna administracja próbowała ratować rolnictwo np. poprzez dekret nakazujący dostarczanie własnych odchodów do punktów zbiorczych, w celu przerebienia ich na nawóz do pól uprawnych... Uciekinierzy z otoczonego drutem kolcza-

stym kraju donosili o niezwykle rzadkich przypadkach kaniibalizmu... Pomoc humanitarna ze strony ONZ ruszyła w 1998 r. po wstydlwej próbie o wsparcie ze strony Kim Dzong Ila. Dalsza droga rozwoju dla Pjongjangu mogła iść albo przez demontaż systemu, bez którego stare elity nie mogłyby sobie poradzić, albo poprzez produkcję broni mającej swoją cenę i swoje znaczenie na świecie – jej likwidację można by przehandlować za przyzwoite warunki przetrwania. Ten plan się właśnie dopełnia.

Szeryf i degenerat

W tym kontekście jest jasne, że Donald Trump występuje na scenie międzynarodowej jako rozdający karty, a jego ofensywna postawa wobec Korei Płn. wzmacnia pozycję przetargową USA w rozmowie z zacofanym reżimem Kimów. Mimo buńczucznej retoryki Pjongjangu ostatnio daje się zauważyć palącą potrzebę porozumienia ze strony reżimowych władz – pod koniec kwietnia odbył się nawet szczyt koreański (brał w nim udział prezydent Korei Płd. Moon Jae-in) w Panmundzombie, na którym rozmawiano m.in. o... zakończeniu wojny koreańskiej – od ponad 60 lat trwa bowiem rozejm i nie zawarto układu pokojowego. Padły też słowa o nuklearnym rozbrojeniu. Amerykański przywódca może wesprzeć swoim autorytetem te rozmowy i stabilizację sytuacji na półwyspie, przy jednoczesnych ostrzeżeniach („ogień i fu-

ria”), że komunistyczny reżim nie jest Waszyngtonowi miły i może być zmieciony z powierzchni ziemi. Tę retorykę wyjętą rodem z błogosławionych czasów Ronalda Reagana wykorzystują liberalne media po to, by Donalda Trumpa ośmieszyć. Lewica zdaje się bardziej kibicować ludobójcom z Pjongjangu niż Białemu Domowi.

Niebezpieczni symetryści

Dwóch nieprzewidywalnych przywódców mających broń atomową i potrafiących ostro wypowiadać się o swoich przeciwnikach. Prawda ile podobieństw między Donaldem Trumpem a Kim Dzong Unem? Taki wizerunek obu panów wyziera od jesieni zeszłego roku ze światowych lewicujących mediów, z polskim „Newsweekiem” włącznie. Świat obiegają satyryczne rysunki, na których dwóch szaleńców mocuje się ze sobą z użyciem broni atomowej. Te podobieństwa są jednak pozorne, a epatowanie nimi przez lewicowych publicystów zrównuje Trumpa i Kima, usprawiedliwiając istnienie tego ostatniego. Anglojęzyczny tabloid „The Sun” straszy Trumpem jako podżegaczem do III wojny światowej, jakby Pjonggiang miał jakąś siłę porównywalną do III Rzeszy albo Związku Sowieckiego. Polski „Newsweek” przekonywał, że bardziej niż Korea Płn. Trumpa boi się Korea Płd. i tylko dlatego chce się porozumieć ze swoim reżimowym sąsiadem na półwyspie.

To zestawianie państw z politycznych antypodów to stara komunistyczna sztuczka – tak samo Związek Sowiecki miał przypominać amerykańskie imperium w retoryce wrogów Waszyngtonu. Pokazywanie rzekomych podobieństw umniejsza przeciwnika, a zwiększa powagę totalitarnych szaleńców – dziwi jednak, że gazety wolnego świata biją w Donalda Trumpa, gdy ten może rozwiązać faktyczny i palący problem uzbrojonego ludobójczego systemu komunistycznego.

Kto się pojawia, a kto znika

Jeśli 12 czerwca dojdzie w Singapurze do spotkania, wizerunek Donalda Trumpa może na tym ucierpieć. Jak wiele prezydent USA by nie zyskał dla interesów Zachodu i bezpieczeństwa świata, jego zdjęcia z dziećmi zbrodniczej dynastii Kimów będą na setki sposobów przerabiane w myśl fałszywej symetrii.

Umiejętnie nie pojawia się w tej grze jeden z faktycznych patronów Korei Płn. i jeden z jej trójga sąsiadów. Moskwa wizerunkowo trzyma się tak daleko od Pjongjangu, nawet handel organizuje przez zinstrumentalizowanych pośredników. To małeńka Mołdawia podpisuje traktaty handlowe z Koreą, więc Kreml „tylko” handluje z Mołdawią. W przemysłnej grze niektórym się może wydawać, że odizolowany od świata mały Kim Dzong Un gra sam, przeciwko największemu mocarstwu świata...

OGŁOSZENIA DROBNE PŁATNE

Antykwariat
kupi książki
w Warszawie
i okolicy, z dojazdem
do klienta
Tel. 501897921

Opiekunki
do Niemiec
do 1500 euro/mies.
wymagany
komunikatywny
niemiecki
737 489 914
lub 737 499 812

2 OPINIE 3 TEMAT DNIA 4-5 POLSKA 6-7 ŚWIAT 8-11 GOSPODARKA 13 KULTURA 14-15 PUBLICYSTYKA 16 SPOŁECZEŃSTWO 17 WARTO POSŁUCHAĆ 18 PROGRAM TV 19 SPORT 20 #SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

fot. Wikipedia/d

GWIAZDA PORNO W PARLAMENCIE

WŁOCHY \ Elena Anna Staller, bardziej znana była pod pseudonimem Cicciolina, grała w filmach dla dorosłych. I szokowała całe Włochy, gdy wystartowała w wyborach do parlamentu. O dziwo, otrzymała mandat. Posłanką była przez jedną kadencję.

SEKSAFERY \ Testosteron szkodzi politykom

Skandale łamały kariery. Nawet prezydentom

Pikantnych plotek o erotycznych przygodach polityków nigdy nie brakowało. Skandale wywoływały zażenowanie wyborców, niektóre kończyły się nawet wyrokami. Większość seksafer niszczyła parlamentarne kariery, nierzadko doprowadzała do upadku partii. Afery obyczajowe wybuchają na całym świecie, a ich bohaterami bywają ministrowie, premierzy, prezydenci. Przecież romans ze stażystką omal nie doprowadził do impeachmentu gospodarza Białego Domu.

Grzegorz Broński

Ujawnienie, że mieszkanie od Stanisława Gawłowskiego wynajęła kobieta, która przyjmowała mężczyzn i uprawiała najstarszy zawód świata (uparte nazywanie prostytutką sponsoringiem niewiele zmieni), wywołało fale komentarzy. Nierzadko złośliwych. Przebywający w areszcie z zarzutami korupcyjnymi były sekretarz generalny Platformy Obywatelskiej twierdzi, że nie miał pojęcia, czym się zajmuje najemczyni, a w oświadczeniu przekazanym adwokatowi nazwał jej usługi „wątpliwymi moralnie”.

Kto jeszcze pamięta Anastazję P.?

Jeden z pierwszych skandali obyczajowych w Sejmie III RP wybuchł już w latach 90., a jego główną bohaterką była słynna swego czasu Anastazja Potocka. Naprawdę nazywała się Marzena Domaros, udawała dziennikarkę „Le Figaro”, arystokratkę... Została jednak zapamiętana głównie z książki, w której opisała intymne relacje z ówczesnymi parlamentarzystami. Różnych opcji politycznych, choć sporo uwagi poświęciła tym z lewej strony. Dzisiaj mało kto pamięta o Anastazji P., ale wtedy jej relacja wywołała wśród politycznych elit szok.

W poważne kłopoty uwikłany został Piotr Sz., który zasiadał w Sejmie poprzedniej kadencji. Jak relacjonowały media – spotkał się w hotelu z prostytutką, nie zapłacił jej za „usługę”, a gdy kobieta rozpozna-

ła w telewizji, że jej klient jest politykiem, zaczęła – razem z dwoma kumplami – szantażować Sz. Zażądali pieniędzy za milczenie. Wprawdzie poseł natychmiast powiadomił policję i przestępcy stanęli przed sądem, ale jego kariera parlamentarna legła w gruzach.

Romans byłego premiera Kazimierza Marcinkiewicza kilka lat temu był na czołówkach tabloidów. Porzucił rodzinę, aby związać się z młodszą o 20 lat Isabel. Wzięli cichy ślub, ale w mediach brylowali. Ich zachowanie – także podczas telewizyjnych występów – momentami zdumiewało. Związek tych dwojga nie przetrwał. Już są po rozwodzie.

Co ciekawe, podobna sytuacja jak z mieszkaniem Gawłowskiego, już miała miejsce. Nieco ponad dwa lata temu portal Niezależna.pl opisał problemy mieszkańców pewnej kamienicy w Legnicy. Skarżyli się, iż za sąsiadki mają kobiety trudniące się nierządem. Okazało się, że prostytutki wynajęły (za pośrednictwem biura nieruchomości) mieszkanie, którego właścicielem był poseł Platformy Robert Kropiwnicki. Polityk zapewniał, że nie miał pojęcia, co się tam dzieje.

Partia wpakowana w kłopoty

Bywa również i tak, że poczynania partyjnych liderów mają fatalny wpływ na losy całego ugrupowania.

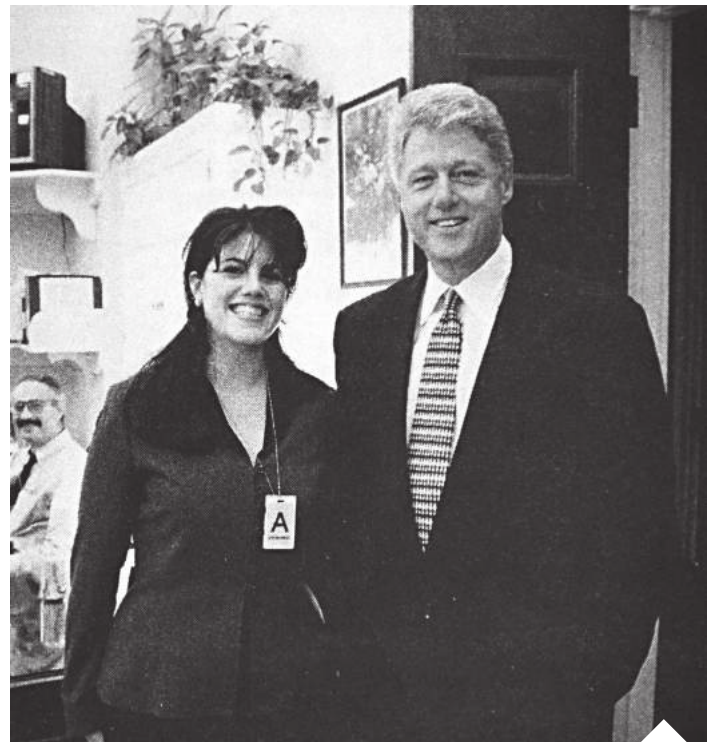
Działacze Samoobrony (dostała się kiedyś taka partia do Sejmu) wywoływali rozmaite skandale, ale

większość z reguły uchodziła im na sucho albo szybko o nich zapomniano, bo pojawiały się kolejne. Do czasu aż wybuchła afera po oskarżeniach o molestowanie, oferowanie pracy za seks, a nawet gwałt. Od tego momentu partia znalazła się na równi pochyłej. Zresztą jeden z jej szefów trafił do więzienia. A Samoobrona znikła z Sejmu.

W innego rodzaju kłopoty wpadła Nowoczesna. Nikt nie popełnił przestępstwa ani do niczego nikogo nie zmuszał, ale... Wstępem do wejścia Nowoczesnej na mieliznę była zagraniczna wycieczka Ryszarda Petru i Joanny Schmidt, a właściwie opublikowanie ich wspólnego zdjęcia z pokładu samolotu. W tym samym czasie, gdy opozycja okupowała salę plenarną Sejmu. Do tego doszedł wątek obyczajowy, bo zarówno Schmidt, jak i Petru, byli w związkach małżeńskich. Niby to ich prywatne sprawy, ale jednak mocno podważyły autorytet lidera partii. Jakie są tego efekty, wiemy doskonale. Petru najpierw przegrał wewnętrzne wybory, a niedawno odszedł z partii, którą zakładał, Nowoczesna ma ogromne długi, a w sondażach spadła poniżej progu wyborczego.

Dzieje się na świecie...

Trudno znaleźć region świata, w którym nie dochodzi do podobnych wydarzeń. Tylko w ostatnich tygodniach kilku ważnych polityków znalazło się pod ostrzałem. W Japonii wiceminister finansów zło-

Monika Lewinsky – to nazwisko do dziś jest pamiętane, choć od afery minęło sporo lat. Kobieta była stażystką w Białym Domu i blisko współpracowała z ówczesnym prezydentem USA Billem Clintonem | fot. © Band Photo/PAP

żył dymisję wskutek medialnych zarzutów o molestowanie dziennikarki. W Korei Płd. Ahn Hee-jung (wskazywany jako kandydat na nowego prezydenta) został oskarżony przez sekretarkę o liczne gwałty.

A przecież w przeszłości bywały skandale, o których dyskutowano na całym świecie i miały wpływ na działania bardzo ważnych instytucji międzynarodowych czy nawet państw.

Dominique Strauss-Kahn był bardzo wpływowym politykiem. Pełnił ministerialne funkcje w kilku francuskich rządach, kierował Międzynarodowym Funduszem Walutowym, planował w 2012 r. start w wyborach i wymieniano go wśród faworytów w wyścigu o prezydenturę Francji. Plany legły w gruzach przez wydarzenia w pokoju hotelowym, został oskarżony przez pokojówkę o napad seksualny. Wprawdzie zarzuty później wycofano, ale na powrót do wielkiej polityki chyba nie ma co liczyć.

Monika Lewinsky – to nazwisko do dziś jest pamiętane, choć od afery minęło sporo lat. Kobieta była stażystką w Białym Domu i blisko współpracowała z ówczesnym prezydentem USA Billem Clintonem. Zbyt blisko. Lewinsky ujawniła, że miała z nim romans. Zresztą nie była jedyną, która opowiadała o intymnych kontaktach z politykiem, ale na niej skoncentrowała się uwaga mediów. Clinton wypowiedział bowiem słynne słowa „did not have sexual relations with that wo-

man, Miss Lewinsky” („nie miałem stosunków seksualnych z tą kobietą, z panną Lewinsky”). Wtedy pojawiły się zarzuty o krzywoprzysięstwo, do akcji wkroczyła prokuratura, na jaw wyszły bardzo intymne szczegóły, a anegdotom o cygarach i niebieskiej sukience nie było końca. Clinton znalazł się na krawędzi – niewiele brakowało do odwołania z urzędu w ramach impeachmentu.

Podobne kłopoty miał także inny urzędujący prezydent. François Hollande został przyłapany, jak wymykał się z Pałacu Elizejskiego na spotkania z aktorką. W przeciwieństwie do większości polityków, Hollande nie wypierał się romansu.

A o wyczynach byłego włoskiego premiera Silvio Berlusconi można byłoby napisać odrębny tekst, ale najbardziej wyobraźnię rozpałało chyba bunga bunga. Chodzi o imprezki w rezydencji Berlusconi z udziałem młodych kobiet. To, co się tam działo, obrosło legendą i dość trudno teraz oddzielić plotki od faktów, ale niewątpliwie był to jeden z większych (nie tylko we Włoszech) skandali obyczajowych. Zresztą kilka dni temu sporządzony został kolejny akt oskarżenia przeciwko Berlusconiemu, któremu zarzucono, że przekupił ważnego świadka.

„Każda kobieta jest w stanie zniszczyć życie każdego mężczyzny. A coś dopiero polityka” – powiedział w związku z kłopotami Hollande’a Jacques Seguel, ekspert ds. marketingu politycznego.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13 KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

SPOŁECZEŃSTWO

17

WARTO POSŁUCHAĆ

18

PROGRAM TV

19

SPORT

20

#SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

XXVIII FESTIWAL MOZARTOWSKI \ Od 16 czerwca do 14 lipca w Warszawie odbędzie się Festiwal Mozartowski organizowany przez Warszawską Operę Kameralną. Spektaklami i koncertami dyrygować będą najwybitniejsi specjaliści od muzyki salzburskiego mistrza i znawcy wykonawstwa na instrumentach dawnych, m.in. José Maria Florêncio, Marcin Sompoliński i Benjamin Bayl.

WARTO POSŁUCHAĆ

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

SOBOTA-NIEDZIELA 19-20 MAJA 2018

17

FESTIWALE MUZYCZNE \ Organizatorzy odkrywają karty

Letni wysyp gwiazd

Kiedy tylko zaczyna się roztaczać zapach grillowanych potraw, a z radiowych głośników płyną letnie, taneczne rytmy, do głosu zaczynają dochodzić festiwale rozkładające sceny w amfiteatrach bądź wprost pod chmurką. Dobra wiadomość: Polskę odwiedzą megagwiazdy. Zła: trzeba się trzymać za portfele.

Piotr Iwicki

Niemal każdy rodzaj muzyki latem ma swój festiwalowy rozdział. Jazz, blues, hip-hop, brzmienia klubowe, rock, elektronika czy muzyka poważna – to wszystko prawem niewidzialnej ręki rynku idzie tropem podstawowej zasady: popyt kształtuje podaż. Co tu ukrywać, każdy znajdzie w ofercie coś dla siebie.

Orange Warsaw

Tym razem po torze wyścigów konnych w Warszawie pomkną nie dystyngowane rumaki, ale decybele muzyki, która ma jeden wspólny mianownik – znakomicie pobudza nas do rytmicznego bujania. 1 i 2 czerwca na Służewcu usłyszymy tych, którzy brylują na listach przebojów, i to nie tylko głównego nurtu muzyki tanecznej. Na scenie pojawią się m.in.: Sam Smith, Florence And The Machine, Dua Lipa, Taco Hemingway, O.S.T.R., The Dumplings Orkiestra, Mela Koteluk, Ralph Kaminski, Rasmentalism, Nines.

Miłośników czarnych bitów zachwyci na pewno Tyler, The Creator, niezwykle barwna postać. To on przez lata był nieformalnym liderem i współzałożycielem kolektywu hiphopowego Odd Future, jak twierdzą znawcy – w pewnym momencie najważniejszego środowiska kalifornijskiego rapu. Tyler jako jeden z pierwszych wystartował z solową karierą. Jego debiutem był mixtape „Bastard” z 2009 r., który wyznaczył artystyczną drogę artysty – samowystarczalność. Muzyk skomponował i wyprodukował praktycznie wszystkie utwory na swoich czterech studyjnych albumach. Teraz zagra w Warszawie.

Blues na Świeciu

To nie błąd. Zawarta w tytule nazwa miasta nie odnosi się do pojęcia globalnego, chociaż blues traktuje absolutnie globalnie, w iście światowym wymiarze.

Główny koncert wieczoru zapewne zwabi do amfiteatru w Świeciu miłośników amerykańskiego mistrza, wokalisty, klawiszowca i bandleadera Franka McComba | fot. mat. pras/d

W Świeciu, pięknym grodzie nad Wisłą, od ośmiu lat grają giganci muzyki delty Missisipi, traktując gatunek nieortodoksyjnie, co więcej, pięknie pokazując to, w jaki sposób blues wpływa na soul, rocka czy rhythm and bluesa. Tegoroczna edycja odbędzie się w dniach 8 i 9 czerwca, a organizatorzy zadbali o to, aby przed scenę ściągnął tłum.

Festiwal to nie tylko oferta dla dorosłych, to także działania dydaktyczne, jak choćby Akademia Bluesa w tamtejszym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji, która de facto otworzy festiwal. A potem już muzykowanie, dzięki nocnym jam sessions nawet do białego świtu.

Kogo zobaczymy na scenie w pobliskim amfiteatrze? 8 czerwca zagrają: Mické Bjorklöf & Blue Strip (Finlandia), znakomity polski Harlem obchodzący w tym roku ćwierćwiecze istnienia, co zaprocentuje gościnnym udziałem w koncercie Marka Piekarczyka, a na finał tego wieczoru – Dżem. Pół godziny przed północą jam session rozkręci Funk New Orleans. Kolejny dzień również otworzy bluesowa akademia, a po niej ruszy piknik w pobliskim parku. To będzie przegląd bluesowych kapel z polskimi Hot Water i Boogie

Boys na czele, listę artystów dopełnią The Swamp Shakers z Łotwy i szwedzki Patrik Jansson Band.

Główny koncert wieczoru zapewne zwabi do amfiteatru miłośników amerykańskiego mistrza, wokalisty, klawiszowca i bandleadera Franka McComba. Wystąpi on ze swoim kwartetem oraz jako solista Big Blues Orchestra. W tym samym koncercie udział weźmie Anna Grzelak Band w programie opartym na słynnych kreacjach Arethy Franklin, będzie też zespół Lachy'ego Doleya z Australii. We wspomnianej orkiestrze bluesowej wśród solistów znajdzie się również Natalia Lubrano, chyba najciekawszy dziś i nadal niedoceniony głos polskiego rhythm and bluesa. Tym razem nocne muzykowanie na jam session zainauguruje zespół Smooth Gentlemen.

Opole 2018

Kiedy w Świeciu będą nas raczyli blue-nutą, w Opolu ruszy coroczny festiwal piosenki. Organizatorzy ujawnili wykonawców, którzy wystąpią w koncercie debiutów i premier. Tegoroczni konkurujący 8 czerwca o główny laur debiutanci to: Dollz,

ulubienice radiowej Czwórki zespół Girls On Fire, Goch, Krzysztof Iwaneczko, Karolina Micor, Siostry Melosik, Michał Sołtan i Edyta Skrzycka. Stuprocentowego faworyta brak.

Z kolei do konkursu premier 9 czerwca rada artystyczna festiwalu (m.in. Artur Orzech, Jan Borysewicz, Jarosław Wasik z Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu i – sądząc po antenowej aktywności – ulubiony reżyser muzycznych gal w TVP Konrad Smuga) dopuściła zespół Future Folk z piosenką „Krakowiacy i górale”, czyli wielkich przegranych polskich eliminacji konkursu Eurowizji. Kolejni to: Marta Gałuszewska („Nie mów mi nie”), Tomasz Karolak i Pączki w Tłuszczu („Kiedy rozum śpi”), Kasa („Piasek”), Jakub Krystian („Ty mnie znasz”), Ola Nizio („Kuloodpornia”), Piotr Rubik („Pół na pół”), Tulia („Jeszcze cię nie ma”) i Sławek Uniatowski („Rano”).

Cały opolski festiwal odbędzie się między 8 a 10 czerwca i jak już wiadomo, z okazji 55. edycji zabrzmi koncert jubileuszowy. Będzie też przegląd piosenki piłkarskiej, czyli czeka nas forpocztą mającego się rozpocząć 14 czerwca w Rosji mundialu.

Open'er

Podobnie jak w latach ubiegłych na lotnisku Gdynia-Kosakowo nie zabraknie gwiazd z najwyższej półki. Między 4 a 7 lipca wystąpią m.in.: Arctic Monkeys, David Byrne, Bruno Mars, Gorillaz, Kaleo, Massive Attack, Nick Cave And The Bad Seeds i Taconafide. Paradoksalnie jednak wielu ostrzy sobie apetyty najbardziej na Depeche Mode (co nie dziwi) oraz Dawida Podsiadłę, który wraca na scenę koncertową po rocznej przerwie. Co tu kryć, nie ma drugiej tak rozpalającej imprezy muzycznej w Polsce. Atrakcyjność line-upu stawia ten festiwal w gronie najciekawszych nie tylko w Europie, a liczne laury i tytuły potwierdzają przynależność gdyńskiego czterodniowego święta muzyki do elity. O możliwość występu w tak doborowym towarzystwie zabiegają liczne zespoły, a pojawienie na Open'erze wpisywane jest do biografii.

Panie mają głos

Jeśli ktoś rozpocznie urlop w Trójmieście, uczestnicząc w Open'erze, ma szansę załapać się pod koniec turnusu na pierwsze imprezy jazzowego muzykowania. Ladies' Jazz Festival bezspornie jest najbardziej sfeminizowanym festiwalem muzycznym, bowiem w swojej konstytucji zawarł on ukierunkowanie na wszelkie odmiany jazzu i jego okolic (bywa, że bardzo odległych) właśnie skupione na muzykujących paniach. Jego organizatorzy potrafią zbudować znakomity repertuar, a termin festiwalu (20–27 lipca) z uwagi na obecność turystów skazuje imprezę na frekwencyjny sukces. Tym bardziej że lista płac jest w tym roku imponująca.

20 lipca przywilej wykonania koncertu inauguracyjnego przypadnie megagwieździe – Dee Dee Bridgewater (Teatr Muzyczny w Gdyni). Dzień później w tym samym miejscu zaśpiewają Dorothea Miśkiewicz i Miroca Paris. 22 lipca również w Teatrze Muzycznym pojawi się Ay, a na kolejny koncert, 23 lipca, będziemy musieli się udać do Filharmonii Kaszubskiej w Wejherowie, gdzie wystąpi legendarna Jane Monheit. W gdyńskim InfoBoxie czekają nas konkursowe prezentacje finalistek Grand Prix Ladies' Jazz Festival 2018. Wielki finał tegorocznej edycji to koncert Melody Gardot i, co oczywiste, tego formatu gwiazda zapewniająca tłumy na koncertach wystąpi w gdyńskiej Arenie (27 lipca).

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-11 GOSPODARKA
13 KULTURA
14-15 PUBLICYSTYKA
16 SPOŁECZEŃSTWO
17 WARTO POSŁUCHAĆ
18 PROGRAM TV
19 SPORT
20 #SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

fot. POOL New/d

ŚLUB KSIĘCIA HARRY'EGO I MEGHAN MARKLE \ Wielkie wydarzenie na brytyjskim dworze. Meghan Markle i książę Harry wezmą ślub! Para stanie na ślubnym kobiercu dokładnie w samo południe w Kaplicy Świętego Jerzego w Zamku Królewskim w Windsorze.

SOBOTA \ 19.05

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru

	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	TRWAM
RANO	07:50 Rok w ogrodzie 08:10 Rok w ogrodzie extra 08:35 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 09:10 Studio Raban 09:35 Rodzinny ekspres 10:00 Zakochaj się w Polsce: Jarosław 10:30 Spis treści 10:40 Trzecia połowa (9) - serial 11:10 Okrasa łamie przepisy 11:40 Zaślubiny księcia Harry'ego z Meghan Markle - transmisja	06:45 Barwy szczęścia (1862) - serial 07:15 Barwy szczęścia (1863) - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 10:55 M jak miłość (1372) - serial 11:55 M jak miłość (1373) - serial 12:50 Przeprowadzki zwierząt (1) - film dok., USA 2013 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Kolo fortuny - teleturniej 15:20 9. Płocka Noc Kabaretowa 2015 16:20 Rodzinka.pl (236) - serial 16:50 Słowo na niedzielę 17:10 O mnie się nie martw 8 (11) - serial 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:25 Sport 18:30 Kulisy „Postaw na milion” 18:40 Postaw na milion - teleturniej 19:35 Lajki! 20:05 Kocham Cię, Polsko! 21:35 Riviera (10) - serial 22:25 Rodzinka.pl (236) - serial 23:00 Szpieg D'83 (4) - serial	05:35 Mango - telezakupy 07:50 Wyjątkowa chwila 08:00 Dzień Dobry TVN 11:00 Na Wspólnej (2678) - serial 11:25 Na Wspólnej (2679) - serial 11:50 Na Wspólnej (2680) - serial 12:25 Na Wspólnej (2681) - serial 12:50 Agent - Gwiazdy (13) - pr. rozryw. 13:50 MasterChef Junior (10) - pr. rozryw. 15:20 Efekt Domina (2) - serial 15:55 Kopciuszek: Roztańczona historia - komedia muzyczna, Kanada/USA 2008 18:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 Uwaga! 20:00 Poznaj mojego tatę - komedia, USA 2000, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro, Ben Stiller, Teri Polo, Blythe Danner. Greg Focker jest zakochany w Pam Byrnes i ma zamiar poprosić ją o rękę. Najpierw jednak musi zdobyć uznanie jej despotycznego ojca, Jacka. 22:15 To skomplikowane - komedia, USA 2009, reż. Nancy Meyers, wyk. Meryl Streep, Alec Baldwin, Steve Martin, John Krasinski 00:50 Noc oczyszczenia - thriller, Francja/USA 2013, reż. James DeMonaco, wyk. Lena Headey, Ethan Hawke, Max Burkholder 02:30 Uwaga! 02:50 Moc magii - pr. rozryw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:00 Książniczka i zaba - film animowany, USA 2009 09:10 My3 - pr. dla dzieci 09:40 My3 - pr. dla dzieci 10:10 Ewa gotuje - mag. 10:40 Nasz nowy dom (79) - reality show 11:40 Wyjdź za mnie (9) - reality show 12:40 Jaś Fasola (9) - serial 13:10 Jaś Fasola (11) - serial 13:45 Mój przyjaciel Hachiko - film familijny, Wielka Brytania/USA 2009, reż. Lasse Hallström. Profesor Parker Wilson poszukuje domu dla bezdomnego psa. Wkrótce między nim a zwierzęciem rodzi się niezwykła więź. 15:45 Kabaret na żywo - pr. rozryw. 17:45 SuperPies - mag. 18:20 Chłopaki do wzięcia (69) - serial 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich (61) - serial 20:05 Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów - film animowany, USA 2009. Stado prehistorycznych przyjaciół wyrusza do zaginionego świata dinozaurów, by pomóc leniwcowi Sidowi. 22:10 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 9 (10) - pr. rozryw. 00:20 Dziecko Rosemary (1) - serial 02:15 Tajemnice losu - pr. rozryw.	07:00 Telezakupy 09:07 Telewizja Republika na Jarmarku Wnet 11:55 Republika sztuki 12:25 Kalendarz historyczny 12:40 Rozmowa ściśle jawna 13:00 Podsumowanie polityczne tygodnia 17:00 Studnia 17:40 Otwartym tekstem 18:20 Instrukcja obsługi kobiety. Instrukcja obsługi mężczyzny 19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego 19:20 Sport w Republice 19:25 Prognoza pogody 19:35 Wywiad z chuliganem 20:35 Geopolityczny tygiel 21:00 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego 21:20 Republika sztuki 22:00 Poland Daily 22:15 Oddaję państwu głos 22:40 Rozmowa ściśle jawna 23:00 Instrukcja obsługi kobiety. Instrukcja obsługi mężczyzny 23:45 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego 00:00 Poland Daily 00:15 Podsumowanie polityczne tygodnia 01:20 Dokument w Republice - Próba 02:00 Poland Daily 02:15 10.04.2010. Fakty 02:35 Dzisiaj - serwis inform. 03:05 Dokument w Republice - Bitwa pod Rzębaczem 04:00 Poland Daily 04:08 Dokument w Republice - SW - Historia Solidarności 04:20 Walczące	08:00 Informacje dnia 08:15 Westerplatte młodych 08:55 Słowo Życia 09:00 Sanktuarium Maryi Matki Słowa w Kibeho w Rwandzie 09:50 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii 10:00 Informacje dnia 10:15 Myśląc Ojczyzna 10:30 Święty na każdy dzień 10:35 Polski punkt widzenia 11:00 Porady medyczne boni-fratrów 11:30 Spotkanie PKRD w Studzienicznej 13:25 Siódmy sakrament 13:50 Ocalić od zapomnienia 14:00 Głos serca 14:40 Kaplica Pamięci 15:30 Wierzę w Boga 15:45 Spotkania z ekologią 16:00 Informacje dnia 16:10 Festiwal Seniorów przy Sanktuarium NMP 16:20 Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i Św. Jana Pawła II w Toruniu 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 Brat naszego Boga 23:25 Ewangelia nasz biznesplan 00:00 Słowo Życia
PO POŁUDNIU	15:05 Wojenne dziewczyny 2 (22) - serial 15:55 Korona królów (78) - serial 16:25 Korona królów (79) - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 17:55 Od Opola do Opola - pr. rozryw. 18:55 Orły Nawałki (6) - dok. 19:30 Wiadomości 19:50 Pogoda 19:55 Piłka nożna: Puchar Niemiec - mecz finałowy: FC Bayern Monachium-Eintracht Frankfurt 22:25 Trzecia połowa (9) - serial 22:45 Spis treści 23:00 Zyczenie śmierci 5 - film sensacyjny, USA 1994, reż. Allan A. Goldstein, wyk. Charles Bronson, Lesley-Anne Down 00:45 Lot 192 - thriller, USA 2016 02:25 Chłopi (6) - serial 03:25 Boks: Walka o pas WBC World w Toronto - waga półciężka: Adonis Stevenson-Badou Jack	16:20 Rodzinka.pl (236) - serial 16:50 Słowo na niedzielę 17:10 O mnie się nie martw 8 (11) - serial 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:25 Sport 18:30 Kulisy „Postaw na milion” 18:40 Postaw na milion - teleturniej 19:35 Lajki! 20:05 Kocham Cię, Polsko! 21:35 Riviera (10) - serial 22:25 Rodzinka.pl (236) - serial 23:00 Szpieg D'83 (4) - serial 00:00 Nieuchwytni - film sensacyjny, USA 2015, reż. Daniel Benmayer. Kurier mieszkający w Nowym Jorku, Cam, jest poszukiwany przez mafię za zadłużenia. Pwene go razu spotyka piękną nieznajomą, która wprowadza go w świat parkour. 01:40 Carrie - horror, USA 2002, reż. David Carson, wyk. Angela Bettis, Patricia Clarkson	05:35 Mango - telezakupy 07:50 Wyjątkowa chwila 08:00 Dzień Dobry TVN 11:00 Na Wspólnej (2678) - serial 11:25 Na Wspólnej (2679) - serial 11:50 Na Wspólnej (2680) - serial 12:25 Na Wspólnej (2681) - serial 12:50 Agent - Gwiazdy (13) - pr. rozryw. 13:50 MasterChef Junior (10) - pr. rozryw. 15:20 Efekt Domina (2) - serial 15:55 Kopciuszek: Roztańczona historia - komedia muzyczna, Kanada/USA 2008 18:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 Uwaga! 20:00 Poznaj mojego tatę - komedia, USA 2000, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro, Ben Stiller, Teri Polo, Blythe Danner. Greg Focker jest zakochany w Pam Byrnes i ma zamiar poprosić ją o rękę. Najpierw jednak musi zdobyć uznanie jej despotycznego ojca, Jacka. 22:15 To skomplikowane - komedia, USA 2009, reż. Nancy Meyers, wyk. Meryl Streep, Alec Baldwin, Steve Martin, John Krasinski 00:50 Noc oczyszczenia - thriller, Francja/USA 2013, reż. James DeMonaco, wyk. Lena Headey, Ethan Hawke, Max Burkholder 02:30 Uwaga! 02:50 Moc magii - pr. rozryw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:00 Książniczka i zaba - film animowany, USA 2009 09:10 My3 - pr. dla dzieci 09:40 My3 - pr. dla dzieci 10:10 Ewa gotuje - mag. 10:40 Nasz nowy dom (79) - reality show 11:40 Wyjdź za mnie (9) - reality show 12:40 Jaś Fasola (9) - serial 13:10 Jaś Fasola (11) - serial 13:45 Mój przyjaciel Hachiko - film familijny, Wielka Brytania/USA 2009, reż. Lasse Hallström. Profesor Parker Wilson poszukuje domu dla bezdomnego psa. Wkrótce między nim a zwierzęciem rodzi się niezwykła więź. 15:45 Kabaret na żywo - pr. rozryw. 17:45 SuperPies - mag. 18:20 Chłopaki do wzięcia (69) - serial 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich (61) - serial 20:05 Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów - film animowany, USA 2009. Stado prehistorycznych przyjaciół wyrusza do zaginionego świata dinozaurów, by pomóc leniwcowi Sidowi. 22:10 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 9 (10) - pr. rozryw. 00:20 Dziecko Rosemary (1) - serial 02:15 Tajemnice losu - pr. rozryw.	07:00 Transmisja mszy świętej z parafii pod wezwaniem świętego Augustyna w Warszawie 08:05 Studnia 08:40 Kalendarz historyczny 09:00 7x24 10:12 Zdrowie na śniadanie 10:40 Gwiazdy w Republice 11:00 Salonik polityczny 12:00 Polityczna kawa - magazyn Tomasz Sakiewicza 13:00 Telezakupy 15:00 Oddaję Państwu głos 15:20 Telezakupy 17:00 Magazyn wojskowy 17:25 7x24 18:25 Koniec systemu 19:00 Dzisiaj - serwis inform. 19:18 Sport w Republice 19:23 Prognoza pogody 19:35 Salonik polityczny 20:30 Polityczna kawa 21:30 Analfabet III RP 22:00 Poland Daily 22:15 Wywiad z chuliganem - program Piotra Lisiewicza 23:15 Studnia 00:00 Poland Daily 00:15 Oddaję Państwu głos 00:40 Rozmowa ściśle jawna 00:55 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego 01:15 Instrukcja obsługi kobiety. Instrukcja obsługi mężczyzny 02:00 Poland Daily 02:10 Analfabet III RP 02:45 Dzisiaj - serwis inform. 03:10 Dokument w Republice - Próba 04:00 Poland Daily 04:20 Dokument w Republice - Mglą	08:00 Słowo Życia 08:05 Polski punkt widzenia 08:30 Z Parlamentu Europejskiego 09:00 Myśląc Ojczyzna 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek 09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza 09:35 Jan Paweł II 10:00 Msza święta w uroczystości Zesłania Ducha Świętego z Watykanu 11:40 Boże Ciało - skromność w kościele 12:00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:20 Wieś - to też Polska 13:30 Papież Polak do rodaków 13:50 100 cudownych miejsc na świecie. Francja: Góra Saint Michel 14:00 Psalm Józefa 15:30 Promień z Fatimy 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 17:00 Tam, gdzie Bóg płacze 17:30 Okiem kamery 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Retrospekcja 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Cuda Jezusa 22:30 100 cudownych miejsc na świecie 22:40 Tydzień z Ziemi Świętej 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Świętość w codzienności 00:00 Słowo Życia
WIECZOREM	22:25 Trzecia połowa (9) - serial 22:45 Spis treści 23:00 Zyczenie śmierci 5 - film sensacyjny, USA 1994, reż. Allan A. Goldstein, wyk. Charles Bronson, Lesley-Anne Down 00:45 Lot 192 - thriller, USA 2016 02:25 Chłopi (6) - serial 03:25 Boks: Walka o pas WBC World w Toronto - waga półciężka: Adonis Stevenson-Badou Jack	16:20 Rodzinka.pl (236) - serial 16:50 Słowo na niedzielę 17:10 O mnie się nie martw 8 (11) - serial 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:25 Sport 18:30 Kulisy „Postaw na milion” 18:40 Postaw na milion - teleturniej 19:35 Lajki! 20:05 Kocham Cię, Polsko! 21:35 Riviera (10) - serial 22:25 Rodzinka.pl (236) - serial 23:00 Szpieg D'83 (4) - serial 00:00 Nieuchwytni - film sensacyjny, USA 2015, reż. Daniel Benmayer. Kurier mieszkający w Nowym Jorku, Cam, jest poszukiwany przez mafię za zadłużenia. Pwene go razu spotyka piękną nieznajomą, która wprowadza go w świat parkour. 01:40 Carrie - horror, USA 2002, reż. David Carson, wyk. Angela Bettis, Patricia Clarkson	05:35 Mango - telezakupy 07:50 Wyjątkowa chwila 08:00 Dzień Dobry TVN 11:00 Na Wspólnej (2678) - serial 11:25 Na Wspólnej (2679) - serial 11:50 Na Wspólnej (2680) - serial 12:25 Na Wspólnej (2681) - serial 12:50 Agent - Gwiazdy (13) - pr. rozryw. 13:50 MasterChef Junior (10) - pr. rozryw. 15:20 Efekt Domina (2) - serial 15:55 Kopciuszek: Roztańczona historia - komedia muzyczna, Kanada/USA 2008 18:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 Uwaga! 20:00 Poznaj mojego tatę - komedia, USA 2000, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro, Ben Stiller, Teri Polo, Blythe Danner. Greg Focker jest zakochany w Pam Byrnes i ma zamiar poprosić ją o rękę. Najpierw jednak musi zdobyć uznanie jej despotycznego ojca, Jacka. 22:15 To skomplikowane - komedia, USA 2009, reż. Nancy Meyers, wyk. Meryl Streep, Alec Baldwin, Steve Martin, John Krasinski 00:50 Noc oczyszczenia - thriller, Francja/USA 2013, reż. James DeMonaco, wyk. Lena Headey, Ethan Hawke, Max Burkholder 02:30 Uwaga! 02:50 Moc magii - pr. rozryw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:00 Książniczka i zaba - film animowany, USA 2009 09:10 My3 - pr. dla dzieci 09:40 My3 - pr. dla dzieci 10:10 Ewa gotuje - mag. 10:40 Nasz nowy dom (79) - reality show 11:40 Wyjdź za mnie (9) - reality show 12:40 Jaś Fasola (9) - serial 13:10 Jaś Fasola (11) - serial 13:45 Mój przyjaciel Hachiko - film familijny, Wielka Brytania/USA 2009, reż. Lasse Hallström. Profesor Parker Wilson poszukuje domu dla bezdomnego psa. Wkrótce między nim a zwierzęciem rodzi się niezwykła więź. 15:45 Kabaret na żywo - pr. rozryw. 17:45 SuperPies - mag. 18:20 Chłopaki do wzięcia (69) - serial 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich (61) - serial 20:05 Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów - film animowany, USA 2009. Stado prehistorycznych przyjaciół wyrusza do zaginionego świata dinozaurów, by pomóc leniwcowi Sidowi. 22:10 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 9 (10) - pr. rozryw. 00:20 Dziecko Rosemary (1) - serial 02:15 Tajemnice losu - pr. rozryw.	07:00 Transmisja mszy świętej z parafii pod wezwaniem świętego Augustyna w Warszawie 08:05 Studnia 08:40 Kalendarz historyczny 09:00 7x24 10:12 Zdrowie na śniadanie 10:40 Gwiazdy w Republice 11:00 Salonik polityczny 12:00 Polityczna kawa - magazyn Tomasz Sakiewicza 13:00 Telezakupy 15:00 Oddaję Państwu głos 15:20 Telezakupy 17:00 Magazyn wojskowy 17:25 7x24 18:25 Koniec systemu 19:00 Dzisiaj - serwis inform. 19:18 Sport w Republice 19:23 Prognoza pogody 19:35 Salonik polityczny 20:30 Polityczna kawa 21:30 Analfabet III RP 22:00 Poland Daily 22:15 Wywiad z chuliganem - program Piotra Lisiewicza 23:15 Studnia 00:00 Poland Daily 00:15 Oddaję Państwu głos 00:40 Rozmowa ściśle jawna 00:55 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego 01:15 Instrukcja obsługi kobiety. Instrukcja obsługi mężczyzny 02:00 Poland Daily 02:10 Analfabet III RP 02:45 Dzisiaj - serwis inform. 03:10 Dokument w Republice - Próba 04:00 Poland Daily 04:20 Dokument w Republice - Mglą	08:00 Słowo Życia 08:05 Polski punkt widzenia 08:30 Z Parlamentu Europejskiego 09:00 Myśląc Ojczyzna 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek 09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza 09:35 Jan Paweł II 10:00 Msza święta w uroczystości Zesłania Ducha Świętego z Watykanu 11:40 Boże Ciało - skromność w kościele 12:00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:20 Wieś - to też Polska 13:30 Papież Polak do rodaków 13:50 100 cudownych miejsc na świecie. Francja: Góra Saint Michel 14:00 Psalm Józefa 15:30 Promień z Fatimy 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 17:00 Tam, gdzie Bóg płacze 17:30 Okiem kamery 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Retrospekcja 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Cuda Jezusa 22:30 100 cudownych miejsc na świecie 22:40 Tydzień z Ziemi Świętej 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Świętość w codzienności 00:00 Słowo Życia

NIEDZIELA \ 20.05

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru

	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	TRWAM
RANO	07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach	06:15 Barwy szczęścia (1864) - serial	05:45 Mango - telezakupy	06:00 Nowy dzień z Polsat News	07:00 Transmisja mszy świętej z parafii pod wezwaniem świętego Augustyna w Warszawie	08:00 Słowo Życia
	08:00 Tydzień	06:45 Barwy szczęścia (1865) - serial	08:00 Dzień Dobry TVN	07:45 Jeźdźcy smoków na końcu świata - serial anim.	08:05 Studnia	08:05 Polski punkt widzenia
	08:40 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	07:20 Barwy szczęścia (1866) - serial	11:00 Co za tydzień	08:10 Jeźdźcy smoków - serial anim.	08:40 Kalendarz historyczny	08:30 Z Parlamentu Europejskiego
	09:15 Ziarno	07:55 Pytanie na śniadanie	11:45 Iron Majdan (10) - reality show	08:45 Jeźdźcy smoków - serial anim.	09:00 7x24	09:00 Myśląc Ojczyzna
	09:45 Gen innowacyjności	10:40 Rodzinne oglądanie: W poszukiwaniu nowej Ziemi	12:50 Diagnosta (13) - serial	09:15 Zakochany Madagaskar - film animowany, USA 2013	10:12 Zdrowie na śniadanie	09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
	10:05 Weterynarze z sercem	11:40 Droga do Rosji - mag.	13:50 Druga szansa (10) - serial	09:45 Mój brat niedźwiedź - film animowany, USA 2003	10:40 Gwiazdy w Republice	09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
	10:40 Leśniczówka (23) - serial	12:20 Kocham Cię, Polsko! - pr. rozryw.	14:50 Transformers - film SF, USA 2007	11:40 Doktor Dolittle i pies prezydenta - film familijny, Kanada/USA 2008	11:00 Salloun polityczny	09:35 Jan Paweł II
	11:05 Leśniczówka (24) - serial	14:00 Familiada - teleturniej	17:50 Wyjątkowa chwila - pr. rozryw.	13:30 Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów - film animowany, USA 2009	12:00 Polityczna kawa - magazyn Tomasza Sakiewicza	10:00 Msza święta w uroczystość Zesłania Ducha Świętego z Watykanu
	11:35 Spotkanie ze świętym	14:35 Kolo fortuny - teleturniej	18:00 Ugotowani (8) - reality show	15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 9 (10) - pr. rozryw.	13:00 Telezakupy	11:40 Boże Ciało - skromność w kościele
	11:50 Między ziemią a niebem	15:15 Rodzinka.pl (235) - serial	19:00 Fakty	17:35 Nasz nowy dom (118) - reality show	15:00 Oddaję Państwu głos	12:00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:00 Regina Coeli	15:45 Rodzinka.pl (236) - serial	19:25 Sport	18:40 Az chce się żyć (5) - rep.	15:20 Telezakupy	12:20 Wieś - to też Polska	
12:15 Między ziemią a niebem	17:15 Na dobre i na złe (707) - serial	19:35 Pogoda	18:50 Wydarzenia	17:00 Magazyn wojskowy	13:30 Papież Polak do rodaków	
12:45 Z pamięci	17:10 Zakupy pod kontrolą (9) - reality show	19:45 Uwaga!	19:20 Sport	17:25 7x24	13:50 100 cudownych miejsc na świecie. Francja: Góra Saint Michel	
13:00 BBC w Jedyńce: Błękitna Planeta 2: Rafy koralowe	17:40 Panorama	20:00 Zapowiedź - thriller, Australia/Wielka Brytania/USA 2009, reż. Alex Proyas. Rok 1959. W trakcie uroczystości otwarcia nowej szkoły grupa uczniów zostaje poproszona o narysowanie swoich wyobrażeń o świecie przyszłości. Ich rysunki trafiają do specjalnej kapsuły czasu, która zostanie otwarta dopiero za 50 lat. Pół wieku później okazuje się, że dziecięcy rysunek zawiera zapowiedź największych katastrof półwiecza. Profesor astrofizyki odkrywa, że pozostali jeszcze trzy kataklizmy.	19:25 Pogoda	18:25 Koniec systemu	14:00 Psalmy Józefa	
14:05 Sonda 2	17:45 Piłka nożna: LOTTO Ekstraklasa - studio		19:30 Państwo w państwie - pr. publ.	19:00 Dzisiaj - serwis inform.	15:30 Promień z Fatimy	
14:30 Droga do Rosji - mag.	17:50 Piłka nożna: LOTTO Ekstraklasa		20:00 W rytmie serca (26) - serial	19:18 Sport w Republice	16:00 Informacje dnia	
15:55 Korona królów (80) - serial	20:45 Nieuchwytni - film sensacyjny, USA 2015		21:05 Kabaret na żywo - pr. rozryw.	19:23 Prognoza pogody	16:10 Koncert życzeń	
16:25 Korona królów (81) - serial	22:30 Kino bez granic: Świetliki w ogrodzie - dramat obyczajowy, USA 2008		21:20 Sport	19:35 Salonik polityczny	17:00 Tam, gdzie Bóg płacze	
17:00 Teleexpress	00:20 Bilet na Księżyc - film obyczajowy, Polska 2013, reż. Jacek Bromski, wyk. Filip Pławiak, Mateusz Kościukiewicz, Anna Przybylska. Rok 1969. Dwóch braci wyrusza w podróż nad morze, podczas której obaj nauczą się życia.		21:30 Poland Daily	20:30 Polityczna kawa	17:30 Okiem kamery	
17:20 Pogoda	02:30 Samowolka - dramat obyczajowy, Polska 1993, reż. Feliks Falk, wyk. Robert Goner, Aleksander Gawek		21:35 Wywiad z chuliganem - program Piotra Lisiewicza	21:30 Analfabet III RP	18:00 Regina Coeli	
17:30 Big Music Quiz - teleturniej muzyczny			22:00 Poland Daily	22:00 Poland Daily	18:05 Informacje dnia	
18:40 Jaka to melodia? - pr. rozryw.			00:15 Oddaję Państwu głos	00:15 Oddaję Państwu głos	18:15 Rozmowy niedokończone	
19:30 Wiadomości			00:40 Rozmowa ściśle jawna	00:40 Rozmowa ściśle jawna	19:25 Retrospekcja	
20:00 Pogoda			00:55 Za siódmą górą - program Stefana Czerneckiego	01:15 Instrukcja obsługi kobiety. Instrukcja obsługi mężczyzn	19:30 Moja katolicka rodzina	
20:05 Sport			01:15 Deadpool - film SF, USA 2016.	02:00 Poland Daily	20:00 Informacje dnia	
20:10 Wojenne dziewczyny 2 (23) - serial			Były żołnierz oddziałów specjalnych zostaje poddany eksperymentowi. Niebawem uwalnia swoje alter ego i rozpoczyna polowanie na człowieka, który niemal zniszczył jego życie.	02:10 Analfabet III RP	20:20 Różaniec	
21:05 Karol. Papież, który pozostał człowiekiem - film biograficzny, Kanada /Włochy/Polska 2006				02:45 Dzisiaj - serwis inform.	20:50 Myśląc Ojczyzna	
23:45 Od Opola do Opola (6)				03:10 Dokument w Republice - Próba	21:00 Apel Jasnogórski	
00:35 Z pamięci				04:00 Poland Daily	21:20 Informacje dnia	
00:50 Bóg nie umarł - dramat obyczajowy, USA 2014				04:20 Dokument w Republice - Młota	21:40 Cuda Jezusa	
02:50 Życzenie śmierci 5 - film sensacyjny, USA 1994					22:30 100 cudownych miejsc na świecie	
					22:40 Tydzień z Ziemi Świętej	
					23:00 Jak my to widzimy	
					23:30 Świętość w codzienności	
					00:00 Słowo Życia	
PO POŁUDNIU						
WIECZOREM						

LICZBA DNIA

3 \ Tytuł piłkarzy z 35-osobowej kadry na mundial w Rosji odstrzelił wczoraj trener Adam Nawałka. W mistrzostwach świata nie zagrają Damian Kądzior, Maciej Makuszewski i Krzysztof Piątek. Pozostałych 32 zawodników będzie się przygotowywało do turnieju na zgrupowaniach w Juracie i Arłamowie.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

SOBOTA-NIEDZIELA 19-20 MAJA 2018

SPORT

19

EKSTRAKLASA \ W niedzielę dowiemy się, kto zostanie mistrzem Polski: Legia czy Jagiellonia

Koronacja bez ceremonii

Piłkarze ekstraklasy postanowili trzymać kibiców w niepewności aż do ostatniej kolejki rozgrywek. Nadal bowiem nie wiadomo, kto zostanie mistrzem, wicemistrzem, kto będzie drugim spadkowiczem do I ligi i czwartym zespołem, który zagra w europejskich pucharach. Najważniejsze rozstrzygnięcia zapadną w Poznaniu, gdzie Lech zagra z Legią Warszawa.

Artur Szczepanik

Według bukmacherów szanse na mistrzostwo wyglądają następująco: Legia ma ich 82 proc., a Jagiellonia 18 proc. Obrońcom tytułu do kolejnego mistrzostwa wystarczy remis w Poznaniu, bo nad rywalami ma 3 pkt przewagi. „Jaga” musi pokonać Wisłę Płock, walczącą o czwarte miejsce zapewniające grę w Lidze Europy. Teoretycznie łatwiejsze zadanie ma Legia, bo wiadomo już, że Lech nie gra o nic i sezon zakończy na trzecim miejscu.

Kibice „Kolejorza” nie wyobrażają sobie jednak porażki swojej drużyny, która da Legii możliwość świętowania tytułu mistrzowskiego na Bułgarskiej. Z tego powodu po meczu nie będzie fety i ceremonii nagrodzenia mistrzów. Świętowanie odbędzie się w poniedziałek, po powrocie legionistów do Warszawy.

Koncentrujemy się wyłącznie na meczu, a dopiero później będziemy myśleli o medalach. Na tę chwilę nie interesuje nas kwestia ceremonii – powiedział trener Dean Klafurić na wczorajszej konferencji. – Po finale Pucharu Polski powiedział-

Starcie Lecha z Legią zadecyduje o mistrzostwie Polski | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

łem, że przed nami ostatnie cztery mecze finałowe. Do niedzielnego spotkania przygotowujemy się tak samo jak do poprzednich starć. Wiemy, jak zagrać z Lechem – uspokajał Chorwat.

Klafurić trenuje Legię tymczasowo. Po zwolnieniu Romea Jozaka (ma objąć szwajcarski FC Basel) dostał szansę na dokończenie sezonu, ale po jego zakończeniu pewnie straci tę pra-

cę. Lech także będzie miał nowego szkoleniowca. Nenada Bjelice (objął już Dinamo Zagrzeb) w nowych rozgrywkach zastąpi Serb Ivan Djurdjević.

Meczem z Legią pracę w Lechu zakończy więc drugi z tymczasowych trenerów – Rafał Ulatowski. – Jesteśmy profesjonalistami, którzy grają po to, by wygrywać mecze. Znamy sportowe kulisy, jakie towarzyszą temu

meczowi. Jesteśmy zmobilizowani i będziemy w jak najlepszej dyspozycji w niedzielę o godz. 18 – zapowiedział Ulatowski.

Ciekawie będzie również w Białymstoku, dokąd przyjedzie świetnie spisująca się w tym sezonie Wisła Płock. O sile zespołu Jerzego Brzęczka Jagiellonia przekonała się całkiem niedawno – w 30. kolejce, ostatniej w fazie zasadniczej, prze-

grała u siebie z tym zespołem 1:3. „Nafciarze” z dorobkiem 57 pkt zajmują czwarte miejsce, gwarantujące w tym sezonie udział w eliminacjach Ligi Europejskiej. O tę lokatę walczą także piąty Górnik Zabrze (57 pkt) i szósta Wisła Kraków (55 pkt). Właśnie drużyny z Zabrza i Krakowa zagrają ze sobą w 37. kolejce, gospodarzem będzie Górnik.

– Nie mamy nic do stracenia, a bardzo dużo do zyskania. Postaramy się popsuć rywalom piłkarskie święto, postawić kropkę nad i, a po znakomitym sezonie zająć czwarte miejsce w tabeli – zapowiedział prezes Wisły Płock Jacek Kruszcowski.

W grupie drużyn walczących o utrzymanie czeka nas jeden mecz o prawdziwą stawkę Piast Gliwice–Termalica Nieciecza. Jeśli gospodarze nie wygrają, to spadają z ekstraklasy.

PROGRAM 37. KOLEJKI EKSTRAKLASY

WSZYSTKIE MECZE O GODZ. 18

Sobota 19 maja: Piast Gliwice–Termalica Nieciecza, Arka Gdynia–Śląsk Wrocław, Cracovia–Pogoń Szczecin, Lechia Gdańsk–Sandecja Nowy Sącz.

Niedziela 20 maja: Lech Poznań–Legia Warszawa, Górnik Zabrze–Wisła Kraków, Jagiellonia Białystok–Wisła Płock, Korona Kielce–Zagłębie Lubin.

Patriotycznie o młodziu

FELIETON KIBICA \ Przed nami ostatnia kolejka sezonu. Wszystko jest już jasne, jeśli chodzi o grupę spadkową, ale kto zdobędzie tytuł mistrzowski – to sprawa otwarta. Najbliżej tytułu jest Legia, o mistrzostwo Polski wciąż walczy Jagiellonia. W piłce wszystko jest możliwe i na ostateczne rozstrzygnięcia czekamy do godz. 20 w niedzielę, kiedy zakończy się mecz w Poznaniu.

ks. Jarosław Wąsowicz SDB

Wielokrotnie wspominałem o różnorodnym zaangażowaniu kibiców. W Pile chlubnym przykładem jest klub Sporty Walki, w którym podejmują pracę z dziećmi i młodzieżą oraz osiągają na tym polu wiele sukcesów. Pod koniec kwietnia klub

zdołał pierwszy w swojej historii mistrzowski pas – za sprawą Mikołaja Tobery, który został mistrzem Polski seniorów w boksie. W maju pojawiły się inne sukcesy, cieszą zwłaszcza te w najmłodszych kategoriach wiekowych, bo pokazują dobrą pracę z dziećmi i młodzieżą.

W tych dniach trzymamy kciuki za 7-osobową reprezentację zawodników z naszego regionu, która powalczy o Puchar Świata w kick

boxingu. Zawody odbędą się w dniach 17–20 maja w Budapeszcie. W imprezie wystąpią zawodnicy wszystkich kategorii wiekowych, od kadetów do seniorów. Od lat przypatruję się pracy wychowawczej i sportowej w piłkarskim klubie. Pokazuje ona, że w sport młodzieży i dzieci warto inwestować. Nie chodzi w tym wypadku tylko o zdrowy tryb życia, ale o naukę wytrwałości, a jednocześnie pokory i bycia konse-

kwentnym. I tego, aby nigdy się nie poddawać. Te wszystkie umiejętności bardzo się przydadzą w dorosłym życiu.

I jeszcze prezentacja wydawnictwa, które trwa od piątku w Stoczku Warmińskim. Mam zaszczyt uczestniczyć w corocznym spotkaniu Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego. Powstało ono z inicjatywy salezjanów w celu integracji środowiska naukowego skupiającego członków i przyjaciół Towarzystwa Salezjańskiego. Jego głównym celem jest działalność naukowo-badawcza i wychowawczo-edukacyjna w duchu św. Franciszka Salezego, patrona uczonych i wychowawców. Tym razem na naszym spotkaniu, które odbywa się w sanktuarium Matki Bożej

Królowej Pokoju w Stoczku na Warmii, gdzie więziony był kard. Stefan Wyszyński, debatujemy nad „Wychowaniem patriotycznym młodzieży w 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości”. Wśród referatów pojawiły się m.in.: zagadnienie wychowania patriotycznego u progu odzyskania niepodległości, stanu badań i wyzwań stojących przed współczesnym wychowaniem patriotyzmu, kontrowersji wokół patriotyzmu (patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm), a także refleksje nad salezjańskim wychowaniem patriotycznym. Warto w takich debatach naukowych brać udział, zwłaszcza po to, by później starać się teoretyczne rozważania wcielać w czyn.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-11 GOSPODARKA
13 KULTURA
14-15 PUBLICYSTYKA
16 SPOŁECZEŃSTWO
17 WARTO POSŁUCHAĆ
18 PROGRAM TV
19 SPORT
20 #SPRAWIEDLIWIPAMIĘTAMY

fot. Wikipedia/d

NASZA AKCJA \ Tak ratowaliśmy Żydów (cz. 82)

Zapłacić za życie

Józef Fortuński z żoną Władysławą oraz córką Janiną ukrywali w swoim mieszkaniu przy ul. Twardej 60 w Warszawie znajomą rodzinę narodowości żydowskiej. Ich córka Lidia Fortuńska dostarczała żywność do getta warszawskiego. Na skutek donosu ukrywająca się rodzina zmuszona była regularnie płacić Niemcom za odstąpienie od aresztowania.

Od 1940 do 1941 r. Józef Fortuński z żoną Władysławą oraz córką Janiną ukrywali w swoim mieszkaniu przy ul. Twardej 60 w Warszawie znajomą rodzinę narodowości żydowskiej: Abrama Bergiera, Łaję Bergier, Czesławę Bergier, Zofię

Bergier-Loretz z trzyletnim synem Bogdanem oraz Lucjana Bergiera. Ponadto ich córka Lidia Fortuńska dostarczała żywność do getta warszawskiego.

Na skutek donosu sąsiadki Henryki Banach ukrywająca się rodzina zmuszona była regularnie pła-

cić Niemcom (prawdopodobnie funkcjonariuszom gestapo) za odstąpienie od aresztowania.

W 1941 r. rodzina Bergierów, w związku z wyczerpaniem się oszczędności, opuściła mieszkanie Fortuńskich. Podczas następnej wizyty Niemców, którzy

stwierdzili ucieczkę ukrywających się osób narodowości żydowskiej, Lidia oraz Józef Fortuńscy zostali brutalnie pobici.

Cała rodzina Fortuńskich została uhonorowana tytułem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata 11 września 2002 r.

KRZYŻÓWKA

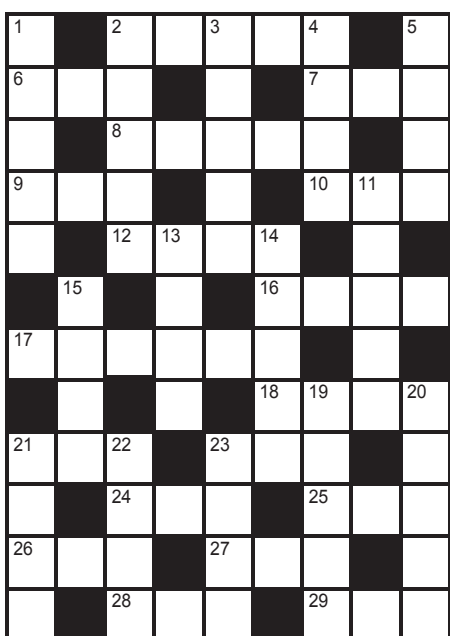
POZIOMO

- 2) dusi alergika
- 6) wędruje w taborze
- 7) bieg ulic
- 8) mała w atlasie
- 9) straciła przyjaciela
- 10) wąż z piór
- 12) jama
- 16) maniera, przesada
- 17) ziemny nasyp
- 18) zatyka beczkę
- 21) poimprezowa męka
- 23) sływa po policzku
- 24) dzieli się na okresy
- 25) dwa tygodnie do pełni
- 26) owocowy lasek
- 27) przychodzą po nocach
- 28) ból w kulszy
- 29) ma dwa końce

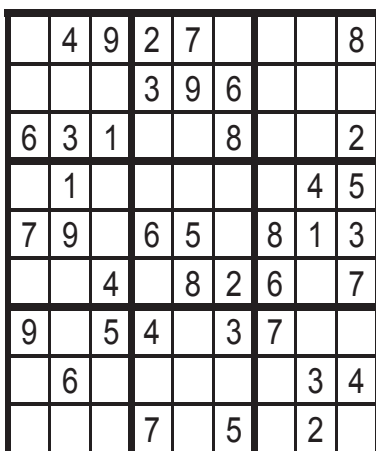
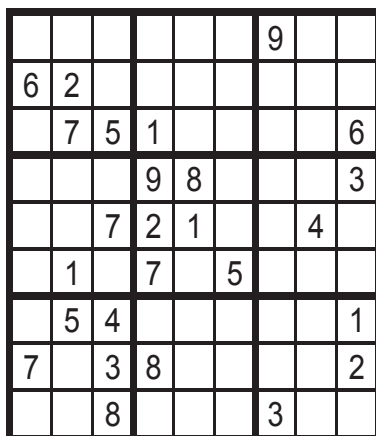
PIONOWO

- 1) pierwiastek z doliny
- 2) stolica Jordanii
- 3) ssak z krótką trąbą
- 4) koń czystej krwi
- 5) szukana w stogu siana
- 11) ucieka w rajstopach

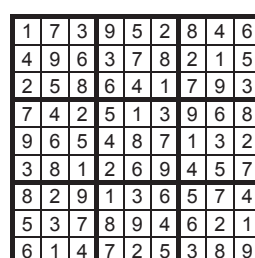
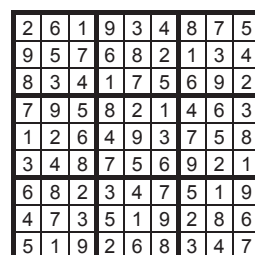
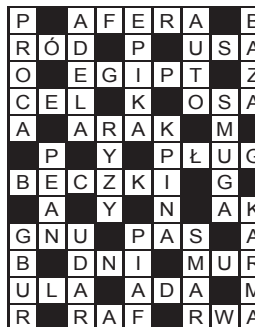
- 13) choroba jak rzeka
- 14) był nim Winnetou
- 15) siatkarze z Belchatowa
- 19) atrofia, ubywanie
- 20) wijący się chwast
- 21) atrybut śmierci
- 22) drzewo z Libanu
- 23) Niva lub Samara

SUDOKU

ROZWIĄZANIA

**PODZIEL SIĘ Z NAMI
ZNANĄ CI HISTORIĄ
LUB ŚWIADECTWEM**

o Polakach, którzy ratowali Żydów.

Wyślij tekst i dołącz archiwalne zdjęcie na adres
sprawiedliwipamietamy@swsmedia.pl
lub drogą tradycyjną:

„Gazeta Polska Codziennie”
ul. Filtrowa 63/43
02-056 Warszawa
Z dopiskiem: Sprawiedliwi Pamiętamy

Materiały te będziemy publikowali
na łamach „Codzienniej” oraz
na Twitterze: #SprawiedliwiPamietamy

**SPRAWIEDLIWI
PAMIĘTAMY**

Opracowała Sylwia Krasnodębska
na podstawie publikacji Instytutu
Pamięci Narodowej i Instytutu Stu-
diów Strategicznych „Rejestr faktów
represji na obywatelach polskich
za pomoc ludności żydowskiej w
okresie II wojny światowej”.

**Gazeta
Polska
codziennie**

e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
02-056 Warszawa
faks: +48 (22) 825 12 25
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępcy red. nac.: Katarzyna Gojska,
Olga Doleśniak-Harczuk
Wydawca numeru: Olga Doleśniak-Harczuk
Sekretarz redakcji: Katarzyna Rączkowska
Z-cy: Joanna Szczurowska, Małgorzata Ablewska,
Katarzyna Szol, Piotr Łukasik
Polska: Dorota Kania (kier.), Igor Szczęsniewicz (z-ca)
Świat: Olga Alehno (kier.), Konrad Wysocki (z-ca)
Obrona narodowa: Igor Szczęsniewicz
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.),
Wojciech Mucha (p.o. z-cy kier.)
Gospodarka: Piotr Chmielarz (p.o. kier.)
Kultura: Anna Krajczewska (p.o. z-cy kier.)
Sport: Artur Szczepaniak (kier.)
Mazowsze: Natalia Karacz-Kaczowska (p.o. kier.)
Pomorzanie: Maciej Kożuszek (kier.)
Łódź: Ilona Węgrzyn (kier.)
Dolny Śląsk: Alicja Giedroyc (kier.)
Śląsk: Mariusz Andrzej Urbanke (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.),
Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Rączkowsk,
Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kielucki
Fotograf: Maja Wójcik, Karolina Jonderko
Wydawca: Forum SA
Zarząd: Grzegorz Tomaszewski
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)
Reklama, promocja, ogłoszenia:
reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
Beata Dróżdż, tel. 501 618 977,
Ewa Wójcik, tel. 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Public Relations: +48 607 055 060
Druk: Seregni Printing Group, Warszawa, Sosnowiec
Prenumerata: RUCH SA (krajowa i zagraniczna),
Garmond Press SA (krajowa)
Prenumerata e-wydawni: www.gpcodziennie.pl
www.facebook.com/GPCodziennie

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.
Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

WROCŁAW NOC MUZEÓW

Atrakcje dla nocnych marków

W Muzeum Etnograficznym o godz. 21 zostanie otwarta ekspozycja poświęcona współczesnym polskim zwyczajom weselnym
| fot. Ignac Glowacki/Gazeta Polska

Nocne oglądanie panoramy Dolnego Śląska z najwyższego wrocławskiego budynku Sky Tower, zabawa przy muzyce weselnej didżeja oraz ponad 200 różnorodnych wydarzeń – tak prezentuje się tegoroczna Noc Muzeów we Wrocławiu. Na bezpłatne wernisaże, warsztaty, pokazy filmowe, wykłady czy koncerty zaprasza ponad 80 instytucji wrocławskich przez całą sobotę do późnych godzin nocnych. Specjalnie z tej okazji uruchomiono także dwie bezpłatne linie komunikacyjne: tramwaj M1 i autobus M2.

Dobromiła Wrońska

Już po raz 15. we Wrocławiu instytucje kulturalne podczas tej jednej nocy otwierają swoje podwoje dla wszystkich zwiedzających i często prezentują miejsca, które na co dzień nie są dostępne dla publiczności.

W tym roku po raz pierwszy będzie możliwość zwiedzenia zakamarków Dworca Nadodrze podczas cegodzinnego oprowadzania z przewodnikiem od godz. 15 do 22. Dla zwiedzających będzie także otwarta wystawa prezentująca budynek dworca na starych fotografiach i pocztówkach.

Tego wieczora wiele instytucji zaprasza także na wernisaże, często połączone z koncertami, występami czy warsztatami. W Muzeum Etnograficznym

o godz. 21. podczas otwarcia ekspozycji poświęconej współczesnym polskim zwyczajom weselnym didżej poprowadzi zabawę. O godz. 16 muzeum przygotowało także zajęcia dla dzieci nawiązujące do wystawy „Wesela 21”, podczas których będą mogły uczestniczyć w weselnej sesji fotograficznej i zabawach plastycznych.

W Galerii ArtBrut przy ul. Ruckiej 46a, jedynej we Wrocławiu galerii sztuki współprowadzonej przez artystów z niepełnosprawnością umysłową i z zaburzeniami psychicznymi, odbędzie się wernisaż wystawy twórców związanych z Galerie ART CRU z Berlina. Obie instytucje zajmują się prezentacją sztuki outsider art i art brut i uświadamianiem społeczeństwu, że prace tworzone przez ich artystów są ważną częścią sztuki współczesnej.

Podczas wernisażu oprócz zwiedzania wystawy będzie możliwość rozmowy z jej twórcami, a także zapoznania się z działalnością Galerii ArtBrut.

Tego dnia będzie także po raz pierwszy od 70 lat dostępny schron pod placem Solnym, gdzie mieści się Galeria MomvieGate. Oprócz możliwości prześledzenia historii podziemnego obiektu i ostatnich dni Festung Breslau zwiedzający zapoznają się z wyjątkową kolekcją rekwizytów i kostiumów filmowych z różnorodnych światowych produkcji.

Podczas Nocy Muzeów pomiędzy instytucjami będą kursowały bezpłatne autobusy i tramwaje. Specjalnie uruchomione linie z tej okazji to zabytkowa linia tramwajowa M1, po której będzie można przejechać się tramwajem Konstal z 1960 r. i tzw. ogórkiem – tramwajem typu 102Na z 1972 r. (Ossolineum-Katedra), oraz linia autobusowa M2 obsługiwana zabytkowymi autobusami marki Ikarus 260, Jelcz M11 i Jelcz PR110M (Stacja Kolejowa Osobowice–Urząd Wojewódzki–Koszarowa).

CZYTAJ WIĘCEJ NA s.2

BOLESŁAWIEC

Bieg weterana im. śp. por. Łukasza Kurowskiego

W niedzielę w Bolesławcu odbędzie się I edycja Biegu Weterana im. śp. porucznika Łukasza Kurowskiego, którego celem – jak informują organizatorzy – „jest uczczenie wysiłku polskich żołnierzy w misjach poza granicami kraju”. Łukasz Kurowski zginął 14 sierpnia 2007 r., był pierwszym polskim żołnierzem, który poniósł śmierć podczas misji stabilizacyjnej w Afganistanie. Był absolwentem Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu, służył w 10. Bry-

gadzie Kawalerii Pancernej w Świętoszowie jako dowódca plutonu czołgów. W 2007 r. wyjechał na misję stabilizacyjną Polskiego Kontyngentu Wojskowego w ramach Międzynarodowych Sił Wsparcia Bezpieczeństwa w Afganistanie. Zginął postrzelony w ataku na konwój. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Krzyża Wojskowego oraz Medalem Chwalebnej Służby NATO.

Podczas niedzielnego biegu uczestnicy pokonają dystans 5 km. Biegowi towarzyszy wystawa „Weterani niepodległości”, opowiadająca o efektach ich misji poza granicami kraju.

(ag)

IPN

„Ojcowie Niepodległości” w Oławie

W poniedziałek 21 maja na oławskim rynku zostanie otwarta wystawa „Ojcowie Niepodległości”. Uroczystości poprzedzi wykład dr. Andrzeja Drogonia, dyrektora oddziału IPN we Wrocławiu, i koncert pieśni patriotycznej Andrzeja Kołakowskiego. Zaplanowano też piknik historyczny. „Ojcowie Niepodległości” to 30 plansz, na których zaprezentowane zostały postaci Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego, Wincente-

go Witosa, Wojciecha Korfante-go oraz Ignacego Daszyńskiego. Oprócz wielkoformatowych zdjęć w skali rzeczywistej, plansze zawierają również krótkie biogramy postaci, a także interesujący wybór fotografii archiwalnych. Jak podkreśla IPN, wśród bohaterów wystawy jest artysta, są dyplomaci, żołnierze i politycy, a także działacze społeczni. Reprezentowali różne poglądy polityczne, różnili się przynależnością społeczną i religią, urodzili się pod różnymi zaborami. Mimo to potrafili zjednoczyć się wokół nadrzędnego celu, jakim była niepodległość.

(ag)

PAMIĘĆ \ W sobotę stowarzyszenie Odra-Niemen organizuje wyjazd międzypokoleniowy do Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Warszawie. W niedzielę z przełęczy Tapadła wyruszy rajd turystyczny przez szczyt Ślęży do Domu Turysty pod Wieżycą, gdzie znajduje się pomnik rtm. Pileckiego. Wrocławskie Dni z Rotmistrzem Pileckim potrwać do 25 maja, czyli do rocznicy jego śmierci.

fot. mat. pras./d

ŚLEDZTWO

Zagadkowa rodzinna tragedia bliżej wyjaśnienia

Legniccy śledczy prowadzili dwa odrębne postępowania dotyczące śmierci ojca i syna. Ojciec, pracownik Energetyki, zginął w Zakładach Górniczych „Rudna”, syn zmarł po tym, jak przygniótł go pojazd w warsztacie. Do obu wypadków doszło tego samego dnia, w ciągu ok. trzech godzin.

Magda Groń

P rzypomnijmy, że do obu zdarzeń doszło 2 stycznia. Ojciec wpadł do szybu ok. godz. 12.20, a bus przygniótł jego syna ok. godz. 15.23. Ten pierwszy zginął na miejscu, drugi zmarł kilka dni później w szpitalu. Prokuratura zdecydowała o umorzeniu śledztwa w sprawie śmierci ojca. Sprawa śmierci syna wciąż jest w toku.

Mężczyzna, który zginął w „Rudnej”, to Mirosław K. Miał 50 lat. Od 7 lat pracował w spółce Energetyka. Do szybu – jak najpierw informowano – wpadł podczas konserwowania klimatyzacji. Jego ciało wydobyto po siedmiu godzinach z głębokości ponad 1100 m. KGHM na-

tychmiast zdecydował o powołaniu specjalnej komisji z udziałem przedstawicieli Urzędu Górniczego. Szybko okazało się, że to jednak nie koniec rodzinnej tragedii, bo jego 23-letni syn Karol K., który był mechanikiem, miał poważny wypadek. W warsztacie przygniótł go bus ustawiony na podnośniku. Najpierw trafił w stanie krytycznym do szpitala w Lubinie, później do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy. Miał liczne obrażenia ciała – głowy i klatki piersiowej. Był nieprzytomny, a lekarze podkreślali, że jego stan jest bardzo poważny. Zmarł w szpitalu.

Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie fakt, że oba wypadki wydarzyły się tego samego dnia, w krótkim odstępie czasu. Zdaniem śledczych, nie mają jednak

\\ Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie to, że oba wypadki wydarzyły się tego samego dnia, w krótkim odstępie czasu. Zdaniem śledczych oba wydarzenia nie mają jednak żadnego związku. Wszystko wskazuje, że pierwsze to samobójstwo, drugie nieszczęśliwy wypadek \\

żadnego związku. Wszystko wskazuje, że pierwsze to samobójstwo, drugie nieszczęśliwy wypadek.

Obie sprawy pod lupę wzięła prokuratura. W wypadku 50-latk śledztwo zostało już umorzone. Nie doszukano się winy osób odpowiedzialnych za bhp oraz stwierdzono, że nikt nie doprowadził mężczyzny do targnięcia się na własne życie.

– Liczne zgromadzone w tym śledztwie dowody, w tym zapis monitoringu z miejsca zdarzenia, pozwoliły na ustalenie, że mężczyzna dokonał samobójczego skoku w dół szybu na głębokość 1118 m, wskutek którego doznał ciężkich obrażeń ciała prowadzących do zgonu – powiedziała nam rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej w Legnicy Lidia Tkaczyszyn. – Nie był on osobą

upoważnioną do przebywania na terenie zrębu szybu R-IX ani nikt nie wydawał mu polecenia przebywania w tym miejscu. Żaden z odpowiedzialnych za bhp pracowników nie zaniedbał swoich obowiązków. Skutek w postaci śmierci Mirosława K. nastąpił niezależnie od działań osób od-

NOC MUZEÓW Z HISTORIA

Zobaczyć teczki безпеaki

Wrocławska Noc Muzeów to nie tylko sztuka i kultura, ale także nasza historia. Tylko w tę sobotę miłośnicy studiowania dawnych czasów będą mieli możliwość przyjrzenia się z bliska na co dzień schowanym w archiwach IPN teczkom безпеaki, a także zapoznania się z historią Polski w Centrum Historii Zajezdnia czy Muzeum Militariów.

Już od godz. 18 do 23 wrocławianie będą mieli niepowtarzalną okazję na zwiedzanie archiwów oddziału Instytutu Pamięci Narodowej przy ulicy Sołtysowickiej. Co 15–20 minut kilkunastoosobowe grupy będą oprowadzane po siedzibie IPN, gdzie dowiedzą się, w jaki sposób udostępniane są dokumenty osobom zainteresowanym, a także będą miały możliwość przyjrzenia się wybranym rodzajom dokumentów komunistycznej bezpieki z lat 1945–1989. Ponadto tego samego dnia zostanie otwarty mural historyczny #PokoleniaNiepodległej, który upamiętnia najważniejsze dokonania Polaków w walce o niepodległość i wolność i w symboliczny sposób ukazuje przejścia od roku 1918 do dziś. Otwarcie będzie towarzyszyć prezentacja oryginalnej dokumentacji nawiązującej do wydarzeń przedstawionych na muralu, a tak-

że promocja gier edukacyjnych IPN: „Miś Wojtek”, „303. Bitwa o Wielką Brytanię” (wersja XXL) i innych gier lotniczych.

Podczas Nocy Muzeów również w Centrum Historii Zajezdnia będzie można prześledzić historię Polski i Wrocławia, dzięki możliwości bezpłatnego zwiedzania wystawy głównej od godz. 16 do 24. Ekspozycja „Wrocław 1945–2016” to interaktywna opowieść o powojennych losach Polaków, którzy po wojnie przybyli do Wrocławia z różnych stron, aby od nowa budować swoją przyszłość. Co dwie godziny będzie można również zwiedzać wystawę z przewodnikiem, po uprzedniej telefonicznej rezerwacji miejsca (lub przez mejl).

W Muzeum Militariów na ulicy Cieszyńskiego oprócz wystaw stałych od godz. 18 będzie można także zwiedzić ekspozycję otwartą z okazji tego-

Na budynku IPN powstał mural historyczny #PokoleniaNiepodległej, który upamiętnia najważniejsze dokonania Polaków w walce o niepodległość | fot. IPN/d

rocznych obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości, na której poprzez prezentację sylwetek wybitnych legionistów pokazany jest marsz rozpoczęty w 1914 r. ku niepodległości. Wśród eksponatów znajduje się m.in. maska pośmiertna marszałka Józefa Piłsudskiego, a także model pomnika Czwórka w Marszu (symbolizującą Królestwo Polskie, Małopolskę, Śląsk i Wielkopolskę) autorstwa rzeźbiarza Jana Raszki, symbolizujący marsz po wolność.

Natomiast przy ulicy Dąbrowskiego 14 w zabytkowym XIX-wiecznym kościele Adwentystów Dnia Siódmego również w godzinach wieczornych od godz. 18 do północy wszyscy chętni będą mieli szansę zapoznać się z prezentacją oryginałów i reprintów pierwszych znanych wydań Biblii, a także z historią powstawania Pisma Świętego od glinianych tabliczek po wydania cyfrowe.

Dobromiła Wrońska

WITOLD GADOWSKI WE WROCŁAWIU

SPOTKANIE \ Wrocławski Klub „Gazety Polskiej” i Akademia Patriotów zapraszają na spotkanie otwarte z red. Witoldem Gadowskim 19 maja o godz. 13 przy pl. Staszica 4 (dawny Dworzec Kolejki Wąskotorowej przy kościele pw. św. Bonifacego).

fot. mat. pras./d

JAROSŁAW SELLIN NA DOLNYM ŚLĄSKU

WIZYTA \ 20 maja wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego odwiedzi dwa miasta regionu. W Jeleniej Górze spotka się z wyborcami o godz. 11 w Książnicy Karkonoskiej przy ul. Bankowej 27, a w Lwówku Śląskim o godz. 13 w urzędzie miasta.

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

Mirośław K. nie był upoważniony do przebywania na terenie zrębu szybu, w którym zginął | fot. KGHM/d

powiedzialnych za bhp oraz bez udziału innych osób. Decyzja ta jest prawomocna – podkreśliła. Śledztwo w sprawie śmierci jego syna prowadzone jest nadal. Obecnie prokuratorzy czekają na opinię biegłego, który ma się wypowiedzieć co do przyczyn tego zdarze-

nia oraz sposobu przestrzegania zasad bhp w miejscu pracy, w którym doszło do tragedii. – W toku tego śledztwa badany jest sposób wykonania obowiązków w zakresie bhp przez osobę odpowiedzialną za ten zakres w zakładzie pracy, w którym

doszło do tego zdarzenia. Śledztwo w tej sprawie jest w toku. Dotychczas nie przedstawiono żadnej osobie zarzutów. Zgromadzono już większość z zaplanowanych dowodów – powiedziała nam prokurator Lidia Tkaczyszyn.

KOŚCIÓŁ

III Archidiecezjalna Pielgrzymka Ludzi Pracy

W niedzielę 20 maja przedstawiciele różnych zawodów zbiorą się w Henrykowie na modlitwie z metropolitą wrocławskim.

Regionalna pielgrzymka ludzi pracy to inicjatywa abp. Józefa Kupnego, duszpasterza ludzi pracy z ramienia Episkopatu Polski. – Chcemy nawiązać do tradycji pielgrzymek łączących przedstawicieli różnych zawodów i grup społecznych, skupiających zarówno pracowników, jak i pracodawców. Dziś z radością mogę powiedzieć, że pomysł trafił na podatny grunt – mówi metropolita wrocławski. I dodaje, że bardzo cieszy się z poprzednich dwóch edycji, podczas których widział ludzi podejmujących pracę w różnych instytucjach, firmach i zakładach Dolnego Śląska, a także ich rodziny. Każdego roku od strony organizacyjnej pomaga arcybiskupowi dolnośląska Solidarność. Centralnym punktem wydarzenia będzie msza święta o godz. 12. O godz. 13.30 zaplanowano posilek dla uczestników, a o godz. 15 koncert zespołu Skaldowie. Całość zakończy się podsumowaniem ok. godz. 16.30. Jak tłumaczy pomysłodawca spotkania, taka inicjatywa ma przywracać słowu „solidarność” prawo istnienia w życiu społecznym. Nieprzypadkowym miejscem pielgrzymki jest także pocysterski zespół klasztorny. – Cystersi byli nie tylko nauczycielami wiary, ale także mistrzami w uprawie roli, sa-

Tego typu inicjatywy mają odbudowywać etos pracy | fot. Tm/Gazeta Polska

dów oraz hodowli bydła i ryb. Uczyli gospodarności, wprowadzając nowości znane już wcześniej w zachodniej Europie. W ich pracy chcemy szukać inspiracji do odbudowy etosu pracy. To, co wiemy o ich działalności, świadczy o ich sumiennej i rzetelnej pracy wykonywanej na chwałę Boga i dla dobra ludności – tłumaczy abp Kupny i zaprasza 20 maja do Henrykowa.

Nikodem Prokocimski

KULTURALNY FLESZ

SZTUKA

fot. mat. pras./d

Fajans śląski i secesja

Weekendowe wykłady poświęcone sztuce. W sobotę prof. Wojciech Kowalski opowie o wyrobach fajansowych wytwarzanych w założonej w 1872 r. fabryce fajansu w Pruszkowie, a w niedzielę dr Dariusz Galewski scharakteryzuje i omówi najsłynniejsze realizacje europejskiej secesji oraz przybliży sylwetki ich twórców. **Sobota–niedziela, 19–20 maja, godz. 12, Muzeum Narodowe, pl. Powstańców Warszawy 5, Wrocław**

KONCERT

fot. mat. pras./d

Poezja i gitara

Koncert Lecha Talara, poety, lutnika, fotografa na co dzień mieszkającego w Anglii, wirtuozą gitary, który w klubach gra głównie jazz, ale nie stroni od rocka, bluesa, funku czy muzyki alternatywnej. Jego autorski program brzmi ostro, ascetycznie, dzięki temu autentycznie, w jego muzyce czuć bunt wobec otaczającej rzeczywistości. **Sobota, 19 maja, godz. 20, Pieśniarze, ul. Szewska 68 a, Wrocław**

ILUSTRACJA

fot. mat. pras./d

Tu czy tam?

Wystawa współczesnej polskiej ilustracji dla dzieci, zrealizowana przez Narodową Galerię Sztuki oraz Instytut Książki, prezentuje prace 14 polskich ilustratorów, wśród których wielu zyskało międzynarodowe uznanie. Każdy za pomocą własnej estetyki opowiada swoją historię, tym samym umożliwiając dzieciom pierwszy kontakt z prawdziwą sztuką. **Sobota, 19 maja, godz. 14, Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a, Wrocław**

KONCERT

fot. mat. pras./d

5. Solo Festiwal

Koncert Zdzisława Piernika, interpretatora muzyki współczesnej, tubisty, który jako pierwszy w Polsce do swej gry na tubie wprowadził frullato, fłażolety, glissanda, wielodźwięki i tzw. dźwięki czyszczące. Jest pomysłodawcą oryginalnej preparacji tuby polegającej na dołączeniu w miejsce krąglików dźwięczników od trąbki, skrzydlówki i puzonu. **Sobota, 19 maja, godz. 20, Ośrodek Postaw Twórczych, ul. Działkowa 15, Wrocław**

KONCERT

fot. mat. pras./d

Italiano Vero

Koncert Muzyki Włoskiej w wykonaniu Trio Boffelli, podczas którego zespół postara się przybliżyć polskiej publiczności naturę prawdziwego Włocha poprzez znane i lubiane melodie jak „Volare”, „Felicità” oraz opowieści i anegdoty o Italii i obyczajach Włochów podpatrzonych okiem Polki żyjącej tam od lat. **Sobota, 19 maja, godz. 18, Dzierżoniowski Ośrodek Kultury (DOK), ul. Świdnicka 23, Dzierżoniów**

MALARSTWO/MUZYKA

fot. mat. pras./d

Paraliż senny

Wernisaż wystawy „Paraliż senny” prezentującej prace Marcina Cibora, wrocławskiego artysty, ukazującej różne formy przeżywania snów. Wystawa połączona jest z koncertem zespołu Gosza Tutko Trio czerpiącego inspiracje muzyczne z soulu, jazzu, muzyki alternatywnej, hip-hopu i piosenki poetyckiej. **Niedziela, 20 maja, godz. 18, Wrocławski Klub Formaty, ul. Samborska 3-5, Wrocław**

WALKA O PUNKTY I KONTRAKTY

PIŁKA NOŻNA \ Już tylko jeden mecz do rozegrania pozostał podopiecznym Tadeusza Pawłowskiego. Śląsk Wrocław wyjeżdża do Gdyni, by powalczyć o ostatnie punkty w sezonie. Mecz na pewno będzie bardzo ważny dla kilku zawodników. Choć obie drużyny zapewniły już sobie utrzymanie w Ekstraklasie, w ekipie z Dolnego Śląska piłkarze walczą o kontrakty na przyszły sezon.

52. RAJD DOLNOŚLĄSKI

W harmonogramie imprezy jest 11 odcinków specjalnych, wśród których kluczowy punkt stanowi Duszniki Arena

W zawodach mają wziąć udział najlepsi rajdowcy w kraju | fot. mat. pras./d

Szybkie samochody, trudny teren, piękne widoki

Duszniki-Zdrój kolejny raz przywitają najszybszych kierowców rajdowych w Polsce. Po niemal miesięcznej przerwie wracamy na trasy Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski. 52. Rajd Dolnośląski – Hotel Zieleniec jest drugą rundą cyklu.

Dawid Paluch

Tegoroczna formuła rajdu zakłada dwudniową rywalizację na trasie. W harmonogramie imprezy jest 11 odcinków specjalnych, wśród których kluczowy punkt stanowi Duszniki Arena. Pierwszego dnia, czyli w sobotę, w planie jest sześć odcinków. W niedzielę kolejnych pięć. Całkowita długość rajdu to ok. 477 km. Start i metę zaplanowano na dusznickim rynku. W zawodach mają wziąć udział najlepsi rajdowcy w kraju.

– Spodziewamy się udziału całej polskiej rajdowej czołówki. W tym roku Polski Związek Motorowy wprowadził kolejne zmiany regulaminowe, przez co rajdy są nieco krótsze i mają mniej kosztownych kilometrów oesowych. Takie posunięcie sprawia, że zawody są tańsze dla zawodników, a to powinno poprawić frekwencję – mówi Grzegorz Skiba, prezes Automobilklubu Ziemi Kłodzkiej i dyrektor 52. Rajdu Dolnośląskiego – Hotel Zieleniec.

Pierwszą rundę cyklu, czyli Rajd Świdnicki KRAUSE, wygrał Grzegorz Grzyb. Początkowo zawodnik nie planował udziału w drugiej odsłonie cyklu.

– To bardzo intensywny sezon dla nas i naszego zespołu ze startami w rajdowych mistrzostwach Europy i mistrzostwach Słowacji – powiedział zawodnik. – Początkowo nie planowaliśmy udziału w drugiej rundzie RSMP, jednak po świetnym rozpoczęciu sezonu i zwycięstwie w Świdnicy postanowiliśmy zrobić wszystko, by wystartować także w Rajdzie Dolnośląskim. Bardzo się cieszę z możliwości występu, bo uwielbiam ścigać się po tych wymagających trasach. Stawka zawodników w Rajdowych Samochodowych Mistrzostwach Polski jest w tym roku bardzo duża i zapowiadają się naprawdę emocjonujące zawody, z walką do ostatniego odcinka specjalnego. Chcemy pojechać bardzo szybkim, ale i skutecznym tempem.

Oprócz najlepszych kierowców w Polsce wystartuje też 3. runda Motul Historycznych Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski.

Wstęp na niemal wszystkie etapy jest bezpłatny, biletowany jest tylko odcinek Duszniki Arena.

**SOBOTA
19 MAJA**
– pierwszy
dzień rajdu

TENIS

Kubot w ćwierćfinale

Łukasz Kubot i Marcelo Melo w drugiej rundzie turnieju ATP w Rzymie pokonali parę Gonzalez-Qureshi 7:6, 6:7, 10-2. Polak, który w środę skończył 36 lat, wraz z Brazylijczykiem nie miał łatwej przeprawy. Mecz trwał aż 2 godz. i 10 min. W ćwierćfinale na naszą turniejową jedynekę czekają już para Cabal-Farah. Będzie to rewanż za ubiegłotygodniowy mecz w Madrycie, w którym polsko-brazylijska para schodziła z kortu pokonana.

KOSZYKÓWKA KOBIET

Bojović zostaje w Polkowicach

CCC Polkowice przedłużyło umowę z Miljaną Bojović. Serbka w czwartek

obchodziła 31. urodziny, więc klub sprawił jej miłą niespodziankę. Bojović już drugi raz gra w CCC. Rozgrywająca nowych mistrzyń Polski grała już w polkowickim klubie w sezonie 2015/2016. Kontrakt będzie obowiązywał do końca sezonu 2018/2019.

KOLARSTWO

Lendowski najlepszy na drugim etapie

Zakończył się drugi etap Bałtyk-Karkonosze Tour ze startem i metą w Zbąszynku. Po finiszu z peletonu najszybszy okazał się Niemiec Jeremy Lendowski. Najlepszy z Polaków Eryk Latoń zajął 8. miejsce. Pozycję lidera wyścigu zachował Fabian Schormair. Do końca zmagania pozostały dwa etapy.

(dp)

PIŁKA NOŻNA

Już czują zapach ekstraklasy

Trzy kolejki pozostały do końca rozgrywek Nice 1 Ligi. Miedź Legnica do awansu potrzebuje jeszcze czterech punktów. O zwycięstwo nie będzie jednak łatwo. W sobotę do Legnicy przyjeżdża rozgrywkowa Pogoń, która w ostatniej kolejce pokonała już jednego kandydata do awansu.

W legnickim klubie przed sobotnim meczem panuje spokój. – Presja? Znamy swoją wartość. Oczywiście jest pokora, ale też i spokój. Trzeba wyjść na boisko i zrobić swoje. Patrzymy tylko na siebie, nie liczymy, czy ktoś inny wygra, czy przegra. Mamy sześć punktów przewagi i wszystko zależy od nas – mówi Dominik Nowak, trener Miedzi. Szkoleniowiec podkreśla też, jak ważne są atmosfera i dobra regeneracja. – Jesteśmy skoncentrowani i skupieni na następnym pojedynku. Cel, jak w każdym meczu domowym, może być tylko jeden: zwycięstwo. Jesteśmy przekonani, że będziemy mieli do dyspozycji pełną kadrę. Musimy być spokojni w tym, co robimy. To chcemy pokazać na boisku: ten spokój, tę wyższość – dodaje Nowak. Do Legnicy przyjeżdża Pogoń Siedlce, która w ostatniej kolejce utarła nosa walczącej o awans Chojniczance Chojnice. Miedź nie chce się oglądać na innych. Niebieszczą chcą sprawę awansu rozstrzygnąć na własnym stadionie. Jeśli wygrają z Pogonią, Ekstraklasa będzie na wyciągnięcie ręki. Początek meczu w Legnicy o godz. 20.

(dp)

GDAŃSK PO AWARII W PRZEPOMPOWNI ŚCIEKÓW

Groźba kar i siedem pytań do prezydenta

Wiceminister ochrony środowiska na miejscu awarii | fot. Adam Warżawa/PAP

Wczoraj rano skończył się zrzut ścieków z ponad połowy miasta bezpośrednio do Motławy i Martwej Wisły. Wcześniej miejsce katastrofy odwiedził wiceminister ochrony środowiska, który nie wykluczył kar za zanieczyszczenie. Kontrkandydat Pawła Adamowicza do fotela prezydenta miasta stawia mu publicznie pytania o organizację usług komunalnych w Gdańsku.

Stanisław Balicki

Po 66 godzinach Saur Neptun Gdańsk zakończył spuszczenie fekaliów do Motławy w pobliżu historycznego centrum Gdańska. Według wstępnych szacunków do wody trafiło 150 mln litrów nieczystości. Wyniki pierwszej kontroli skażenia wód Zatoeki Gdańskiej nie sygnalizują przekroczenia norm toksyn oraz bakterii E.coli i enterokoków. Procedura badania trwa jednak dwa dni, badane próbki pochodziły więc z 16 maja, dzień po rozpoczęciu zrzutu. Sanepid przestrzega przed wchodzeniem do wody,

codziennie będą publikowane wyniki z kolejnych dni.

W przepompowni na Ołowiance pracują dwie z czterech pomp, dla których silniki sprowadzono z Holandii. W nocy uruchomiono drugi z nich. Wcześniej, już po zamknięciu wczorajszego „Dodatku Pomorskiego” okolicę wizytował w towarzystwie wojewody Dariusza Drelichy i przedstawicieli służb kryzysowych wiceminister środowiska Sławomir Mazurek.

– Bardzo ważne jest to, aby monitorować tę sytuację, aby poszczególne służby koordynować cały czas na bieżąco – mówił po inspekcji. – Tak aby pomóc tam, gdzie będziemy mo-

gli jako państwo miastu, które nie do końca wypełniło swoją rolę wobec mieszkańców, tego regionu i wobec środowiska – stwierdził.

Minister zapowiedział też dalsze działania służb sanitarnych i wyciągnięcie wniosków wobec winnych. Śledztwo w sprawie zanieczyszczenia środowiska prowadzi gdańska prokuratura rejonowa, sanepid prowadzi doraźną kontrolę w przepompowni po wypadku.

– Skala zaniedbań, skala naruszeń jest na tyle istotna i duża, że w tej sprawie będą kierowane kolejne wnioski do prokuratury, także przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska – mó-

\\ Skala zaniedbań, skala naruszeń jest na tyle istotna i duża, że w tej sprawie będą kierowane kolejne wnioski do prokuratury, także przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska – powiedział Sławomir Mazurek, wiceminister środowiska \\

wił Mazurek. – Kary oczywiście przyjdą. Pół miliona za dzień to kwota szacunkowa, ale możliwa. Może ona

także wzrosnąć – dodał. Wielkim nieobecnym w całej sytuacji jest prezydent Paweł Adamowicz, który nie pojawia się publicznie od awarii. Kacper Płażyński, kandydat PiS na prezydenta Gdańska, który w środę stwierdził, że odpowiedzialność polityczna za katastrofę spoczywa na Adamowiczu, wczoraj po raz kolejny zorganizował przy Ołowiance konferencję prasową. Zadał prezydentowi siedem pytań: o brak zapasowych pomp i silników, ubezpieczenie SNG od awarii, plan zarządzania kryzysowego w firmie, jej dochód od podpisania z nią w 1994 r. umowy, kary umowne, warunki rozwiązania kontraktu z francuskim współwłaścicielem i o to, czy prezydent zamierza go rozwiązać. Do zamknięcia tego wydania Adamowicz nie zareagował.

ŚMIERĆ W JEZIORZE CZARNOLESKIM

SKÓRCZ \ W czwartek późnym popołudniem na jeziorze Czarnoleskim nieopodal Skórcza wywróciła się łódka z dwoma wędkarzami. To tragedii doszło kilkadziesiąt metrów od brzegu. Ciało jednego z nich wyłowiono w piątek rano, drugiego mężczyznę, który trzymał się łódki, wyciągnęła straż pożarna. Policja i prokuratura badają okoliczności tragicznego zdarzenia.

foto: PSP/d

TERYTORIAŁSI NA POMORZU

Wojska Obrony Teryt

Pierwsi ochotnicy do Wojsk Obrony Terytorialnej z województwa pomorskiego składają wnioski o przyjęcie do służby. 23 maja wszyscy zainteresowani wstąpieniem w szeregi formacji będą mieli okazję zapoznać się przyszłym miejscem pełnienia służby.

Piotr Sawczuk

Wojskowe Komendy Uzupełnień w Słupsku, Gdańsku, Gdyni, Człuchowie oraz Malborku organizują w środę spotkania informacyjne dotyczące służby w WOT. Ochotnicy będą mieli możliwość złożenia wniosku o powołanie do terytorialnej służby wojskowej. Żołnierze swoją służbę rozpoczną w 71 Batalionie Lekkiej Piechoty w Malborku. W przyszłości, po utworzeniu 72 batalionu w Słupsku, chętni do kontynuowania służby będą mogli przenieść się bliżej miejsca zamieszkania, a czas przebytej służby będzie wliczony do całej wysługi.

Twórcy formacji zapewniają, że pełnienie terytorialnej służby wojskowej to inwestycja w rozwój osobisty, służba w ciekawym zespole, możliwość zdobycia nowych doświadczeń, rozwój sprawności fizycznej, rozwijanie hartu ducha i umiejętności przewyższania własnych słabości, a „niebagatelną wartością jest możliwość osobistego zaangażowania w budowanie systemu bezpieczeństwa kraju w duchu patriotyzmu”. Służba w WOT może być również inwestycją w rozwój zawodowy.

– Oferujemy kursy oficerskie, podoficerskie, specjalistyczne oraz udział w dynamicznych szkoleniach z użyciem nowoczesnego sprzętu – mówi „Dodatkowi Pomorskiemu” kmr ppor. Dariusz Demski, rzecznik prasowy 7 Brygady Obrony Terytorialnej (BOT) na Pomorzu. – Po trzech latach służby istnieje możliwość kontynuowania kariery jako żołnierz zawodowy. WOT jest idealnym rozwiązaniem dla osób, które chcą pogodzić służbę dla kraju z życiem zawodowym i rodzinnym – dodaje.

Terytorialsi mogą również liczyć na wynagrodzenie w wysokości ok. 500 zł miesięcznie, za gotowość bojową i szkolenia rotacyjne, a także zwrot kosztów dojazdu do jednostki na ćwiczenia.

Dowódcą 7 Brygady Obrony Terytorialnej na Pomorzu jest kmr Tomasz Łaskowski, do niedawna oficer Wojsk Specjalnych, który służył m.in. w gdyńskiej „Formozie”. Dowództwo brygady znajduje się w Gdańsku, natomiast w Malborku, Słupsku i Kościerzynie powstają bataliony lekkiej piechoty. Kadre dowódczą tworzą doświadczeni oficerowie i podoficerowie, weterani wielu misji poza granicami kraju. Ich wyszkolenie, wiedza praktyczna oraz doświadczenie są gwarancją wysokiego poziomu szkolenia w podległych batalionach.

Wojska Obrony Terytorialnej to piaty rodzaj sił zbrojnych obok wojsk lądowych, powietrznych, specjalnych i marynarki wojennej. Stanowią one uzupełnienie potencjału obronnego Polski. Misja WOT jest obrona i wspieranie społeczności lokalnych

**\\ Dowództwo brygady znajduje się w Gdańsku, natomiast w Malborku, Słupsku i Kościerzynie powstają bataliony lekkiej piechoty. Kadre dowódczą tworzą doświadczeni oficerowie i podoficerowie, weterani wielu misji poza granicami kraju **

Kiedy rozpoczynano tworzenie Wojsk Obrony Terytorialnej, zapowiadano, że ten rodzaj sił zbrojnych ma korzystać z doświadczeń weteranów.

– Wojska Obrony Terytorialnej stały się ważnym narzędziem zagospodarowującym systemowo ten rodzaj środowiska – uważa gen. bryg. Wiesław Kukuła, dowódca WOT. – Weterani, w tym poszkodowani, są wśród żołnierzy zawodowych, żołnierzy obrony terytorialnej i pracowników resortu obrony narodowej w WOT. To ważne, by powstały rozwiązania, które będą ich aktywizowały – dodaje.

Drzwi formacji są otwarte nie tylko dla żołnierzy zawodowych. W szeregi Wojsk Obrony Terytorialnej wstępować mogą zarówno kobiety, jak i mężczyźni, którzy nie pełnili do tej pory żadnej formy służby wojskowej, a także rezerwiści. By zostać terytorialsem, trzeba mieć obywatelstwo polskie, zdolność fizyczną

i psychiczną do pełnienia czynnej służby wojskowej, być pełnoletnim i niekaranym oraz nie mieć przydziału kryzysowego do innych formacji Wojska Polskiego.

– W szeregach WOT mile widziane są zarówno osoby aktywne społecznie, jak i te, które dopiero szukają pomysłu na siebie – mówi komandor Demski z 7 BOT. – Ci, którzy chcą kontynuować rodzinne tradycje patriotyczne lub po prostu szukają przygody i odrobiny adrenaliny. Przestrzeń dla siebie znajdują tu również osoby pracujące, specjaliści z różnych dziedzin, a także poszukujący zatrudnienia – wylicza.

Obrona terytorialna to miejsce zarówno dla młodych, energicznych, jak i nieco starszych, z dużym doświadczeniem życiowym i zawodowym. – WOT nie tworzy generał, porucznik czy chorąży. WOT tworzą zwykli ludzie – uważa generał Kukuła.

Osoby wstępujące w szeregi WOT, które nie posiadają doświadczenia wojsko-

POLICJANT URATOWAŁ CHŁOPCA

CZŁUCHÓW \ Mł. asp. Karol Schwarzlose, policjant ruchu drogowego, przez telefon udzielił wskazówek ratujących życie 5-letniemu chłopcu, który przestał oddychać. Dzięki jego wskazówkom ojcu dziecka udało się przeprowadzić sztuczne oddychanie.

fot. Policja.gov.pl/d

GAZ PIEPRZOWY W SZKOLE

WEJHEROWO \ 35 osób zostało poszkodowanych po rozpyleniu drażniącej substancji w jednej ze szkół w Wejherowie. Do zdarzenia doszło w piątek rano. Przyczyną zatrucia był prawdopodobnie gaz pieprzowy. Zdrowiu poszkodowanych nic nie zagraża.

fot. Wikipedia/d

torialnej

Ćwiczenia Wojsk Obrony Terytorialnej | fot. WOT/d

wego, muszą przejść szkolenie podstawowe, tzw. szesnastkę, trwające 16 dni i zakończone przysięgą wojskową. Żołnierzy rezerwy czeka krótsze, 8-dniowe szkolenie wyrównawcze.

– Proces szkolenia terytorialsów trwa 3 lata i odbywa się przede wszystkim w systemie weekendowym – wyjaśnia komandor Demski z 7 BOT. – Zajęcia prowadzone są przez doświadczonych instruktorów. Pierwszy rok to szkolenia indywidualne, ogólnowojskowe, których celem jest opanowanie prawidłowych nawyków i zachowań na polu walki – dodaje.

Najważniejsze elementy szkolenia to strzelanie z broni indywidualnej, taktyka, pierwsza pomoc przedmedyczna, elementy przetrwania. Szkolenie taktyczne integruje wszystkie inne przedmioty, ale priorytetem jest szkolenie ogniowe, w tym nauka bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią. Podczas 16-dniowego szkolenia podstawowego statystyczny terytorials zużywa ok. 100 sztuk ostrej amunicji. W ciągu trzech lat żołnierze WOT

będą szkolić się przez minimum 124 dni po 12 godzin dziennie, a dotyczy to tylko tzw. funkcji prostych. Doskonalenie specjalistów obejmie dodatkowe dni szkoleniowe.

Wojska Obrony Terytorialnej to piąty rodzaj sił zbrojnych obok wojsk lądowych, powietrznych, specjalnych i marynarki wojennej. Stanowią one uzupełnienie potencjału obronnego Polski. Misją WOT jest obrona i wspieranie społeczności lokalnych. Twórcy piątego rodzaju sił zbrojnych wyjaśniają, że żołnierze obrony terytorialnej są silnie związani z ludnością i rejonem działań, w którym będą zabezpieczać obywateli i infrastrukturę. W czasie wojny będą wspierać wojska operacyjne w strefie bezpośrednich działań bojowych, a poza nią stanowić siłę główną. W czasie pokoju najważniejszym zadaniem WOT będzie przeciwdziałanie skutkom sytuacji kryzysowych i klęsk żywiołowych. Nowy rodzaj Sił Zbrojnych nie zastępuje służb ratowniczych, ale będzie wspierać i uzupełniać ich działania.

KULTURALNY FLESZ

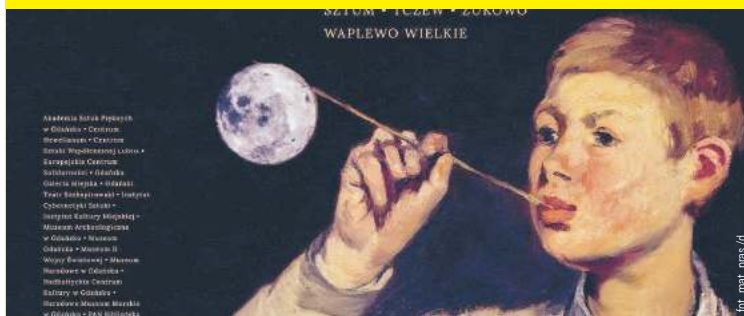
MARYNISTYKA

Gdynia świętuje wyprawę „Daru Młodzieży”

Legendarny „Dar Młodzieży” już w niedzielę 20 maja wyruszy w wielki rejs dookoła świata dla uczczenia stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. – Na jego pokładzie w tę szczególną podróż wyruszą studenci Akademii Morskiej w Gdyni oraz laureaci konkursu „Rejs Niepodległości – młodzi ambasadorowie Polski”. „Dar Młodzieży” podczas rejsu zawinie do największych portów świata, w których odbędą się wydarzenia promujące Polskę. Szczególnym portem będzie Panama, gdzie załoga weźmie udział w Światowych Dniach Młodzieży. – podkreśla

rektor AMG, prof. dr hab. Inż. Janusz Zarębski. W Gdyni dla uczczenia tego wydarzenia odbywają się „Zagłę Wolności” – uroczystości pożegnania „Daru Młodzieży” i nieustraszonej załogi. W planie przewidziano koncerty zespołów i orkiestry Marynarki Wojennej, pokaz musztry, widowiskowy mapping 4D oraz pokaz fajerwerków. Niewątpliwą atrakcją dla dzieci i dorosłych będzie bezpłatne wejście do planetarium oraz symulatorów Wydziału Nawigacyjnego. Atrakcje potrwać do 1 w nocy w ramach Nocy Muzeów. W niedzielę o godz. 10 msza św. na pokładzie rozpocznie się ceremonia wypłynięcia „Daru Młodzieży” w roczny rejs. Odbicie od kei zaplanowano o godz. 12.

(adz)

WIECZORNE ZWIEDZANIE

Europejska Noc Muzeów na Pomorzu

Późnowieczne zwiedzanie przybytków kulturalnych na dobre zagościło już w Polsce. Europejska Noc Muzeów przypada w pierwszą sobotę po Międzynarodowym Dniu Muzealnika, który świętowany jest 18 maja. Również pomorskie ośrodki kulturalne zapraszają w sobotę 19 maja na wspólne fetowanie. Tradycyjnie koordynacji podjął się Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku, który zachęca do odwiedzenia placówek w Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wejherowie, Rumi, Tczewie, Malborku, Kwidzynie, Kartuzach, Helu, Trąbkach Wielkich, Będminie, Waplewie Wielkim oraz Żukowie. Oczywiście również inne ośrodki, miasta i instytucje publiczne przygotowały na ten wieczór bogatą ofertę. – To czasem

jedyna okazja, by zobaczyć niepokazywane dotąd zbiory, premierowe pokazy, wernisaże, happeningi, niedostępne na co dzień zakamarki, ujawniane tajemnice i sekrety zza kulis muzeów i galerii, inscenizacje i rekonstrukcje historyczne – przekonują organizatorzy. Wstęp na wydarzenia jest bezpłatny lub kosztuje symboliczną złotówkę. W wielu miejscach uruchomiona będzie bezpłatna komunikacja autobusowa i tramwajowa, również zabytkowa. Opis setek wydarzeń dostępny jest na stronie internetowej <http://nocmuzeow.ikm.gda.pl> oraz na licznych portalach lokalnych i stronach instytucji. Oficjalnie wydarzenia odbywają się w od godz. 19 do 1 w nocy, jednak warto sprawdzić rzeczywiste godziny w poszczególnych placówkach.

(adz)

GRZEGORZ NICIŃSKI PRZYJEŹDŹA DO CHOJNIC

PIŁKA NOŻNA \ W sobotę o godz. 18 walczący o awans do ekstraklasy piłkarze Chojniczanki Chojnice podejmą prowadzonego przez byłego trenera Arki Gdynia Grzegorza Nicińskiego Chrobrego Głogów. Tego samego dnia, ale o godz. 20, Drutex-Bytovia Bytów zmierzy się w Mielcu z trzecią w tabeli pierwszej ligi Stalą. Mecze tych zespołów w rundzie jesiennej zakończyły się remisami 0:0.

fol. Fotomag/Gazeta Polska

PIŁKA NOŻNA

W ostatnim w tym sezonie meczu ekstraklasy Arka zmierzy się w sobotę o godz. 18 na własnym stadionie ze Śląskiem. Gdynianie rozpoczęli rozgrywki ekstraklasy od wygranej 2:0 z wrocławskim zespołem i zwycięskim akcentem planują je także zakończyć

Sobotni mecz ze Śląskiem Wrocław będzie dla Leszka Ojrzyńskiego ostatnim spotkaniem w roli trenera Arki Gdynia

fol. Fotomag/Gazeta Polska

Pożegnanie Ojrzyńskiego i Sobieraja

Dla układu tabeli ekstraklasy sobotni mecz Arki ze Śląskiem Wrocław, który rozpocznie się w Gdyni o godz. 18, nie ma większego znaczenia. To spotkanie ma jednak dla żółto-niebieskich inny wymiar. Gospodarze pożegnają w nim trenera Leszka Ojrzyńskiego oraz kończącego karierę środkowego obrońcę Krzysztofa Sobieraja.

Grzegorz Zieliński

Bez względu na wynik ostatniej w tym sezonie konfrontacji, zawodnicy Śląska zakończą rozgrywki na 10. pozycji. Gdynianie plasują się na 11. miejscu i mogą spaść o jedną lokatę, ale tylko w przypadku, jeśli w sobotę nie wywalczą 3 pkt, a Pogoń Szczecin pokona na wyjeździe Cracovię. – Zaczęliśmy sezon od zwycięstwa 2:0 nad Śląskiem i chcemy go zakończyć wygraną nad tą drużyną – podkreślił trener gospodarzy Leszek Ojrzyński. W tym sezonie gdynianie dwa razy pokonali wrocławian, bo w listopadzie triumfowali na wyjeździe 2:1.

Dla tego 45-letniego szkoleniowca będzie to pożegnalny mecz w Arce, w której pracował od

10 kwietnia 2017 r. Poprowadził on żółto-niebieskich w 45 ligowych spotkaniach, a ich dorobek to 13 zwycięstw i remisów oraz 19 porażek, przy bramkowym bilansie 55:60. – Zrealizowaliśmy podstawowy cel, jakim było utrzymanie, ale kiedy właściciel zakomunikował mi, że nie przedłużą ze mną kontraktu, nie dopytywałem, jakie były powody tej decyzji. Przyjąłem ją do wiadomości i uszanowałem. Bardzo jednak żałuję, że odchodzę z Gdyni, bo zżyłem się z zespołem i właśnie w Arce przeżyłem najpiękniejsze chwile w swojej trenerkiej pracy. Wykonuję jednak taki zawód, że zawsze trzeba być spakowanym – dodał Ojrzyński, który wywalczył z gdyńską drużyną Puchar i Superpuchar Polski.

W sobotę zaplanowano także pożegnanie kończącego karierę Krzysztofa Sobieraja. W tym sezonie niespełna 37-letni środkowy obrońca wystąpił zaledwie w trzech ligowych spotkaniach, a w rundzie wiosennej zagrał tylko kilka minut w wygranym 2:0 meczu z Cracovią, jednak w konfrontacji ze Śląskiem pojawi się na boisku w wyjściowym składzie. Za długo nie będzie jednak na nim przebywał, bo jeszcze przed przerwą ma zejść z murawy – uczyni to jednak przez szpaler utworzony z kolegów z drużyny.

Sobieraj trafił do Arki w 2004 r. i występował w niej do 2009 r., a następnie od sezonu 2012 r. W sumie w żółto-niebieskich barwach rozegrał 264 spotkania, z czego 230 ligowych (69 w ekstraklasie) oraz 27 w Pucharze Polski. I w tej drugiej statystyce jest rekordzistą żółto-niebieskich.

13
tyle ligowych
meczów pod wodzą
Ojrzyńskiego
wygrała Arka

PIŁKA NOŻNA

Koniec gehenny Lechii

Ligowa gehenna piłkarzy Lechii dobiega końca. W ostatnim w tym sezonie meczu ekstraklasy w sobotę o godz. 18 biało-zieloni podejmą na Stadionie Energa Gdańsk Sandecję Nowy Sącz.

Los Sandecji został w poprzedniej kolejce przesądzony i ta drużyna po rocznym pobycie opuszcza ekstraklasę. Beniaminek jest jednak bardzo niewygodnym rywalem dla Lechii – biało-zieloni obok Lecha Poznań są jedynymi drużynami, które nie potrafiły w tym sezonie pokonać ekipy z Nowego Sącza. 16 sierpnia gdańszczanie przegrali u siebie 2:3, natomiast 18 grudnia zremisowali na wyjeździe 2:2. – Podstawowe założenie jest takie, aby wygrać, niemniej chcemy w sobotę przynieść się niektórym ustawieniom i zawodnikom. Niewykluczone, że będziemy też świadkami kilku debiutów. Wiadomo również, że karierę kończy Miła. Byłem otwarty na różne propozycje, ale zapadła decyzja, że Sebastian nie pojawi się na boisku – przyznał trener Lechii Piotr Stokowiec. Wypada mieć nadzieję, że sympatycy biało-zielonych zobaczą w sobotę piątą w tych rozgrywkach zwycięstwo Lechii na własnym stadionie. A mniej triumfów u siebie ma tylko Sandecja – trzy. Inna sprawa, że ta drużyna w roli gospodarza występowała w Niecieczy. Bez względu jednak na wynik ostatniego spotkania, o tym sezonie w gdańskim klubie muszą jak najszybciej zapomnieć.

(grzez)

EKG PERSPEKTYWY DLA WĘGLA

Śląski skarb daje Polsce tani prąd

Grzegorz Tobiszowski, wiceminister energii, zapewnił w Katowicach, że rząd pracuje nad tym, aby przekształcić Śląsk w nowoczesny region z najnowszymi technologiami | fot. Arkadiusz Ławrywianiec/Gazeta Polska

Zaskakująco dobre informacje dla polskiego górnictwa i Śląska napłynęły od ekspertów, którzy uczestniczyli w Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach. Ich zdaniem dzięki polskiemu węglowi mamy dziś niskie ceny energii, a surowiec ten będzie ważny dla gospodarki nawet za 100 lat.

Andrzej Hola

Jak zaznaczył Janusz Olszowski, prezes Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, ceny polskiego węgla są na tyle konkurencyjne, że mamy relatywnie taną energię. – Według szacunków koncerny energetyczne zaoszczędziły miliard złotych, kupując polski węgiel, a nie zagraniczny. Powinniśmy robić wszystko, żeby krajowy popyt zabezpieczyć rodzimą produkcją – dodał Olszowski. Zaznaczył też, że mimo powszechnego przekonania, iż węgiel jako źródło energii jest coraz mniej popularny, na świecie obserwujemy całkiem odwrotny trend. – Wbrew temu, co podają niektóre media, że odchodzi się od produkcji węgla kamiennego, światowa produkcja w ostatnim roku wzrosła o 200 mln ton – powiedział prezes GIPH. Opinię tę potwierdził Aleksander Sobolewski, dyrektor Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu, który uważa, że węgiel zyskuje coraz więcej zastosowań i – co najważniejsze – nowe technologie jego przetwarzania nie szkodzą już

środowisku. – Węgiel będzie potrzebny gospodarce i za 100 lat – podkreślił Sobolewski.

Grzegorz Tobiszowski, wiceminister energii, zapewnił w Katowicach, że rząd pracuje nad tym, aby przekształcić Śląsk w nowoczesny region z najnowszymi technologiami. To wyzwanie połączyło jego zdaniem administrację rządową i samorządową, w prace włączyła się też Śląsko-Dąbrowska Metropolia. – To już projekt europejski, który powinien zakończyć się sukcesem wszystkich stron. Mamy przygotowanych kilkadziesiąt projektów dla terenów pogórnich. Z KE otrzymamy pewne ramy działania z uszanowaniem naszej specyfiki. Do połowy czerwca musimy wypełnić je naszymi projektami wypracowanymi przez samorząd wojewódzki, stronę rządową, spółki górnicze i przedstawicieli nauki – mówił w Katowicach Tobiszowski.

To duże wyzwanie, bowiem o specjalne wsparcie dla regionów górniczych w UE będzie walczyło wiele państw. Pomoc będzie dotyczyła regionów m.in. w Polsce, Czechach czy Rumunii. Komisarz Migu-

el Arias Cañete przekonywał, że unijne pieniądze na ten cel są zapewnione. – Żaden region nie będzie pozostawiony samemu sobie – oświadczył Cañete. Według wstępnych propozycji na ten cel ma trafić 2–3 mld euro, z czego duża część tej kwoty na Śląsk, który jest największym ośrodkiem górnictwa węgla kamiennego w UE. Stanie się tak niezależnie od dyskusji o nowym unijnym budżecie i problemów dotyczących jego obniżenia. Podczas jednej z dyskusji Kongresu Cañete podkreślił bowiem, że jednym z najważniejszych wyzwań UE i całego świata są zmiany klimatyczne. Jego zdaniem stawianie na rozwój czystych technologii będzie korzystne nie tylko dla mieszkańców, jakości ich życia, ale też będzie stymulowało tworzenie setek tysięcy miejsc pracy i inwestycje w nowoczesne sektory, a w konsekwencji zwiększy wzrost gospodarczy. – Jest jasne, że będą pewne obszary, którym trudno będzie się dostosować do nowej rzeczywistości, dlatego KE stworzyła tę specjalną inicjatywę skierowaną do regionów górniczych – oświadczył.

OBRONNOŚĆ KRAJU

Parlamentarzyści z Zagłębia wesprą zakłady z Gliwic

Zaniepokojeni sytuacją finansową zakładów Bumar-Łabędy w Gliwicach wchodzących w skład Polskiej Grupy Zbrojeniowej, mając na uwadze zatrudnionych tam specjalistów oraz program unowocześnienia potencjału obronnego kraju, prosimy o podjęcie działań w tej sprawie – apeluje Krzysztof Klebach, przewodniczący klubu „Gazety Polskiej” Będzin II, który zwrócił się z prośbą o pomoc do parlamentarzystów PiS z Zagłębia. Klub zwraca uwagę,

że mogłyby one się stać kolejnymi dobrze prosperującymi zakładami, produkując sprzęt dla wojska. Wzorcowym przykładem są Zakłady Mechaniczne w Siemianowicach Śląskich, producent transportera Rosomak.

– Przed nami przyszłościowy Program polskiego czołgu podstawowego. Na razie trwają prace koncepcyjno-przygotowawcze. W przyszłości Bumar może doposażyć nasze wojska w świetnej jakości mosty samojezdne. Możliwe, że zakłady można by włączyć do projektu bojowego wozu piechoty Borsuk, nad którym pracują specjaliści z Huty Stalowa Wola – dodaje.

(ak)

WIARA

Królowa Aniołów – Matka Zagłębia

Jutro o godz. 12.15 w sanktuarium NMP Anielskiej w Dąbrowie Górniczej pod przewodnictwem metropolity krakowskiego ks. abp. Marka Jędraszewskiego będzie odprawiona uroczysta msza św. dziękczynna z okazji jubileuszu 50. rocznicy koronacji łaskami słynącej figury Matki Bożej Anielskiej. (Przybycie pocztów sztandarowych i delegacji zaplanowano na godz. 11.45).

– Patronką Dąbrowy Górniczej Matkę Bożą Anielską ogłosił Pry-

mas Polski kard. Stefan Wyszyński 3 maja 1957 r. Z kolei 19 maja 1968 r. miała miejsce wyjątkowa uroczystość koronacji figury łaskami słynącej Matki Bożej Anielskiej i Dzieciątka Jezus z udziałem m.in. Prymasa Tysiąclecia Stefana Wyszyńskiego, metropolity krakowskiego Karola Wojtyły i bp. Stefana Bareły, ówczesnego ordynariusza diecezji częstochowskiej. Wtedy oficjalnie NMP Anielską nazwano Matką Zagłębia Dąbrowskiego, choć potocznie mówiono tak od dawna – mówi ks. kanonik Andrzej Stasiak, kustosz dąbrowskiego sanktuarium.

(ak)

METROPOLITALNE ŚWIĘTO RODZINY

RACIBÓRZ \ Zamek Piastowski zaprasza 21 i 22 maja na XXI Metropolitalne Święto Rodziny pt. „Razem różnie”. W pierwszy dzień o godz. 16.30 odbędą się dwa wernisaże: ekspozycja „Mamy to...” – fotografie Aliny Luterek, i ekspozycja „Wariacje plastyczne” – prace grupy plastycznej Asphalt. Zaś 22 maja o godz. 16.30 odbędą się warsztaty plastyczne dla dzieci i rodziców zatytułowane „Mamo, Tato, (s) twórzmy razem”.

fol. mat. pras./d

PROJEKT „GODNOŚĆ. WOLNOŚĆ. NIEPODLEGŁOŚĆ”

Co wiesz o polskiej drodze do wolności?

Wojewoda śląski Jarosław Wieczorek zachęca szkoły i placówki oświatowe do składania wniosków o dofinansowanie w ramach konkursu w projekcie edukacyjnym „Godność. Wolność. Niepodległość”. Jednocześnie w rozmowie z nami podkreślił, że wiele imprez związanych z setną rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości już jest organizowanych w naszym regionie.

Do końca roku wystawa ma być zaprezentowana na terenie ok. 20 miejscowości w województwie śląskim | fot. Katowice.uw.gov.pl/d

Jedną z nich jest wystawa pt. „Ojcowie Niepodległości”, której wernisaż miał miejsce w siedzibie Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach. Józef Piłsudski, Roman Dmowski, Ignacy Jan Paderewski, Wincenty Witos, Wojciech Korfanty i Ignacy Daszyński – to postaci, które pomimo przynależności do różnych grup społecznych oraz prezentowania odmiennych poglądów politycznych połączyło jedno – marzenie o wolnej, niepodległej Polsce. Sylwetki tych narodowych bohaterów przedstawia przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej ekspozycja. Na 10 trzyplanszowych ekspozytorach można znaleźć zdjęcia prezentujące liderów walki o wolną Polskę w rzeczywistej skali, ich biogramy, archiwalne fotografie czy też kalendarium najważniejszych wydarzeń oraz kopie dokumentów związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Całość uzupełnia mapa prezentująca kształtowanie się polskich granic w latach 1918–1923.

– Można by powiedzieć, że oni stoją bardzo blisko siebie, że być może w realnym życiu byłoby to trudne z uwagi na ich charaktery, punkt widzenia, temperament. Ale każdemu z nich przyświecała jedna najważniejsza idea – silne, niepodległe, demokratyczne państwo polskie – mówił podczas wernisażu wojewoda śląski Jarosław Wieczorek. Wystawę otworzył dyrektor Oddziału IPN w Katowicach

dr Andrzej Sznajder, a w wydarzeniu uczestniczyli m.in. wiceminister energii Grzegorz Tobiszowski i wicewojewoda śląski Jan Chrzęszcz.

Ekspozycja została przygotowana w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, a jej autorami są dr Zofia Fenrych i Mateusz Lipko. Do końca roku wystawa ma być zaprezentowana na terenie ok. 20 miejscowości w województwie śląskim, m.in. w Bieruniu, Bytomiu, Dąbrowie Górniczej, Gliwicach, Jastrzębiu-Zdroju, Katowicach, Łędzinach, Rudzie Śląskiej, Sosnowcu, Tarnowskich Górach i Tychach. Dla wielu mieszkańców będzie to doskonała okazja do zdobycia wiedzy historycznej. To również może pomóc we wspomnianym konkursie edukacyjnym „Godność. Wolność. Niepodległość”. Wnioski o dofinansowanie szkół i placówek oświatowych w wysokości od 3 tys. zł do 10 tys. zł. Organ prowadzący powinien zapewnić 20 proc. całkowitej kwoty na przygotowanie oraz przeprowadzić promocję zadania. Organ prowadzący może złożyć do wojewody tylko jeden zbiorczy wniosek.

..... (ah)

PŁACE W SAMORZĄDACH

Ile powinien zarabiać...

Na Śląsku tworzy się bardzo mocny front samorządowców przeciw obniżeniu pensji wójtów, burmistrzów i prezydentów. Jego głównym przedstawicielem jest Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic, a jednocześnie prezes Związku Miast Polskich, który uważa, że obniżanie wynagrodzeń władzom gmin to „nieodpowiedzialne psucie państwa”.

Rafał Grzegorzewski

Pensja szefów gmin zostanie obniżona od 1 lipca o ok. 20 proc. To efekt przyjętego we wtorek rozporządzenia Rady Ministrów. – Przyjęte rozwiązanie nawiązuje do uchwalonej przez Sejm 10 maja 2018 r. nowelizacji ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, przewidującej obniżenie o 20 proc. uposażenia parlamentarzystów. Ustawa ta była odpowiedzią na powszechne oczekiwania społeczne związane z pełnieniem funkcji publicznych – argumentuje Centrum Informacyjne Rządu.

Jak tłumaczył w Katowicach wicepremier Jarosław Gowin, rząd poszedł za ciosem i po przyjęciu przepisów dotyczących obniżenia pensji posłów mamy do czynienia także z obniżeniem pensji w samorządach. – Popelniliśmy błąd – mam na myśli te niefortunne nagrody dla ministrów – wyciągnęliśmy wnioski i staramy się ten błąd naprawić – mówił w Katowicach wicepremier dla Portalu Samorządowego. – Ze względu na głęboki kryzys zaufania Polaków do klasy politycznej zdecydowaliśmy się na obniżenie pensji posłów i senatorów, a tym samym trzeba było też obniżyć wynagrodzenia w samorządach – dodał. Zaznaczył też, że w przyszłej kadencji czeka nas dyskusja na temat wynagrodzeń urzędników rządowych. – Powinno to być powiązane ze średnią albo minimalną pensją, ale na pewno potrzebna jest debata na ten temat. Myślę, że po wyborach w 2019 r. taka debata się rozpocznie – zadeklarował minister.

Piotr Pietrasz, katowicki radny PiS i regionalny rzecznik tej partii, uważa, że w takich miastach jak Katowice pensja pre-

Według nowych przepisów od 1 lipca br. wynagrodzenie zasadnicze szefów gmin powyżej 100 tys. mieszkańców musi mieścić się w przedziale 3,8–5 tys. zł. Maksymalny poziom dodatku funkcyjnego wyniesie 2,1 tys. zł. Do tej kwoty nie są wliczane dodatki specjalny oraz za wieloletnią pracę. Obniżone stawki będą dotyczyły również m.in. zastępców prezydentów oraz skarbnika gminy

zydenta musi być na poziomie porównywalnym z wynagrodzeniami w rządzie, ponieważ to bardzo duży organizm, zarządzanie którym przypomina kierowanie ogromnym przedsiębiorstwem. – Do tego trzeba mieć odpowiednie umiejętności i wiedzę, a ta powinna być odpowiednio ceniona – podkreśla. Jednocześnie zauważa, że w wielu mniejszych gminach takich wyzwań nie ma, a mimo to samorządowcy windują sobie pensje, w dodatku zasiadają w spółkach miejskich, gdzie mają dodatkowe korzyści. – Władzom wielu miast w naszym regionie trzeba by znacznie obniżyć pensje, bo doprowadzili te miasta do zapaści finansowej i ludzie z nich uciekają – zaznacza radny.

Najnowsze dane potwierdzają, że podregiony łódzki i katowicki są tymi, które odnotowują największy spadek ludności. Jeśli ta tendencja się utrzyma, za 30 lat katowicka metropolia może stracić statut metropo-

lii. – Do 2030 r. w regionie metropolii katowickiej może ubywać 621 tys. ludzi. To ogromna, wręcz niebezpieczna skala. Teraz mamy ok. 2,3 mln mieszkańców. Do 2030 r. prognozuje się spadek o ponad 8 proc. Do 2050 r. praktycznie może nastąpić spadek do 1,7 mln. Pytanie, czy w tej sytuacji formalnie byłibyśmy jeszcze metropolią – mówiła Danuta Kamińska, wiceprzewodnicząca zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach.

Samorządowcy śląscy gremialnie sprzeciwiają się jednak jakimkolwiek obniżaniom wynagrodzeń w gminach. Związek Miast Polskich, na którego czele stoi dzierżący od lat władzę w Gliwicach, przyjął na posiedzeniu w Dąbrowie Górniczej stanowisko w sprawie systemu wynagrodzeń pracowników samorządowych, w którym podkreśla, że „niskie pensje w administracji sprawiają, że polity-

ZAPROSZENIE NA SPOTKANIE LITERACKIE

MYSŁOWICE \ Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 11 zaprasza 22 maja o godz. 10 na spotkanie literackie z ks. dr. Adamem Maliną – proboszczem parafii ewangelicko-augsburskiej w Katowicach-Szopienicach, oraz prezesem Synodu Kościoła Luterńskiego.

fot. Szopienice.org/d

KONKURS DLA WOKALISTÓW

GLIWICE \ Młodzieżowy Dom Kultury zaprasza 21 maja o godz. 18.30 na przesłuchania do koła wokalnego na rok szkolny 2018/2019. Na przesłuchanie należy przygotować jedną piosenkę w języku polskim z podkładem, własnym akompaniamentem lub a cappella.

fot. mat. pras./d

Chciać prezydent?

Prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz
| fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

ką zainteresowani są wyłącznie przedstawiciele aparatu partyjnego lub »biznesmeni«, którzy funkcji publicznych potrzebują do załatwiania swoich prywatnych interesów». – Takie podejście to nieodpowiedzialne psucie państwa – argumentuje Frankiewicz. Mimochodem samorządowcy przyznają jednak rację wielu radnym, w tym przede wszystkim z PiS, oraz wicepremierowi Gowinowi, którzy widzą konieczność uporządkowania systemu wynagrodzeń w samorządach. Piszą bowiem tak: „Obecnie obowiązujący system wynagradzania jest niefunkcjonalny i antymotywacyjny. Opiera się na niezrozumiałych zasadach – miesięczne wynagrodzenie nie może przekroczyć »siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie

budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe«. [...] Wspomniana »siedmiokrotność« i »kwota bazowa« jest jednakowa niezależnie od wielkości danego samorządu i tego, gdzie w Polsce się znajduje. W wielu miejscach prezydenci miast zarabiają dzisiaj mniej, nie tylko od swoich zastępców czy skarbników, ale i niektórych szefów wydziałów czy jednostek miejskich. Często też wójt kilkutysięcznej gminy zarabia porównywalnie z prezydentami Warszawy, Krakowa czy Poznania, gdzie nie tylko średnie zarobki i koszty życia, ale zakres odpowiedzialności i obciążenie pracą są bez porównania większe».

Zdaniem samorządowców Polska jest niestety ciągle jednym z państw z najniższymi wynagrodzeniami w UE, co ma wpływ na poziom wynagrodzeń w samorządach, który jest także zbyt niski. Jak wylicza ZMP, od 2007 r. przeciętna płaca w Polsce wzrosła o ponad

ZAROBKI W SAMORZĄDACH

Pensja Damiana Bartyli, prezydenta Bytomia, miasta, które podupada, ma kłopoty finansowe, a w dodatku nie może poradzić sobie z aferą śmieciową, wynosi 11 372 zł. Dla porównania wojewoda Jarosław Wierczok, najwyższy przedstawiciel rządu w terenie, zarabia miesięcznie 10 808 zł brutto (w tym są też dodatki funkcyjny i z tytułu wysługi lat). Aż 12 525 zł zarabia wspomniany już Zygmunt Frankiewicz, plasując się w czołówce najlepiej zarabiających prezydentów w regionie. W 2016 r. prezydent Bielska-Białej Jacek Krywult otrzymał z kasy miasta ok. 167 tys. zł, a obecnie ma 12 365 zł miesięcznie (podstawa to „tylko” 6200 zł, ale są też liczne dodatki: funkcyjny – 2100 zł, specjalny – 2825 zł, i stażowy – 1240 zł). Pensja Marcina Krupy, prezydenta stolicy regionu – Katowic – to 12 363 zł i, co ciekawe, zarabia on mniej od szefów sąsiednich mniejszych miast, choć w teorii wynagrodzenia prezydenta i burmistrza zależą od wielkości gminy.

(rg)

50 proc. Z kolei wynagrodzenia wójtów, burmistrzów i prezydentów miast nie zmieniły się od 10 lat, a w tym czasie inflacja realnie zmniejszyła je jeszcze o ponad 20 proc. „Mówimy tutaj o kwotach, które są oczywiście wyższe od przeciętnego wynagrodzenia. Uważamy jednak, że nasi mieszkańcy zasługują na wysoką jakość usług publicznych. Aby im je zapewnić, musimy sięgać po specjalistów, którzy w czasach bardzo niskiego bezrobocia przestają się godzić na zarobki często dwukrotnie niższe od tych, jakie mogą otrzymać w prywatnych firmach” – napisano w stanowisku.

To stanowisko wspiera Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, która zwraca się do prezydenta o skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o zbadanie zgodności przyjętego rozporządzenia Rady Ministrów z konstytucją i Europejską Kartą Samorządu Lokalnego.

KULTURALNY FLESZ

HISTORIA

Noc Muzeów

fot. mat. pras./d

Już dziś, 19 maja br., odbędzie się Noc Muzeów 2018. Muzeum Śląskie w Katowicach w ramach wydarzenia zaprasza gości na oprowadzania tematyczne po wystawach oraz odwiedzenie pracowni konserwatorskiej, gdzie będzie można zobaczyć mikroskop i skaner pracujący w technologii 3D. Na kiermaszu książek będzie można zakupić pozycje z wydawnictw Muzeum Śląskiego. W Muzeum w Gliwicach z okazji Nocy Muzeów również przygotowano mnóstwo atrakcji. W tym roku tematem imprezy będzie szkło. Goście zapoznają się z zasadami jego wytwarzania – będzie to miało miejsce w Willi Caro. W Zamku Piastowskim w towarzystwie muzealników będzie można zwiedzić wystawy stałe, a w Oddziale Odlewnictwa Artystycznego zaplanowano malowanie gipsowych replik oraz koncert Glass Duo – formacji,

która gra na największej na świecie szklanej harfie. W naszym regionie nie może zabraknąć nocnego zwiedzania kopalń. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zaprasza do kopalń Guido i Królowa Luiza. Z kolei Śląskie Centrum Wolności i Solidarności przygotowało na terenie KWK „Wujek” zwiedzanie prowadzone przez górników – naocznych świadków tragicznych wydarzeń z 1981 r. W Muzeum Górnictwa Węglowego w Bytomiu odbędzie się „Odlotowa Noc Muzeów” – tematyka skupiać się będzie wokół historii początków lotnictwa. Z kolei w Pałacu Schoena w Sosnowcu muzealny wieczór odbędzie się pt. „Noc filmowa”. Atrakcją wieczoru będzie wystawa dotycząca postaci Andrzeja Wajdy. Noc Muzeów jest wydarzeniem bezpłatnym i otwartym dla każdego.

(M)

AKADEMIA NIEPODLEGŁOŚCI

Księstwo cieszyńskie z polskiej perspektywy (1914–1918)

fot. mat. pras./d

W Cieszynie 22 maja o godz. 16.30 w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej (ul. Mennicza 46) odbędzie się kolejna sesja wykładowa Akademii Niepodległości. Tym razem zapowiada się szczególnie interesująco, ponieważ wykładowcą otwierającym sesję będzie prof. Andrzej Chwalba, jeden z najwybitniejszych polskich historyków XIX i XX w., który cieszyńskiej publiczności dał się poznać niedawno, bo 11 listopada 2017 r., kiedy to w ratuszu wygłosił wykład pt. „Księstwo

cieszyńskie z polskiej perspektywy (1914–1918)”, towarzyszący otwieranej wówczas przez Książnicę Cieszyńską wystawie „Cieszyn 1918. Polski my naród, polski lud”. Wystąpienie prof. Chwalby koncentrujące się na problematyce cieszyńskiej wzbudziło wówczas spore zainteresowanie. Jak zapowiada wykładowca, tematyka regionalna obecna będzie także podczas jego majowego wykładu, który będzie dotyczył czynu legionowego.

(M)

ŻUŻEL

JADĄ NASI \ Po dwóch tygodniach – o ile nie storpeduje tego pogoda – do walki o ligowe punkty wrócą żużlowcy. forBet Włókniarz Częstochowa, wicelider PGE Ekstraligi, w niedzielne popołudnie zmierzy się na wyjeździe z Cash Broker Stalą Rzeszów, zaś w Nice 1 Lidze – tego samego dnia (godz. 14.45) – ROW Rybnik podejmie zespół Car Gwarant Start Gniezno, czyli sąsiada w tabeli.

fol. Fotomag/Gazeta Polska

PIŁKA NOŻNA

25-letni Kurzawa ma za sobą świetny sezon. Strzelał gole, asystował przy trafieniach kolegów, zadebiutował w reprezentacji Polski

Rafał Kurzawa nie przedłuży wygasającego z końcem czerwca kontraktu i po sezonie rozstanie się z Zabrzem | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

Górník z klasą żegna Kurzawę

Rafał Kurzawa i Erik Grendel po sezonie pożegnają się z klubem z Zabrza. Prezes Bartosz Sarnowski już oficjalnie podziękował im za grę, wręczając pamiątkowe koszulki. Dziś drużyna w meczu z Wisłą Kraków walczyć będzie o awans do eliminacji Ligi Europy.

Grzegorz Maciejewski

Oficjalnie wiadomo już to, o czym mówiło się od dłuższego czasu – Rafał Kurzawa nie przedłuży wygasającego z końcem czerwca kontraktu z Górnikiem i po sezonie rozstanie się z Zabrzem. Trzeba jednak zwrócić uwagę i pochwalić postawę klubu, który zachował się w całej tej sytuacji elegancko. Nie było obrażania się na decyzję piłkarza i udawania, że sprawy nie ma, czy wręcz odsuwania go od drużyny! Zwołano konferencję prasową, na której podziękowano mu za występy przy ul. Roosevelta. Wraz z Kurzawą z Górnika odchodzi też słowacki pomocnik Erik Grendel.

– Rozstajemy się z dwoma piłkarzami, którzy byli ważnymi postaciami Górnika na boisku i w szatni.

Zrobili wiele dla klubu, są bardzo cenieni przez kibiców. To nie są łatwe chwile, ale w życiu są momenty, kiedy coś się kończy, a coś zaczyna. Chciałbym obu zawodnikom serdecznie podziękować i życzyć sukcesów na nowym etapie kariery. Zawsze będziecie w Zabrzu mile witani – powiedział Bartosz Sarnowski, prezes klubu.

25-letni Kurzawa ma za sobą świetny sezon. Strzelał gole, asystował przy trafieniach kolegów, zadebiutował w reprezentacji Polski i wiele wskazuje na to, że będzie pierwszym po 32 latach piłkarzem (jeszcze) Górnika, który pojedzie na mistrzostwa świata.

– Trafiłem do Zabrza w wieku 16 lat. To był najważniejszy czas w mojej przygodzie z piłką. Dzięki wszystkim prezesom, trenerom, kolegom z szatni, pracownikom klubu oraz kibicom. Górnik zawsze będzie zajmował ważne miejsce w moim sercu. Teraz chcę spróbować sił w zagranicznej lidze – oznajmił Kurzawa, rozwiewając tym samym niektóre wątpliwości.

Jako gracz z kartą na rękę, za którego nie trzeba płacić, byłby łakomym kąskiem dla każdego klubu w Lotto Ekstraklasie. Przymierzano do Lecha Poznań. Będzie jednak kontynuował karierę poza Polską.

– Na razie jednak koncentruję się na meczu z Wisłą Kraków, który będzie ważny pod każdym względem. Jest o dużą stawkę – dodał 25-letni pomocnik. Zabrzańskie walczy o miejsce w eliminacjach Ligi Europy. By tak się stało, w dzisiejszym (godz. 18) domowym meczu z Wisłą Kraków muszą osiągnąć lepszy rezultat niż Wisła Płock w Białymstoku. – To nasz najważniejszy mecz, który może być ukoronowaniem całego sezonu – zaznaczył trener Marcin Brosz.

8

tyle lat w Górniku spędził Rafał Kurzawa

PIŁKA NOŻNA

Fornalik apeluje o wsparcie

Tylko wygrana w dzisiejszym meczu z Bruk-Betem Termalica Nieciecza (godz. 18) sprawi, że Piast Gliwice utrzyma się w Lotto Ekstraklasie. Gliwiczanie mają nóż na gardle, dlatego przed ostatnim meczem sezonu ich trener Waldemar Fornalik zwrócił się z apelem do kibiców, których część jest skonfliktowana z zarządzeniem klubu. – Liczę na kibiców. Chciałbym, żeby byli dwunastym zawodnikiem, aby wspierali drużynę bez względu na to, jak będzie się ten mecz układał. Dużo od nich zależy... Nie chcę mówić o przeszłości, ale liczymy, że w tym dniu będziemy razem, bo to ważne dla zespołu. Swoją postawą mogą ponieść Piasta do zwycięstwa – podkreśla Fornalik.

Emocje na Ludowym

Jak ciepłe bułeczki sprzedają się bilety na dzisiejszy (godz. 18) mecz Zagłębia Sosnowiec z będącym w dołku Podbeskidziem Bielsko-Biała. Sosnowiczanie wygrali 7 z ostatnich 8 spotkań i według wyliczeń fachowego portalu 90minut.pl mają aż 60 proc. szans na awans. – Nie przenośmy się jeszcze myślami do ekstraklasy. Jesteśmy na dobrej drodze, ale przed nami jeszcze 270 minut walki. Chcemy, by w sobotę Stadion Ludowy był pełny. Kiedy, jeśli nie teraz? – zapytuje Żarko Udovčić, serbski obrońca drużyny z Sosnowca.

PIŁKA NOŻNA

Derby po wstrząsie

Już tylko trzy kolejki pozostały do końca sezonu Nice 1 Ligi. GKS Katowice gra dzisiaj (godz. 15) domowe derby z imiennikiem z Tychów i praktycznie tylko wygrana prolonguje szanse klubu ze stolicy województwa na awans do ekstraklasy.

GKS w tabeli zajmuje 4. miejsce, w 2018 r. punktują lepiej od niego tylko cztery zespoły, a strata do wicelidera, Zagłębia Sosnowiec, wynosi zaledwie dwa oczka. Mimo to klimat wokół klubu z Bukowej po ubiegłotygodniowej przegranej z Ruchem w Chorzowie jest fatalny, działacze i sztab szkoleniowy podjęli decyzję o wyrzuceniu z zespołu czterech zawodników (Armina Cerimagicia, Grzegorza Goncerza, Wojciecha Kędziory i Dawida Plizgi), a kibice nie wierzą już w awans.

– Po wygranej z Podbeskidziem byliśmy w niebie, po porażce z Ruchem znaleźliśmy się znów w piekle, ale skoro zostały jeszcze trzy mecze, to uważam, że nadal jesteśmy w grze. Zimą skreślili nas wszyscy, nie obiecywałem wtedy awansu, a wróciliśmy do walki w wielkim stylu. Pracujemy bardzo ciężko i wycisnęliśmy z tego zespołu dużo.

– przekonuje trener Jacek Paszulewicz. By prolongować swoje szanse, katowiczanie muszą dziś pokonać imiennika z Tychów, któremu po poniedziałkowej porażce (0:3) z Rakowem Częstochowa nie grozi już ani awans, ani spadek. – Sezon się dla nas nie skończył. To nie jest GKS, który już wykonał w tej rundzie swoją robotę – zaznacza Ryszard Tarasiewicz, trener tyszan, którzy mogą napsuć dziś sąsiadowi mnóstwo krwi.

(gma)